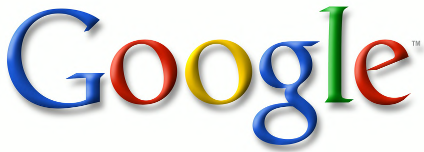
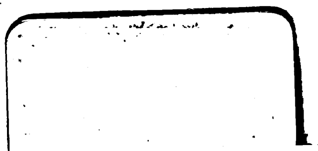
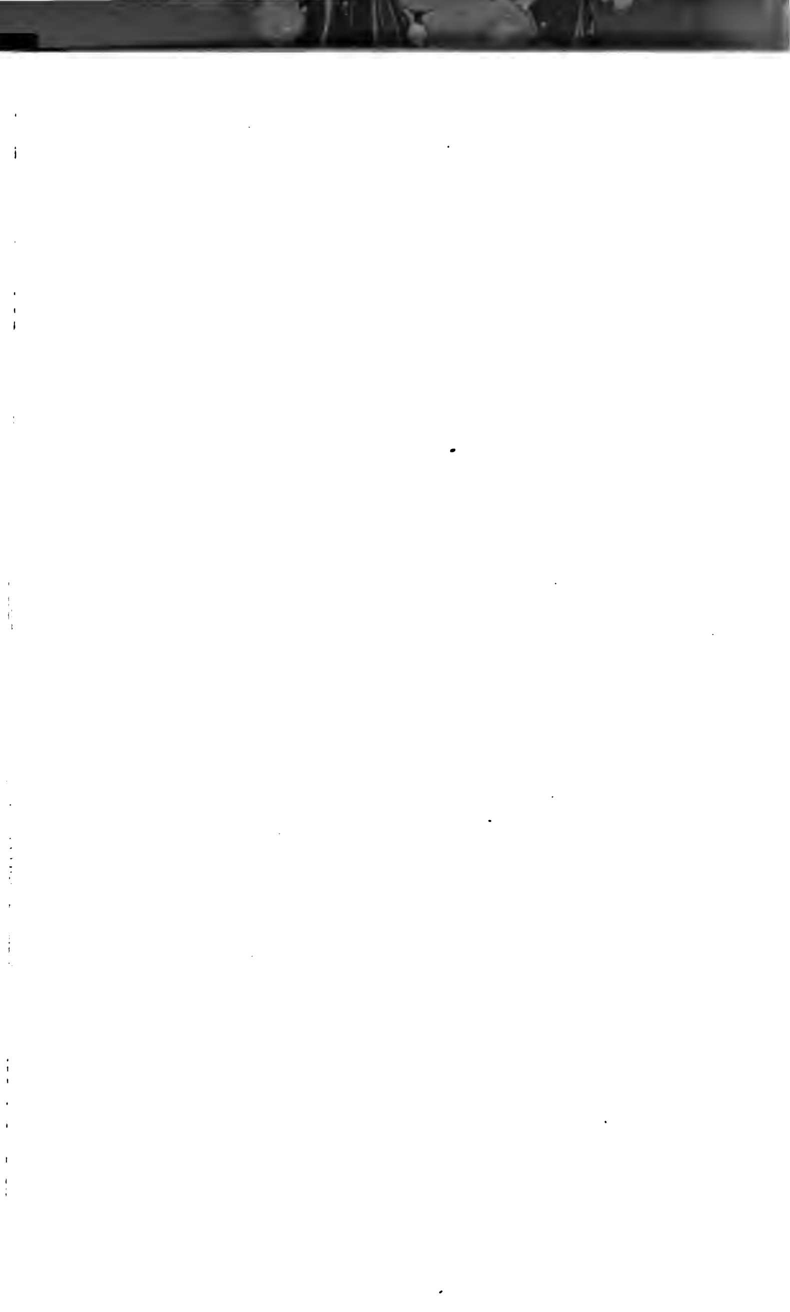
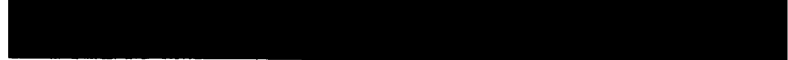

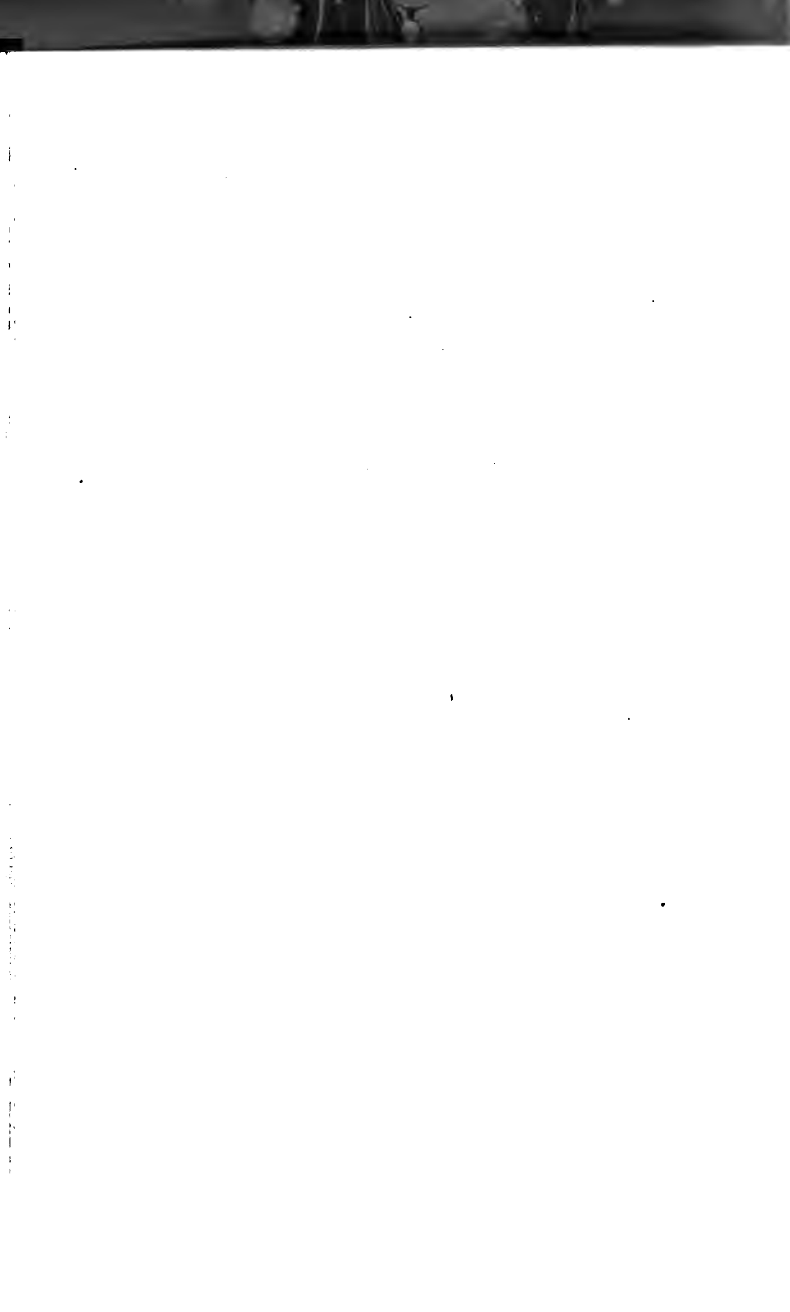

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

BELLMAN, SAMLADE SKRIFTER.

II.

SAMLADE SKRIFTER

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

ILLUSTRERAD GODTKÖPSUPPLAGA.

ANDRA DELEN:

HANDLINGAR RÖRANDE BACCHI ORDENSKAPITEL.

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS ISAAC MARCUS, 1870.

HANDLINGAR

RÖRANDE

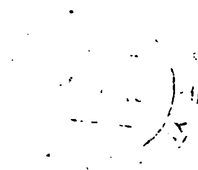
BACCHI ORDENSKAPITEL

AF

CARL MICHAEL BELLMAN.

STOCKHOLM.
ADOLF BONNIER,
Kongl. Hof- och Universitets-Bokhandlare.

HANDLINGAR

RÖRANDE

BACCHI ORDENSKAPITEL.

Alfabetisk förteckning öfver mera framstående personer, som uppträda i de bacchanaliska ordenskapitlen.

ADLERSTOP (Kilberg.)
AGRELL.
ANNA CAJSA: »en af Bacchi prestinnor».
APPELSTUBBE.
VON BERCO.
BERG.
CAJSA STINA.
CAJSA WINGMARK.
COLLIN: »f. d. stadsfiskal i Linköping: gjorde det rönet, att bränvin är för colliner hvad vatten är för delfiner».
DEVALLSKAN: »en af Bacchi prestinnor».
EDE: härold.
VON EHRENSUGGA (Holmström).
EK: »hof- och ordens-perspektivmålare. I allt hvad nämnas vill, hade hans pensel styrka».
GLOCK.
GÅSE: »magister, ett magert Pindens ök och ett filosofiskt under: naken som en ål både bak och frammanför; och all hans egendom utgjorde en stör och ett tennstop». I templet fick han låna Ulla Winblads förklä' till att skyla sin skröplighet med, äfvensom hennes hatt och skor. »Han sjöng och raglade och drack, och på qvinnfolk glodde jemt hans öga».
HALLING.

HASSELGREN, CARL: »först bruksbokhållare, sedan rådman i Helsingfors och sist suspenderad: törstig ända in i döden».

HERMAN: »stadsadvokat, en hjulbent satan, men en Solons bild i rättegång: tuktade väl sitt klöf och drack gerna rättrådighetens skål. Hans näsa var alltid vittnesgill».

HOLMSTRÖM (von Ehrensugga).

ISRAELSSON, JOSEPH.

JANKE JENSEN.

JUNGFRURNA PÅ GRÖNA SOLEN: »tjenarinnor i Bacchi hus».

KILBERG (Adlerstop).

KNAPE.

KOLMODIN (von Källarcreutz).

VON KÄLLARCREUTZ (Kolmodin).

KÄMPENDAL.

LILJANS MOR eller MADAM.

LOTTA EK.

LUNDBECK: »suspenderad kontrollör vid sjötulls-kammaren i Lovisa, med eldröd skinande näsa till lykta för sin fot».

LUNDHOLM.

LÖFBERG.

MEISSNER ÖHLHEIM.

MOLLBERG.

MOR PÅ GRÖNA LUND.

NYBOM.

NYSTEDT.

NÄBBA LENA: »tvillingssyster till Babba Lisa. Fadren: Olaus Dumgren, smolandus».

ORMENS PIGOR.

PLANBERG.

STENBERG: »interims vice jägmästare och skogvaktare, gammal, stadig och jemn».

Stenbit: »fabrikör och konstituerad dansmästare i koret».
Stendecker.
Susanna.
Trundman: »ordensklockare samt vice edsformulärförestafvare».
Ulla Winblad.
Wannenmacher: »trädgårdsmästare i Södermanland».
Westerberg: »kongl. stånddrabant».
Wolfdauer: »suspenderad kyrkoinspektor i Uddevalla och kommendör af Bacchi orden: hade ögat alltid stint fästadt på krogen och erhöll sitt kors vid 70 år».
Åvall: »skoflickare och gammal ordenskandidat, knubbig och hvitögd».
Ölheim, Meissner.
Öman: »kungens fodermarsk på Kungsör».
Österman.

1.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

A. *Utnämningen den 4 December 1767.*

I dag har Bacchus haft kapitel,
Tvänne ordensherrar nämnt,
Förtjenta till sin riddartitel,
Dag och natt vid tunnan jemt:
Herr von Berco främst,
Uti lag ej sämst.
Gutår!
O tempora, o mores! han till valspråk får.

Nu får han Bacchi stora stjerna:
Två förgyllda svin ... Ja men!
Det andra korset sågs man ärna
Holmström, aktuarien.
Holmström, klinga nu —
Lefve jag och du!
Och hör:
Nulla dies sine linea! han till valspråk för.

2.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

B. *Dubbningen den 19 December samma år.*

Gode herre och man,
Bacchus tagit dig an
Att riddare bli af hans orden så grann!
Var värdig, och stå . . .
Men du tumlar ändå.
Så låt riddareklockorna klinga och slå!
Fall på knä, båda två!
Låt nu pukorna gå — - - - Timp.
Von Berco och Holmström nu dubbas de två.

»Jag von Bereo står här
Och jag lofvar och svär,
Så sannt som jag lefver och riddare är,
Bli trogen vid glas,
Aldrig svika kalas,
Men tugga min skorpa, när suparna tas —
Bacchus, mig ej försmå!»
Låt nu pukorna gå — - - - Timp.
Von Berco och Holmström nu dubbas de två.

»Jag nalkas din tron —
Holmström är min person,
Och vivat, du Bacchus, vår ordens-patron!
Jag lofvar och svär
Vid den stjerna, jag bär,
Vid alla de supar, min korpus förtär,
I din tjenst trogen stå!»
Låt nu pukorna gå — - - - Timp.
Von Berco och Holmström nu dubbas de två.

3.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

C. *Riddarebalen samma dag.*

Kom, riddarbalen se!
Hopp, hopp, I riddare!
Blåsen till dans — »må ske» —
  Trompetare!
Hej, Bacchi roligheter!
Hej, hör hans två trompeter! - - - Tromb.
Kilberg dansar en pas-pied,
Jensen slänger på en sned,
Kolmodin gör hopp breve' —
  Blås trompetare!
Bacchi fest skall firad bli.
Slut nu ringen alla tri!
Planberg dansar midtuti...
  Stor sak — nu dricka vi!

4.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

D. *Fortsättning af riddarebalen. Sednare på aftonen.*

Riddarne de spy och blåna,
Pukorna dundra och dåna - - - Timp.
Pukare, slamra och slå! - - - Timp.
Hej, med god min,
Kolmodin,
La chaîne med Bacchi krans!
Håll balans :||:
Uti vår riddardans!
Nybom med hand uti sidan, bastant,
Hoppar mot Meissner i takten galant.
Riddarn Holmström tumlar liksom en musikant. :|:
Största jätte och minsta dvärg,
Kom och dansa på Bacchi berg!
Nykter afund vi fulle glömma:
Låt oss alla hålla färg!
Den, som dricker, har inga qval:
Mången nykter han får förtal.
Eljest angår ingen dömma
Om vår ro och vår riddarbal.

5.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Ceremoniel vid skattmästare-embetets nedläggande i riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen den 8 December 1768.

Riddarekapitlets hjeltar sig nu samla:
Se, nu Stendecker uppå pukorna ramla —
Timp. - - - Hör, hur han slamrar och slår!
Timp. - - - Pukpinnen surrar och går.
I sina kåpor hvar en riddare står...
Officianter, fram! Pukorna skramla.
Jensen, hvar är Jensen? »Jo, här är jag.»
Riddareperuken af skattmästaren tag!
Timp. - - - Kolmodin i dag
Lägger nu skattmästarembetet neder,
Går utur Bacchi tempel stilla med heder.
Timp. - - - Stendecker, slamra och slå!
Timp. - - - Härolder, bugen er två,
Tagen stjernan af vår hjelte då!

Aetas commendat Bacchum — ja, vi ej ljuga —
Veneremque juventus! Härolder, buga!
Timp. - - - Lägg, Joseph Israelsson,
Timp. - - - Ordens statuter i vrån!
Kolmodin kapitlet han skiljes ifrån.
Nystedt, kungör i hvar källarestuga
Hvad nu händt, och kom på stunden igen!
Nybom och Meissner, tan hans riddarekåpa! »Ja men!»
Lundholm och Appelstubbe, fram, I redlige män!

Följen Kolmodin ur templet, I fyra!
Sjungom nu alla om den ljufliga syra,
Timp. - - - Som hos Bacchus fins!
Timp. - - - Tiggarn är der en prins...
Kolmodin, min hjelte, man dig mins!

6.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Parentation

öfver

Perukmakaren Boursel,

som dog den 2 Februari 1766,

hållen i

riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen

den 2 Februari 1769

af

JANKE JENSEN,
ceremonimästare vid högbemälte orden.

Närvarande i kapitlet.

Kolmodin, *Agrell*, skattmästare.
Appelstubbe, suspenderad tullinspektor och riddare.
Lundholm, bränvinsbrännare och riddare.
Österman, stolmakare och riddare.
Janke Jensen, ordens-ceremonimästare och parentator.

Vid baneret.

Stenbit, i bryggaren Meissners ställe.
Glock, *Kämpendal*, härolder.
Stendecker, ordens-pukare.
Trundman, ordens-klockare.

JENSEN (*med hvita handskar*).

Si, här är templets port! Der sitter Bacchus glader:
Hans blod i hvirflar går och spritter i kaskader.
Si riddarkoret prydt med blommor, frukt och vin!
Två tigrar vid hans tron i vällust somnat in.
Si här på pelarn fäst — åt höger, kära bröder —
Uti allonge-peruk vår hjelte, som är döder.
Potz, slapperment, jag glömt... Stendecker, hör!
Hva ba?
Si här tolf alnar flor uti pukpinnarna...
I, stolte riddare kring Bacchi tapp och tunna!

STENBIT.

Kut morken! Na, schen dank!

JENSEN.

Jag vill er nytt förkunna —
Kom, samlens, riddare! Er Jensen talar nu.

STENBIT.

Kut morken, Österman! Hvad slår hon?

ÖSTERMAN.

Hon slår tu.

JENSEN.

Åh, det var lögn, åh hut! Tre slog hon, kamerater!

KOLMODIN.

Men hör på Jensen — tyst! Han nämner riddardater.
Hvem är han talar om? Hör hit, du Kämpendal!

KÄMPENDAL.

Ja, gunstig riddare, jag ej förstår hans tal —
Om Boursel lår det bli. De säga här i koret
Att hvar gång Boursel nämns, så ska vi vifta floret:
Likså min kamerat, härolden, som der står.
Sitt ner, skattmästare... Si Jensen, hvar han går!
Han har i fickan, si — nå, Jensen, gud förbanna —
Ett stort regalpapper... Tyst, tyst, der lär han stanna.
Stendecker snyter sig... Se sorgeflor, minsann,
Uti pukpinnarna! Hör nu, nu trumlar han... (*Pukor.*)

Det första gången var — ännu en gång han trumlar.
Det kostar på min karl. Si, Jensen går och mumlar!
Jo, jo, det är snart sagdt att säja: »Den och den
Han höll parentation!» men 'ta mig djefvulen,
Om det är just så lätt ur kupan honung skrapa,
Ge torra stammar saft... Förlåt mig att jag rapa...
Jag vill nu säja det hvad angår min person:
En rackare, som ger min mull parentation!
Men saken är nu den: Skall man förtjensten hedra,
Så får ej tanken lof mot höghet sig förnedra;
Den bör liksom en eld i klara flammor gå,
Se'n i ett sanningssken sitt ämne återfå...
Dock det hör just ej hit... Skattmästare, sitt neder!
En perukmakare nu sker så mycken heder.
Han här i templet gick som pojke och gesäll,
Så dog han mästare... Men si, der står Agrell —
Nå, djefvuln, är han här.

KOLMODIN.

Släpp galten fritt till drafven!
Jag var så när som han i dag att få prestafven.
Men det gör ingenting — min ära afund bar —
Fast jag min stjerna gaf, jag än min stjerna har.
När de min make få, då är det tids nog prata...
Tvi sådan tullspecial! Du babian, du skata!
Jag söp förr'n du blef född, och förr'n du rännsten såg
Jag hundra resor der i riddarprydnad låg —
Men i naturen så en hund den andra jägtar.

KÄMPENDAL.

Kamraten vinkar — tyst — åt mig med floret fläktar.
Stendecker snyter sig... Alarm, nu skall det ske!
Nu bleknar Jensen af... Adjö, skattmästare!
Hör nu på pukorna... (*Pukor.*)

KOLMODIN.

Jo, jo, min kära Janke!

KÄMPENDAL.

Var god och spiran håll, mens jag går bakom planke'!
(*Pukor.*)

KOLMODIN.

Pukslagarn på dig ser — han trumlar i förtret.

KÄMPENDAL.

Låt honom pukor slå! Jag spelar på trompet.

KOLMODIN.

Jag är så full... Lull, lull!

KÄMPENDAL.

Stå qvar här i qvarteret!
Nu stiger Stenbit opp och svänger om baneret.
Se taftet, oljegult, det fladdrar kring med prål —
I florets rutor syns en hjeltes hufvudskål.
Si, hur det fladdrar ut... (*Pukor.*)

JENSEN.

I, röda Bacchi söner,
En krans af hedera er faders hjessa kröner.
Räck era händer ut, lyft era ögon opp!
Här står jag, Jensen sjelf, med hand i sidan... Topp!
Hvad vill ni mej? Åh, hut! Kanske *ni* lär mig tala?
Vid glömskans vattubryn jag släpper ner min svala,
Min hjelte, menar jag, hvars våta lif och graf
För er, o riddare, jag ärnar skildra af.
Men, Bacchus gif mig mod, stryk balsam på min hjerna,
Gjut olja i min mun, häll bränvin på min stjerna,
Strö blommor i min hatt, sätt stop uti min hand
Och lär mig bilda rätt en hjelte i ditt land!

En hjelte i ditt land är den, som bara slukar,
Som ej sitt bord med mat, men blott med dricka dukar,
Som sura drufvors saft i röda ögon bär,
Som blir i trästop mer än uti skönhet kär.
Slik hjelte denna dag, just trenne år tillbaka,
Slog lifvets skördeman: han på sitt timglas skaka,
Vips, tumla hjelten kull, just samma ögonblick
Han skulle ta sin sup och Bacchus ropa: »Drick!»

LUNDHOLM.

Men söp han inte ur'n?

Jensen.

Tyst! Janke Jensen talar...
Vår trogna Boursel nu ett paradis hugsvalar,
Nu är i bränvinsångst hans anda mer ej sjuk:
Nu står han med basun och serafims-peruk.
O, hvilken sorgeakt! Hvad malört i vår nektar!
Si, i hvar härolds hatt hur sorgefloret fläktar!
I bacchanalisk dygd han öfva ingen flärd:
Fast han ej stjerna bar, så var han stjerna värd.
Vår hjelte föddes just år sjuttonhundra fyra
På första Maj, — gutår — vid majstång, dans och lyra.
En tyska var sein frau... Apollo, ge mej rim...
Hon var så trinder bak liksom en kerubim.
Men, à propos, en sup! Oss vin och kärlek gläder.
Matronan, riddare, i äktenskapet träder —
Små blommor i dess gård uppskjuta ur sin sand:
Ett barn, en blomma lik i kärleksgudens hand,
Katrinchen blomma först och Ann-Katrinchen sedan.
Ulrikas sol gick upp om torsdan eller fredan:
Ulrika är nu gift med en, som maler snus;
Men Ann-Katrinchen står på Rejsens kaffehus.
Jan Fredrik är gesäll hos bagaren Kammecker,
Pehr bor i Göteborg — hej, trumla nu, Stendecker —
Pehr är tunnbindare... (*Pukor.*)

Härolder, ställen er,
Och, Stenbit, sväng nu kring vårt riddarebaner!
Nu slutar jag mitt tal. Vi skiljas åt vid grafven.
Gå, riddare, i bredd! Tag nu, Agrell, prestafven...
Härolder, gå förut!

(*Sjunger.*)

Timp. - - - Härolder, marschera sakta!
Låt oss Boursel nu betrakta

Och hans griftesten!
Timp. - - - Han lefde blott för sin flaska —
Märk, utur vår hjeltes aska
Glittrar opp ett sken,
Ångor af bara bränvin.
Se döden och hans pilar!
Vår Boursel hvilar
Sina ben.

Timp. - - - Vår Boursel var ett exempel...
Trundman, lås nu Bacchi tempel
Sakta, tyst igen!
Timp. - - - Töm flaskor och glas och krukor!
Göm, Stendecker, dina pukor,
Sorgefloret se'n!
Qui bene bibit, gubbar,
Bene dormit, kamrater!
Vår hjeltes dater
Lefva än.

7.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Ceremoniel

vid

parentationen

i

riddarekapitlet af de Två Förgyllda Svinen,

hållen öfver

bränvinsbrännaren och riddaren Lundholm

den 15 Oktober 1769

af

ordens-parentatorn och ceremonimästaren,
perukmakare-gesällen

JANKE JENSEN.

En hjelte i ditt land är den, som bara slukar,
Som ej sitt bord med mat, men blott med dricka dukar.
Som sura drufvors saft i röda ögon bär,
Som blir i trästop mer än uti skönhet kär.

Parentation öfver Boursel.

Till herr kommersrådet

baronen Patrik Alströmer.

Ett ämbar persiko,
Ett krus med malörts-knoppar,
En floribus med droppar,
Ett fat vespredo — jo!
Buteljer, femton dussin,
Med en komposition
Af pomerans och russin,
Lavendel och citron!

En stånka cypervin,
Godt gammalt franskt, än mera
En hel baril madera
I ordens-karafin,
Rödt hoglands, af det ljusa
En kanna eller två,
En balja syrakusa,
Och moslervin en så!

En bägare af tenn,
Som ordens-kanslern brukar,
Med spanskt vin från Sankt Lukar
Och ännu dito en
Med öl från Sankt Helena,
Som nymfen sjelf så skönt,
Så skönt att minsta sena
Bortdomnat, som man rönt!

En blomsterkorg med frukt,
Med väppling och jasminer,
Med klara apelsiner.
Och pomeransers lukt!
En mängd små kantilener,
Der under alltihop
Bland qvistar och syrener
Framglittra glas och stop!

För Bacchi män, bland dem,
Som hosta torrt och sluka,
Rossolis fins, en kruka,
Och ratafia, fem.
En dryck, som svag-öl heter,
Frikostigt ges en hvar —
Än för en svärm poeter —
Fins lite hällning qvar.

All denna herrlighet
Uti kapitlet jäser,
När Lundholms namn man läser
I dödens alfabet.
Betrakta hjeltens öden,
Hans glans och öfverdåd...
Men jag förblir i döden,
Min herr kommerseråd.

ANAKREON.

Närvarande i kapitlet

att inom templet emottaga processionen.

von Berco, afskedad bankobokhållare och kommendör,
Nybom, bryggare och kommendör,
Halling, sockerbagare och riddare,
Österman, stolmakare och riddare,
samtlige med sina rökelsekar.

Vid baneret.

Meissner Ölheim, bryggare och kommendör.
Glock, ordens-härold.
Trundman, ordens-klockare och vice edsformulärs-förestafvare, med ordens-staken.

Bacchi prestinnor.

Liljans mor.
Cajsa Stina.
Bägge jungfrurna på Gröna Solen.

Orkestern.

Stendecker, ordens-pukslagare, på altanen af templet.
Trompetare.

Sjelfva processionen.

Planberg, ordens-kansler och kommendör, med ordens-karafinen.
Agrell, ordens-skattmästare, vice interims suspenderad tullskrifvare och riddare, med Lundholms ordens-kedja och stjerna.
von Ehrensugga, aktuarie och kommendör, med prestafven.
Janke Jensen, ordens-ceremonimästare, orator, parentator samt f. d. konstituerad dansmästare i koret, med bränvinspannan, som drages af åsnor.
Kämpendal, härold.
Trompetare.

(Lundholms kista ses vid ingången till koret och lyftes på sitt paradbräde af närvarande kommendörer under följande)

KOR AF KOMMENDÖRER.

Bacchus vi dyrka —
Här är vår kyrka.
Bacchus, gjut styrka
I dina krus!

KOR AF PRESTINNOR.

Vi äro qvinnor,
Bacchi prestinnor
Och tjenarinnor
Uti hans hus.

(Prestinnorna niga, kommendörerna buga.)

KOR AF KOMMENDÖRER.

Låtom oss alla
Bacchus åkalla,
Att hvalfvena skalla
I hvar minut!

KOR AF PRESTINNOR.

Lundholm här vakat,
Vällusten smakat,
Flaskorna skakat
Och tömt dem ut.

(Prestinnorna niga, kommendörerna buga.)

Kor af kommendörer.

Svalkom vår tunga,
Hjerta och lunga!
Låtom oss sjunga —
O, Bacchus, hör!

Kor af prestinnor.

Den saft, du skänker,
Sorgen fördränker,
Kroppen nedsänker
Och herrlig gör.

(*Prestinnorna niga, kommendörerna buga.*)

Kor

(*med ackompanjemang af klockorna.*)

Hör, klockorna med ängsligt dån
Nu ringa för en Bacchi son,
För riddarn Lundholm der i vrån,
Af döden uppsluken.
Se ordens-peruken!
Se stjernan på'n!

Hör klockorna vid mörksens tull!
Sof, gamle Lundholm, sof... lull-lull!
Kupido sjunger vid din mull:
»Om nånsin din maka
»Skull' kysst på din haka,
»Hon blifvit full.»

Din morgonsol brann sällan klar,
Din middag blott en skymning var,
Din näsa aftonrodnan bar:

Så rödlätt och trinder,
Af mörkblåa kinder
Hon skugga har.

Så slås din kammardörr i lås:
Din ordens-kåpa, kors och krås
I jorden multna och förgås.
Din kista man rörer...
Ta i, kommendörer!
Trompetare, blås!

(*Fanfar af trompeter.*)

VON BERCO.

Vårt lif sig likt ett frö i jordens sköte vänder...
Det var en tunger hund — tag i med båda händer!
Jag säger: likt ett frö, som ej kan mognad få,
Förr'n nya solar syns på nya himlar gå.
Tag, Nybom, friskt uti... Kurage i soldaten!
Det var en bränvinsluns, så tung som sjelf saten.
Det här det kostar på: jag törstar som en elg —
Månn Lundholm oss ej gömt en enda vinbutelj?
Se åt! Vi önska godt vår sälla dödes ande....
Nej, som en gisten båt han står på torra lande',
Utpumpad och förbränd och murken öfverallt...
Nej, aldrig minsta tår — jag tackar tusenfalt!
Nog ha vi lustigt nog: torr hals och tommer maga.
Din pracksyl, skall min arm din tunga mullsäck draga,
Och det för ingenting!

GLOCK.

Fem veckor ä förbi,
Och magen hans är varm — månn bränvin fins deri!
Hej, Nybom, ha vi glas?

VON BERCO.

Fy tusan, nej, jag tackar!
På Soln och bruna Dörrn min knoge stundom knackar,
Men ej på Lundholms buk. Hej, gloriamus, hej!
Ta nu i styfva tag och ... Halling akta dej!
Stänk rökelse ikring ... kolorum baselorum ...
I repet alle man, och låt oss hålla korum!

KOR AF KAPITLET.

(*med ackompanjemang af valdthorn.*)

Ta i, kommendörer, och valdthornen rista!
Lyftom hans kista :||:
Helt tyst och nätt!
Lundholm vi mista ...
I koret kistan nu sätt! - - - Korno.
Nå, står hon bara rätt? - - - Korno.
Lundholm brunett och mätt! - - - Korno.
Näsan är violett — - - - Korno.
Ett skönt porträtt!

(*Glock fäller spiran och Meissner baneret.*)

NYBOM.

Mig tycks trompeten hörs — hvad är för vind, mon cher?

VON BERCO.

Låt se pukslagarns hatt ... Vi ha nordost, mon frère,
Det syns på floret der.

MEISSNER.

Tvi, nykter stå och trampa!
Här brinner oljan ut mest i hvarenda lampa.

Hvad skall man göra här? Min hjerna tung och varm —
Baneret likså tungt ... Det värker i min arm.
»Åt Blåkulla med allt!» det blir mitt sorgeqväde ...
Kom, Berco, voulez vous, kom, slå ett slag i bräde!
Än tål det väl en stund — ell' säg, hvad menar du?
Kom, sku vi göra pott ... Kurage! Voulez vous?
Sätt bort baner och allt på sina vissa ställen!
Allons! Två styfver går ... Vi kasta om apellen.
Hej, troja dus ... Alarm — nå, hvad är det för sla'?

(*Pukor.*)

VON BERCO.

Hå, det är ingenting: han stämmer pukorna.
Se utåt! Hej, galant pukpinnarna han svänger —
Se, floret från altan sig in i fönstret slänger ...
Jo, det var annat malt ... Fy donc! Sex fyra, fy!
Kratsch! Troja dus en gång ... Pyttsa'n — jo, morgen früh ...
Gör inga streck, mon cher, låt tärningarna falla ...
Låt falla'n, säger jag ... Ess dus och qvatuor alla ...
Nu ä vi, mor, i tulln, sa bond' åt suggan ... Håll!
Låt ligga tärningen — ich weiss nicht was ich soll ...
Nu kan jag ... låt mig se ... en cinka dus ... må göra ...
Låt ligga'n, säger jag!

MEISSNER.

Åh, kyss du mej på öra!

VON BERCO.

Åh, kysse dej väl fan, du kycklinge! Jag svär,
Vet, att för min familj jag enda kaput är,
Du din ofrälse hund ... Hvad var det? Cinka fyra.
Min gosse, hvissla nu — de kasten voro dyra!
Kom, se, bror Nybom, se! Det var ett laga fång.

NYBOM.

Von Berco, du är karl!

KOR.

Ah, un joli garçon!

VON BERCO.

Nu kan jag spela blindt, nu kan jag slå och blunda.
En kanna portugis... nej, låt mig lite grunda...
Jag håller kannan fullt... sex brickor, åtta... Fy!

KOR.

Ah, le diable battu! Ah, le diable cocu!

GLOCK.

Ack, om von Berco dog, och just på denna timma,
Så skull' jag ta hans spel!

VON BERCO.

Då skull' buteljer glimma,
Och bara rolighet och raffel och citron:
Då såg' ni andra sken kring Bacchi våta tron...
(Det spelet vinner jag — nu skingras all min dimma...)
Då skulle som en fisk i öl min härold simma,
Om Berco dog... En sup!

GLOCK.

Ja, det var ärligt sagdt —
En morgon med sin sol gör stora verldens prakt,
En afton med sin sup den lilla verlden fägnar.

MEISSNER.

Du gapar med din näbb som fågeln, när det regnar...
Gott lass uns leben; Glock! Låt flaskan gå ikring —
Hej, lustigt fylleri!

VON BERCO.

Jag mins i Norrköping,
Se'n vi vår grundlag fått med murar tryggt förskansa,
Hos Eggens hur en gång jag i strumpföttren dansa,
Och alla undra på hvem denna token var...
Men jag för min familj är enda kaput qvar.
Ja, tror ni det... gutår, go herrar kommendörer...
Så sant som detta glas jag till munnen förer,
Jag söp — låt si, min bror — fem kannor på en dag,
Och se'n blef plenum, bror, och så votera jag...
Sex ess... fy tusan... Håll... alarm! Hör ni trompeten?
Tag, härold, tag min sup och sätt bakom tapeten!
Kors — jag är full barbast, ell' huru? Säj, hva ba?
Opp, riddare... alarm... nu lär de komma — ja!
Peruken sitter snedt, halfärmarna på knogen,
Liksom Hans Jergen sjelf, när han går hem från krogen.
Baneret, Meissner, fram! Nå — Trundman, hvar är den?
Tag tärningarna, Glock... Alarm... Min hjertans vän,
Är nu allting tillreds?

MEISSNER.

Ack, himmel, mord och brand,
Der ligger Trundman full med byxorna i hand...

Hej, Trundman, res dig opp! Den fyllhund är ej vaken.
Fullt flygande alarm! Hvar har du ordens-staken?
Hör hur han snarkar... Pil... salutem... res dig opp!
Vak opp — hör så'n musik... Der har du en sittopp!
Hör du trompetarne?

Meissner.	Trundman.
(*På en gång.*)	
Du sofver, din barbar!	Jag ordens-staken har.
Du kapargast, du ryss, du aldrig nykter var...	Påfågel, babian, jag lyser som en karl!
Jag tör dej slå i skall'n: ej flor i ordens-staken!	*Jag* tör *dej* slå i skall'n — och, ser du, jag är vaken.
Du hör trompeterna — ändå blir du ej vaken.	Om du baneret för, så bär jag ordens-staken...
Se, Lundholm ligger kall: hör klockorna — jag svär,	Ett ord i laget med: jag ordens-klockarn är.
Den sista äretjenst han nu i dag begär.	Kyss Lundholm du i änd' och mej, som staken bär!
Fort opp, din hund, allons! Låt bli att resonera...	Jag svär vid tapp och sprund, låt bli att kommendera!
Jag Meissner Ölheim är, och dej skall fan regera!	Du Meissner Ölheim är — än se'n, hvad är det mera?
Jag önskar dej, kujon, att hals och mage tjöt	Jag önskar Bacchus dej uti en hund förböt
Och Bacchus i ditt svalg hvar ådra sönderbröt!	Och, när jag stod och drack, du vid min flaska tjöt!
Håll mun på dej och tig, jag säger dej kanalje!	Håll mun på dej och tig, du tappar din batalje!
Se, hur han gapar — se, det svarta bränvinssvalge'!	O, om du dog i qväll, slapp verlden en kanalje.

Res opp dej... himmel, ack, trom-
peterna ge ton —
Här ligger du och spyr för hela
procession.
Jag slår dej, ja, jag slår dej
uppå käftamente' —
Nej, ordning vara bör bland
herrar och betjente.

Du, Norcross, Damiens, du, Ra-
vaillac... holah!
Håll hatten i din hand, fripon,
var chapeau-bas!
Nu öppnas templets port — min
styrka mig förlåter...
Hvad glans och majestät! Se, vi-
nets gud han gråter!
Tag, Bacchus, detta bröst och
detta hjerta vinn!
Släpp bränvinspannan fram, låt
Jensen köra in!
Hör, hur han ropar: "Hej"...

Låt bli mej! Vinets gud upp-
eldar min person:
Jag bara nektar spyr och socker
och citron —
Det ger jag dej till slut, din
hund, i testamente...
Skål, stjernor, vind och våg och
hela firmamente!

Du, Oertsen, Lasse Tysk, du,
Frontignac, — hur sa'?
Europa, Asia, gutår, Ame-
rika!
Jag skådar Bacchus sjelf — jag
templets port upplåter.
Hvad glans och majestät! Se, vi-
nets gud han gråter!
Jag vill i lif och död, min Bac-
chus, vara din!
Ge rum för Jensen der, släpp
bränvinspannan in!
Hör Jensen: "Hej, hej, hej!"

PROCESSIONEN (*under marsch.*)

Härolder båda, fällen spirorna här!
Vifta med floret!
Trompeter, blås i koret! - - - Oboe och klarin.
Så stolt processionen är.
Se, Agrell går främst — gevär —
Lundholms kors och kedja bär
Uppå en dyna helt couleur-de-chair.
Härolder båda, fäll nu spirorna der!
Sjungen, poeter,
Och dundren, raketer,
Och klingen, trompeter, - - - Oboe och klarin
Röster och flöjtravär!

Planberg, ur vägen! Ordens-kanslern, så stor,
Af Gyllne Svinen
Bär ordens-karafinen - - - Oboe och klarin.
Och har uti hatten flor.
Se, med glas hvar ordensbror,
Utan byxor, utan skor,
Sig tumlar uti Bacchi riddarkor.
Planberg, ur vägen! Ordens-kanslern, signor,
Går så beskedlig,
Så rödlätt och treflig,
I dryckjom så redlig — - - - Oboe och klarin.
Näsan röd som safflor.

Fram, Ehrensugga, tag prestafven, senjör!
Handen i barmen
Och hatten under armen! - - - Oboe och klarin.
Trompetare, läpparna rör!
Jensen och en kommendör
Lundholms bränvinspanna kör,
Och Knapen går med oboe frammanför.
Fram, Ehrensugga, tag prestafven! Och hör
Klockorna ringa,
Härolderna springa,
Trompeterna klinga, - - - Oboe och klarin.
När en riddare dör.

TRUNDMAN (*solo*).

Jensen, sein diener! Nå, hurra, så kör!
Hör, huru piskan den smäller!
Kors, hvad han tycker han är en senjör!
Klang, bränvinspannan hon skräller!
Knapen på oboe flöjtar och svär . . .
Jensen, nå, si den kujonen!
Hvad är för bylte af papper, det der?

KOR.

Jo, det är parentationen.

TRUNDMAN (*solo*).

Se, på minuten
Är alltid Knapen frammanför,
Rynkar på truten —
Hör, hur han jollrar ... hör!

(*Knape solo på oboe*).

TRUNDMAN (*solo*).

Kors, se den Jensen, högfärdig och fet,
Pussig och blåögd och blöter —
Tjenare, eders förträffelighet!
Kors, hvad är icke du söter ...
Se nu, go' vänner, nu hoppa han ner:
Piskan han stack under armen —
Vid bränvinspannan nu står han och ler ...

KOR.

Alltid med handen i barmen.

TRUNDMAN (*solo*).

Knapen sig pinar —
Se, ögonen de stå så stint!
Se, hur han grinar ...
Kors, hvad det låter fint!

(*Knape solo på oboe*).

(*Kämpendal, framför processionen, med kåpan och spiran. Trundman med staken.*)

KÄMPENDAL.

Ge rum på trappan der, mak åt er ... Ut, för tusen!
Gå, Trundman — hör du ej — gå ej så fort med ljusen!

Skattmästarn ragla till . . . der ligger han så sött
Med hyende och allt och näsan sönderstött.
Lys hit . . . håll i och dra . . . hvad konfusion och yra!
Signor Agrell, stig opp — tvi sådan lukt och syra!
Hör bränvinspannans klang! Hör, Jensen ropar: »Hej!»
Hör, huru piskan går!

AGRELL.

Du Bacchi konterfej!

KÄMPENDAL.

Aj, Jensen kör ikull!

JENSEN (*med bränvinspannan, sjunger*).

Släpp Jensen fram! Ur vägen, hej,
Och hurra! Piskan går.
Och akta mej och akta dej,
Om du i vägen står!
Och, hurra, piskan går,
Och hurra och gutår!
När paddan välde får,
Det ingen ända når.
Och hurra och gutår!
Gutår! Gutår! Gutår!
Och hej!
Kör på, slå på, kör på,
Slå på, kör på,
Och hej!
Pannan hon slamrar,
Hon rullar och skramlar
Och bullrar och ramlar —
Och hej!
Hör nu på klangen!

Håll ärligt i slangen!
Kör sakta med vagnen!
Och hej!
Trundman han mumlar,
Och Stendecker trumlar,
Och vagnen han tumlar,
Och — aj —
Aj, aj, hur jag stötte mej!

Jag stötte bröst och buk...
Min riddareperuk
Ligger i rännsten. :||: Aj, min riddareperuk!
Vet ni, hur det kom?
Jag skull' vända om,
Och en sten låg uti vägen....
Inte kan jag gå,
Inte kan jag stå —
Aj, mitt stötta ben... min lilla tå!
Nå nå,
All min blod blir kall:
Högmod alltid går för fall.

AGRELL.

Jag hör Vulkani hamrar.
Hjelp, himmel, med hvad sorl vi gå i våra kamrar!
Man skrålar vid vår säng, man klingar vid vår mull...
Jo — tänkte jag ej det — nu körde Jensen kull.
Tack för du skrek så bra!

KÄMPENDAL.

Nå, såg jag nånsin maken —
Der ligger Trundman med... Der ligger ordens-staken!
Ur vägen då, godt folk, mak åt er lite grand!
Se så, skattmästare, stig opp... tag mig i hand...

Der ligger Jensen nu... se på den hvita satan...
Öl, olja, mjölk och frukt, till sköflings allt på gatan!
Sin rännsten jemnar han till Bacchi blomsterplan —
Håll stilla, Jensen, håll med bränvins-karavan!
Mak åt er, kära barn, ryck ej min ordens-kåpa!
Hör, kära Liljans mor, gif Jensen lite såpa!
Båd stänglar, myrten, löf och rosor, skålar, stop
Och vin och offermjöl -- i putten alltihop!
Tvi sådan Bacchi fest! Nu står han der och tjurar...
Sitt vatten kastar han vid dessa helga murar —
Tvi sådan skurk... Hör nu pukslagarn på altan!
Kör fram, allons, kör fram med bränvins-karavan!
Stendecker, trumla nu!

(*Préambule på pukorna*).

JENSEN (*solo*).

Der bortnas sku vi stanna —
Knäpp sakta pukeslag!
Vid Lundholms bränvinspanna
Så parenterar jag.
Inte mina läppar blekna:
Jag är ej ånger jag
Att en bränvinshjelte teckna :||:
I rosenröda drag.

(*Knapen spelar en takt.*)

Betrakten, kommendörer,
I dag en slagen bror!
Mig tycks jag ser och hörer
Han Karons färja ror —
Hur blå mörkret honom tager
Och svarta böljan slår...
Men, min hjelte, tag din lager :||:
På dina silfverhår!

(*Knapen spelar en takt*).

AGRELL.

Låt processionen skrida!
Herr parentatorn blir uppå min högra sida,
Till venster Kämpendal: reson är den (— gutår —):
Om tvänne tumla sku, den tredje alltid står.
Comment vous portez vous?

KÄMPENDAL.

Senjör Agrell, se foten...
Se ordens-kedjan... håll... låt mig få ta emot'en...
Se, här är stjernan med. Men — himmel, ack, jag dör —
Peruken ha vi glömt... senjör, senjör, senjör...
Och nu på sista stund och nu på sista timman —
O, gudar, hjelpen mig i denna sorgedimman!
Du, som härinne rår, der vin och klarhet fins,
Du, som i gudars blod en konglig födsel mins,
Du, som ditt altar ser i minsta vinklar dukas,
Låt mig af glömskans flod nu helt och hållet slukas!
Du, som förföljd af list i moderlifvet låg
Och i Semeles sköt din gudatunna såg,
Du, som blef verldens lust, när Jupiter med styrka
Uti sitt eget lår din höga härkomst yrka,
Dig, Bacchus, menar jag, din dyrkan mig förtär...
Kapitlet dräper mig — peruken borta är!

AGRELL.

Hör på, hvad hände mig — jag tappa bort specialen:
Sex månars suspension, inteckning i qvartalen!
Specialen kom igen, men fan tog mitt qvartal.
Här samma kasus är... Gråt inte, Kämpendal!
Ein mal ist ja kein mal — vid tull'n ej alla tulla —
Du slipper nog... Gutår! Se här är mormors bulla,
Se här en äkta sup!

Kämpendal.

Tag hit båd rep och tåg!
Jag vånda att min hals i Lundholms kista låg...
Jag vet väl hur det går: mig kanslern slår på truten.
Det är ett embetsfel, det är emot statuten,
Det »crimen læsæ» är — olycklig min person!
Här hjelper ingen bön och ingen korruption.
Jag ser, från denna dag och ifrån denna tiden
Så blir min lyckas nål från rätta punkten vriden.
Senjör Agrell, senjör, hvad tycks om allt det här —
Hvar ska vi få peruk?

Agrell.

Jag tror, du nykter är?

Kämpendal.

Jag aldrig nykter var — jag vill kapitlet lofva,
En karl med qvickt humör hans känslor aldrig sofva.
Min strupa är honett, min gom har ambition:
Jag söp, om jag vor' rik, mitt finkel med citron
Och sof i bäddad säng.

Agrell.

Det skull' jag också göra...
Gutår, min Jonatan! Ej brandvakt skall dig röra,
Ej kypar-taflors mängd din hjerna sönderslå
Ell' någon krögar-arm dig i peruken få.

Kämpendal.

Peruken borta är!

Agrell.

Jag i peruken s----.
Du är en Bacchi man af verkliga meriter.

Tyst — kanslern på oss ser! Stor sak, om du och han
Af mun med nykter spott ibland försmädas kan!
Förtjenst förutan harm är kärlek utan pilar.
Ämable Kämpendal, ditt rykte aldrig hvilar!
Stor sak — tag min peruk!

KÄMPENDAL.

Du alla vätskors gud,
Jag svettas vid din tron!

AGRELL.

Tyst! Kanslern äskar ljud.

PLANBERG (*sjunger*).

I heliga qvinnor, hvar en som här står
Med kransar på hufvu't och utslagna hår,
I fauner, satyrer, I dråplige män
Med rökelsekaren, slå templet igen!
Under denna sten
Gömmas Lundholms ben:
Hans sol och hans måna :||: ha tappat sitt sken.
Slå templet igen och förvara hans ben!
Du heliga tystnad, du som rår
I hjeltarnes grifter oändliga år,
Bedröfva hvar tanka, hvart hjerta ge sår!
Men se nu på Jensen, se der hvar han står,
Hör på hans ton!
Parentation
Nu börjas i templet med riddareskrud...
Gif akt nu på Jensen! Nu äskar han ljud.

JENSEN.

I dag för andra gång man ordens-klockan rörer...
Ödmjuka tjenare, I herrar kommendörer!

Det andra gången är i detta riddarkor
Jag lemnar i er famn en slagen ordensbror.
Ursäkta mig — jag vill mig först om händren tvätta
Och se'n min hjeltes bild för era ögon sätta.
Jag tumla mot ett plank och slog min hufvudskål —
Se på, hur jag ser ut... Ack, himmel, gif mig tvål!
Jag höll för stränger töm, det var just hela saken.
Den venstra åsnan skrek, den högra slog med baken,
Och Knapen sprang förut och jollra på sitt rör;
Deraf blef djuret vildt: jag öfver ända kör.
De gamle sagt: »Musik kan röra stockar, stenar!»
Men de min åsna glömt, det ser jag, när hon skenar:
Hon dansa samma takt och lydde samma smäll
Som denna Orfei dräng i konungens kapell.
Jag bar parentation, till lycka, uti barmen,
Höll pipan tänd i mun och piskan under armen;
Men bränvinsflaskan... tyst... hon uti fickan står...
Ödmjuka tjenare — kapitlets skål, gutår!

Se, Lundholm ligger död: vi sku hans marmor hugga!
När ljuset tändt sitt sken, får kroppen straxt sin skugga.
Förvandladt är hans lif. O, gudar, styrk mitt tal...
(Den supen gjorde godt, du raska Kämpendal!)
Jag vill, o Lundholm, nu — härolder, skaffa krita —
På bränvinspannans brädd din lefnadscirkel rita.
Jag vill, jag vill, jag vill med röda drufvors blod
Afmåla en triton uti en bränvinsflod.
Jag vill med panterdjur en Bacchi vagn bespänna,
Och fauner sku omkring med nakna halsar ränna:
Der skall, i gudens famn, helt ung min hjelte stå
Med eldröd basfiol och gyllne stråka på —
Jag vill, förbanna mej, man ljus och dag bör skönja!
Nu näsan målas skall. Härolder, skaffa mönja,
Cinober och safflor, karmin och violett!
Fem färgor vill jag ha, om näsan skall bli rätt.

Jag säger att jag vill... Hvad vill jag... ingen hörer...
Herr ordens-kanseller och herrar kommendörer,
Jag säger att jag vill, som mig är anbefaldt,
Vår Lundholm skildra af... Apollo, gif mig salt,
Uppfriska mina drag och krydda mina tankar!
Du ser en främling nu, som på din kulle vankar:
Du ser en snöhvit rock med svarta sammetsslag —
Du son af gudars far, vet, Jensen heter jag!
Släpp parentatorn fram till Aganippens rändel,
Så skall du känna lukt af ljustalg och lavendel.
Minerva sjelf ej lärt den konsten, jag förstår,
På dödlighetens fält frisera menskohår.
Jag kan i englabild Medusas hufvud vända
Och blott med en chinjon en Damons hjerta tända.
Jag gör i några drag, då jag är glad och rik,
En gammal karolin en gardesfändrik lik.
Jag skall berätta er — tag sudden bort, härolder —
Peruken äldre är än bränvinspannans ålder:
Hit från Neapel kom den första, som man vet,
Uti en silfverask med kejsarens signet.
Peruken äldre är än bränvinspannan, gubbar,
Och vår societet systemer aldrig rubbar,
Och jag är mössa — tänk... dock det hör just ej hit.
Apollo, gif mig salt och elda opp mitt nit,
Bind mig en krans ihop, af gröna lagrar skuren,
Och krön min hjessa nu vid denna tempelmuren!
Allons! Nu mössan af, och se min hjessa bar —
Låt mig nu läsa opp den sång, jag diktat har!

Dans l'Ordre des Cochons, messieurs, je vous assure,
Var Lundholm, sans dispute, une très jolie figure —
Vraiment, messieurs, oui, jolie et ça est vrai..,
Hör, Kämpendal, du står liksom ett herrgårdsfä!
Kör bränvinspannan fram till korets lilla fenster,
Formera procession — trompetarne till venster —

Tag ordens-stegen fram, klif opp på pelarn der
Och bredvid Boursels bild sätt Lundholms ungefär!
Jag vill med Herkules ock ställa en Achilles:
På lika vacker eld min olja lika spilles.
Mitt rökverk bär jag fram att värma bådas ben —
Få se, om lågan sprids kring båda lika ren.

Vår Lundholm var ett ljus, som i sin mörka vinkel
Jemt uti pipan brann ... tvi djefveln, tocke finkel ...
Det brann med dunkelt sken; och när det slockna ut,
Var staken helt förbränd. Så går det mig till slut.
Min kropp är liksom stekt: mitt innandöme jäser,
Hans ögon ... gode män, jag talar ej på spe ...
Som klaraste rubin så röda voro de.
I intet dokument hans födsel jag erfarit:
Omtrent mot sexti år min Nestors ålder varit.
Så långt man ännu mins vid denna profession,
Har han tändt under sjelf i egen hög person,
Med outtröttlig flit vid mäskekaret setat
Och öfver fyrti år sin ordens-stjerna letat,
Den han förlidet år så ganska värdigt fick,
Då i December han med ordens-kåpa gick.
Ni lärer minnas än hur han sin hjessa buga
Och svor i lif och död att Bacchi safter suga:
Man mins väl, säger jag, hans allvarsamma min,
Hans vackra symbolum, i stjernan, på latin
Och sist, vid Boursels död, hans darrande lekamen
Hur liksom döden der åt lifvet ropa amen.
Det träffa riktigt in: han till sin flaska tog
Och söp tre qvart på sex, och klockan sex han dog.
Tre fjernd'lar af hans lif i Bacchi tjenst försvunnit,
En fjerndel derutaf i Fröjas sköte runnit.
Se'n allt försvann och rann, hvad skull' han göra här?
Den stam afhuggas bör, som inga frukter bär.

Jag orkar inte mer om hans bedrifter sjunga:
Vältalighetens fält ej blomstrar på min tunga.
Men, himmel, för hvar gång den hedersmannen satt
Uti en rankig chäs, med en nedslagen hatt,
Med skuren rund peruk — af bockhår, kund' man
tycka —
Med händerna i kors uppå en masurkrycka,
I en gråspräcklig rock, med messingsknappar tätt,
Med stora uppslag på, helt lika sitt porträtt,
Kastanjefärgad väst, i den två rader knappar,
Och mörkblå byxor till med gröna klädeslappar,
Helt vida stöfvelskaft med dubbla sålors bädd —
Så såg min hjelte ut, så var han alltid klädd.

Hvad högst märkvärdigt var, när han skull' sömnen
njuta,
Han mest vid fönstret stod och nicka mot en ruta:
Hvar fyrk, på draf han vann, försvann i fönster-
glas —
Ja, ofta vid en nick fem rutor gick i kras.
Hans armod nu till slut man detta allt tillskrifver;
Dertill på starka skäl jag ock mitt bifall gifver:
Så sant, som sjelf jag såg, sist medio April,
Af brist på hela glas var luckan skrufvad till.
Vår riddare en gång, af kärlekspilen sårad,
Af vackra ögons glans uti sin ungdom dårad,
Ger bort sitt fria bröst och får två långa horn...
Alarm... Stendecker hörs — han trumlar på vårt torn.

Men morgonrodnan syns emellan skogens toppar:
Vår ordens-kanseller sin sjöskumspipa stoppar.
Se, på de gröna fält hvad herdar och hvad lam —
Se, gamla Tirsis går med unga Dafne fram!
Se, hur vid källans brädd så munter han sig sätter
Och hennes hjerta tar vid klang af klarinetter!

Jag prisar denna lund, den tystnad, som här bor...
Men i ditt mörka hvalf sof sött, vår ordensbror!

Parentatorn, i sin hänryckning, tror sig se Tirsis och Dafne omfamna hvarandra i en lund, hvarunder Dafne sjunger vid återskall af valdthorn.

Hör huru floden sorlar och rinner —
Tirsis hör!
Hör hur han bullrar... Dafne påminner
Att du dör.
Låt mig kyssa få din haka,
Omfamna mig och hör min röst!
Du min älskade åldriga maka,
Tag en blomma af mitt bröst!

Planberg.

Jag rökt min pipa ut — förträffeliga rökkar!
I koret bullrar det: jag fruktar att det spökar.
Jag här en främling är till hjerta och person...
Kom, låt oss gå vår väg... Marschera, procession!

Kor.

Klinga nu, klarinetter!
Bacchi prestinnor stå liksom lam.
Äpplen, päron och renetter
Bärs i korgar fram.
Se, hvad dubbelt öl och enkelt öl och tårtor, gröna glas och stop!
Lundholm sofver sött och hvilar i sin grop.

Klang, härolder, låt oss springa!
Vivant nu Bacchi rolige män!

Klinga, klarinetter, klinga!
Eko svarar än.
Se, jag raglar och du kryper, och jag hoppar och du tumlar kull!
Lundholm sofver sött och hvilar i sin mull.

Vinet fröjdar menskans hjerta —
Klinga, klarinetter, till dans!
Lifvet blef en dödlig smärta,
Om ej vinet fans.
Derför låt oss dricka skålar, hoppa, dansa, sjunga nu i kor...
Lundholm, sof nu sött! God natt, vår ordensbror!

8.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Ceremoniel

vid

utnämningen och dubbningen

i

riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen

fjerde gången

på Barbara dag

den 4 December 1769.

Närvarande i kapitlet.

Samtlige kommendörer, af hvilka

Planberg, ordens-kansler,
Agrell, ordens-skattmästare,
Meissner Ölheim, bryggare,
Von Berco, bankobokhållare, samt
Österman, stolmakare,

såsom ordens deputerade, tillika med

Janke Jensen, ordens ceremonimästare, parentator, orator och konstituerade dansmästare,

emottaga inom templet de Barbara dag 1769 utnämde fem riddare af Förgyllda Svinen, nemligen:

Åvall, skomakare,
Lundbeck, suspenderad kontrollör vid sjötullskammaren i Lovisa,
Carl Hasselgren, suspenderad rådman i Helsingfors,
Stenberg, interims vice jägmästare och skogvaktare, samt
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektor i Uddevalla.

Alla i sina ordens-kåpor.

Glock, *Kämpendal*, } härolder.
Stendecker, ordens-pukare.
Knape, ordens-piplekare.
Trundman, ordens-klockare h. t. och ordens-edsformulär-förestafvare.

AGRELL (*med utslagna armar, sjunger*):

Så är på Barbara dag
En gammal grundad lag
Att då i detta tempel
Till hugnad och exempel
Hvar Bacchi man ge fullt behag. - - - Oboe.
Varen glada, Bacchi män!
Vår olja brinner än,
Min bror, vid krus och kanna
Vid stånka, bränvinspanna.
I, friske bröder, drick om igen! - - - Oboe.
Nå nå, rättnu så tumlar han
Så stora pelarn ramla kan.
Gutår nu, bror Planberg, bror Ölheim, bror Berco,
bror Österman!

(KNAPE *solo. Pukor. Trompeter*).

PLANBERG (*sjunger*):

Trumla, Stendecker! Pinnarna i vädret!
Timp. - - - Riktigt slå på lädret!
Timp. - - - Pinnarna i vädret!
Trumla till ny riddardag! Fin.
Hej — silfverhängslen, silfgalon på hatten!
Timp. - - - Trumla hela natten!
Timp. - - - Silfgalon på hatten,
Hvita handskar... Grymma slag!
Nu är kapitel —
Riddaretitel
Få nu fem hjeltar. Glasena tag! - - - Timp.
Nå, Stendecker, trumla! Pinnarna i vädret! D. K.

Skomakar Åvall bär den gyllne stjernan —
Timp. - - - Åvall, yr i hjernan,
Timp. - - - Bär den gyllne stjernan
I en skinrem, helt desprat. Fin.
Åvall är knubbig, hvitögd, pussig, lustig,
Timp. - - - Alltid våt och mustig,
Timp. - - - Hvitögd, pussig, lustig,
Gammal ordens-kandidat.
Bacchus till ära
Skall han nu bära
Valspråk och kåpa, prunka med stat — - - - Timp.
Si: *Ne sutor ultra crepidam!* i stjernan. D. K.

Undan ur dören! Lundbeck, kontrollören,
Timp. - - - Midt i tempeldören
Timp. - - - Lundbeck, kontrollören,
Tar i dag sin stjerna mot. Fin.
Hufvudet slinker, näsan eldröd skiner:
Timp. - - - Klar af små rubiner,
Timp. - - - Näsan eldröd skiner
Till en lykta för hans fot.
Stjernan hon prålar,
Riddaren skrålar,
Rullar i rännsten qvick som ett klot. - - - Timp.
Honny soit, qui mal y pense! Gif rum vid dören! D. K.

Flaskan i näfven, ponsoröda kinder,
Timp. - - - Middagstiden blinder,
Timp. - - - Ponsoröda kinder,
Honnör för Hasselgrens person! Fin.
Rådman i Helsingfors, nu suspenderad,
Timp. - - - Fordom meriterad,
Timp. - - - Men nu suspenderad,
Tumlar sig vid Bacchi tron.

Tapper i nöden,
Torstig i döden,
Du är visst värdig glas och pension. --- Timp.
I stjernan står: *Ignoti nulla cupido!* D. K.

Jägmästarn Stenberg Bacchus nu utnämner,
Timp. --- Gammal, stadig, jemner:
Timp. --- Bacchus nu utnämner
Stenberg — se dig sjelf... lull lull! Fin.
Lundholm hans stjerna på ditt bröst nu blänker,
Timp. --- Uti gyllne länker
Timp. --- På ditt bröst nu blänker
Att förädla få din mull.
Du har två gudar,
Och i två skrudar
Skall du nu dubbas, lustig och full...--- Timp.
Ut ad aquam cervus! står i jägarns stjerna. D. K.

Hurra i koret — si Wolfdauer gamla!
Timp. --- Hej, Stendecker, ramla!
Timp. --- Si Wolfdauer, gamla
Kyrkoinspektorn... Gutår! Fin.
Krokig i knäna, ögat stint på krogen
Timp. --- Bacchi tomtbiss trogen,
Timp. --- Ögat stint på krogen,
Tag ditt kors vid sjutti år!
Sväfvande tunga,
Nu skall du sjunga
Hvad ner i stjernan tecknadt står: --- Timp.
Nunciat auroram gallus! Hej, Wolfdauer! D. K.

Ödmjuke dräng! :||:
Si, huru Jensen hoppar i fläng —
Si, tocken sväng! :||:
Si, hur han hoppar med plit och gehäng,

Si, huru Jensen han hoppar i fläng
Öfver båd bänkar och stolar och säng!
Skaffa fiol! :||:
Si, huru Jensen gör kapriol
Öfver en stol, :||:
Under två stolar och uppå ett bord —
Si, huru Jensen han gör kapriol!
Nu liksom tuppen han hoppa och gol . . .
Hela kapitlet grinar och ler.

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Si nu, för tusan, nu hoppa han ner!

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Tungan arbetar som på en barber!

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Hör nu på Knapen — nå, hör en solo uti moll!
Jensen han gycklar: ack, si, nu kastar han boll! --- Oboe.
Hej, kullerbytta! Nu dansar'n med en parasoll.
Hör nu på Knapen — en solo uti moll! --- Oboe.

Kära, gif akt, :||:
Si, huru Jensen hoppar i takt!
Han har kompakt, :||:
Tror jag, med fan och med hela hans makt.

Ordens-peruken i bucklor han lagt,
Tror jag, åt fan och åt hela hans makt.
Nu på en sne' — :|:
Nå, det är verklig' roligt att se!
Riddarne le . . . :|:
Pladask uti golfvet! Det tänkte jag ske!
Peruken, buteljen, fiolen bre've' —
Nå, det är verklig' roligt att se!
Hela kapitlet grinar och gnyr.

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Gossen är rasker och lustig och yr.

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Så nu, för tusan, han ligger och spyr!

KOR.

Hela kapitlet grinar.

PLANBERG.

Hör nu på Knapen, nu spelar han en ny duett,
Hoppar mot Jensen en helvetes ballett! - - - Oboe.
Hör på hobojan hur drill på drill nu följer tätt!
Jensen han sjunger med Knapen en duett. - - - Oboe.

(*Jensen och Knape bli liggande.*)

JENSEN (*sjunger*).

Barbara,
Nå, hurra!

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Ordensbröder,
Jag är trött!
Men i dag
Riddarslag . . .

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Ack, jag blöder,
Sönderstött:
Fjerndeln af min näsa felar.
Spela, Knape . . . Knapen spelar! - - - Oboe.

Det är jag
Som i dag . . .

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Alltid pigger,
Glad och smord . . .
Oration
Fram vid tron!

KOR.

Hurra i kapitlet!

JENSEN.

Der jag ligger,
Blir den gjord.
Jag mitt lif åt Bacchus delar.
Spela, Knape... Knapen spelar! --- Oboe.

Potz schlapperment! Aj, aj, håll, Knape — du mig trampar!
Tyst, kansellern... ell' hur, hvem är som åt oss stampar?
»Kom hit!» Omöjligt, nej — ack, tocke dumt gemöt!
Kan du väl ge mej hand, du ditt piplekar-nöt!
Nå, ge mej bara hand... vi sku stå opp och supa.
Pladask i golfvet! »Fritt! Hej, baklänges, framstupa!
»Hvad, blånar du?» Pip, pip! Hej, Knape, hur ä dä?
Jag tror du sväljde ner din buxboms-oboe?

KNAPE.

Pip, pip, pip, pip, pip, pip! Han halka inom truten!
Förtrollade maschin — si så, nu drog jag ut'en.
Han är så hal... Vet du hur hustru min hon gör?
I går med oboen hon stog och kärna smör,
Den enda, som jag har, min brödqvarn och min flaska!
Med den jag hedrat har en Pergolesis aska,
Med den jag ofta nog kring Händels marmor gått
Och se'n på Liljans krog en Mechels polska fått.
Med den jag Jeppe Berg...

JENSEN.

Tork smöret utaf truten!

KNAPE.

Med den jag — pip, pip, pip — har gnolat på reduten:
Med den på Träsket jag har ofta nött min lip

Eriksberg, fordom kalladt Träsket.

På bröllop, barnsöl. Hej! Pip, pip, pip, pip, pip, pip!
Det skär mig i mitt bröst. Allein man muss doch lachen —
En musikus blir gift! Den bryter af sig nacken,
Den spelar aldrig väl och aldrig excellent,
Som sin Apollo bär på tvänne instrument:

Den dricker alltid sämst, som blandar tvänne safter.
Jag är en gammal narr, en narr af alla krafter
Och si så der bortåt... Hej, Jenson, hjelp mig opp!
I koret sorla de — si kanslern hur han lopp
I kapp med Berco... Hej, peruken på ett öra!
Skattmästarn med en knif... Hvad är det nu att
göra?
Si ordens-hörnskåpsdörrn...

JENSEN.

Hva ba? Den öppen står...
Ack, Knape, hjelp mig opp! De ropa nu: »Gutår!»
De klinga... himmel, hjelp, hjelp den fördömda
Jensen...
Härolder, kommen hit med ordens-lerkredensen,
Härolder... Ingen hör... Jag är så full och svag...
Pladask — der ligger du! Pladask — der ligger jag!
Härolder, kommen hit, kom vackert, hjelp oss båda,
Två trogna Bacchi män i Bacchi själavåda!
Vi kunna med vår dygd ej hjelpa opp hvarann —
Vår vänskap sviker här, fast hon ej svika kan.
Hjelp mig och Knapen opp!
(*Härolderna hjelpa dem och hålla dem under armarna.*)

JENSEN och KNAPE (*sjunga*).

Vi kämpa utaf alla krafter,
Och af Bacchi söta safter,
Söta safter, :||:
Få vi mod
I vårt blod.
Vårt bröd vill ingen baka:
Bacchus fritt han låter oss smaka
Söta safter, :||:
Fullt behag,
Natt och dag.

Kom sku vi vandra in längst in i koret!
Kom, låt oss fira Bacchi riddarslag
I dag!
Full pokal,
Åvall, Lundbeck, Stenberg, Hasselgren, Wolfdauer
— pokal!
Hjelp oss, Kämpendal!
(*Knape spelar.*)

KÄMPENDAL.

Hurra! Gå på nu, bröder!
Hvad kostar silfverglitt? Si lilla Knapen blöder!
Gå på! Besitta mej, här är ju ingen tid:
In, Jensen, och gör tjenst och dig om näsan gnid!
Dit in — se ditåt, hej — dit inåt skall du stiga
Vid ordens-hörnskåpsdörrn... Uff, stå ej der och bliga!
De nya riddarne de lära komma snart,
Och du orera skall, parbleu!

JENSEN.

Ja, det är klart.

KÄMPENDAL.

Men månn det dubbning blir? Vill kanslern sig besinna?
Då skulle, tyckes mej, ju templets lampor brinna,
Baneret bäras fram just i full procession.
Ännu en sak dertill: Jag lefver i den tron
Att gamla målarn Ek tör ingen stjerna nypa,
Fast han i templet hörs här utanföre krypa:
Possiblement... kanske... hör på.. hans långa ben...
Pil.. kanslern tog en sup... ännu en... ändå en —
Nu lär de komma snart. Han ordens-flaskan grumlar.
Agrell söp kanslern till... Alarm Stendecker trumlar,
(*Pukor.*)
Och jag står här... Hva ba?

JENSEN.

Hur sa? Ja, det är klart...
Nå, hin i mej, om jag nu orkar gapa snart!
Och inte kan jag stå, och inte kan jag falla.
Jag säger: Hin i mej, om jag ej för er alla,
Ja, för er allihop skall göra, ett, tu, tri,
En konstig oration... Hjelp opp mej — ta uti!

KÄMPENDAL.

A votr' santé, mon frère! Än se'n, hvad är det mera?
Du kan ju ligga qvar på golfvet och orera.
Kapitlet sätter sig. Ligg stilla du... Gutår!
En äkta finkelbuss, en bit, om du förmår...
Alarm! Stendecker hörs. (*Pukor.*)

Hvar är nu spiran min?
De nya riddarne de lära komma in.
Ack, hvad för raglande, hvad alltför söta gossar!
Vid deras andedrägt en eld kring näsan blossar.
Piplekare, ge rum, släpp kanslern för vår tropp —
Hej, Glock, gå sakta steg och håll din spira opp!

KOR.

Härolderna
Gå nu sakta.
Vi betrakta
Templet -- hurra —
Och med heder
Gå vi neder
Kring trapporna.
Hurra! - - - Timp. Tromb.
Bacchus sjelf oss leder:
Ja, ja,

Honom vi söka,
Hans rike föröka
Och svettas vid hans högtids orgia.
Bra, bra, bra!

PLANBERG (*solo*).

Vandra nu på,
Skomakar Åvall, gå
Och tag din krans vid Bacchi fötter små
I en vrå...
Stå, stå!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

Du, kontrollör,
Du raska Lundbeck, hör.
Lyft din krans och ditt salutem gör
Som sig bör,
Senjör!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

Du, rådman, nu,
Du, Hasselgren, vi sku
Binda din krans — du borde hafva sju —
Just par tout,
Du, du!

KOR.

Härolderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

En jägare,
En Bacchi Nimrod se!
Svinga din krans, du trogne tjenare,
På en sne',
Bre've'!

KOR.

Häroldderna, m. m.

PLANBERG (*solo*).

Kyrkinspektor
Wolfdauer, si vårt kor,
Kyss på din krans! Med röda blommors flor
Du är stor,
Bror, bror!

KOR.

Häroldderna, m. m.

AGRELL.

Välkomne, gode män! Si, Hasselgren han raglar . . .
Slå templets port igen — befall man den förnaglar!
Vi Bacchus dyrka sku i fulla fjorton dar
Med kärlek, sång och vin och allt hvad hjertan drar.
Välkomne, gode män! Kom inom våra murar!
Si, Ganymedes der hur han en flaska skurar!
Si, uppåt, gode män — en konstig gjord vestal . . .
Den der är Lundholms bild, som sitter med pokal.
Den der . . . låt se . . . jo men . . . är Boursels bild med ramar!
En dito utan ram . . . Välkomne! Jag dig kramar
Välkommen, Stenberg! Kom, hör på ett lustigt ord!
Si bakom Bacchi tron ett ordens-riddarbord,

Som dukadt är med smak, med kapitala rätter,
Med strufvor, lax och sill, med sviskon och renetter,
Med korf, i olja kokt och litet brynt i smör.
Välkommen, Lundbeck! Kom, kom hit, herr kontrollör!
Det är ett bord med smak: allting är bara grädda —
Si inlagd gås i öl, i bränvin stufvad gädda!
Der korfvefatet står och länstoln frammanför:
Der skall härolden stå . . . Stig fram, herr kontrollör!

LUNDBECK.

Ack, om jag vore full och satt på denna stolen!

AGRELL.

Och der vid pelarn, si, står ordens-basfiolen,

LUNDBECK.

Der står en härold med.

AGRELL.

Å nej . . . nej, tyst . . . Alarm!
Stendecker lyftar opp sin silfversmidda arm —
Honneur aux étrangers!

(*Pukor.*)

PLANBERG.

Pil! Hvar är Jensen — svara!

KOR.

Jo, ers magnificens, på golfvet lär han vara
Inunder bordet der.

PLANBERG.

Orator, stig nu opp!

Kor.

Nej, ers magnificens, det är ett fåfängt hopp!

Planberg.

Åtminstone på knä... Stig, härold, mellan bena!

Kor.

Nej, ers magnificens, helt fåfängt, som vi mena!

Planberg.

Han sofver... Jensen, opp till oration och dans!
Är nu allting tillreds?

Kor.

Ja, ers magnificens!

(*Planberg, med ordens-trävärjan, och de öfriga af kapitlet gå till bords.*)

Kor.

Lustigt vid Bacchi safter
Sjungom utaf alla krafter!
Lustigt är vid Bacchi safter
Taga sin vän i famn.
Lustigt i Bacchi rike:
Kung och tiggarn min gelike!
Lustigt är i Bacchi rike
Vänner få utan namn.

Planberg (*solo*).

Stor sak i all vår möda!
Alla känslor hemta föda
Uti Bacchi safter röda.
Riddare, ställen er,
Fallen för mig ner!

Hej, Trundman, kalla fram de ädla fem till tunnan!
Stendecker, trumla nu!
(*Pukor.*)

TRUNDMAN.

Ge rum! Ur vägen! Unnan!
Kom hit, I gode män! Träd fram, I gode män!
Gutår, I gode män!

PLANBERG.

Men först skomakaren!
(*Pukor.*)

(*Medan riddarne aflägga eden och dubbas, sjunges under ackompanjemang af trompeter följande sång:*)

SÅNG.

Tromb. - - - Trompetare, stå!
Bacchi männer
Och Fröjas vänner
I dag till bords med trompeter gå - - - Tromb.
Tromb. - - - Härolderna två
Bordet sira
Med hvar sin spira,
I hufvu't fjädrar, båd röda, blå. - - - Tromb.
»Sitt neder!» kanslern bjuder.
Hans röst i koret ljuder —
Han dubbar de nya fem: - - - Tromb.
Si, stjernorna pryda dem! - - - Tromb.

KOR.

Skål, hvar en Bacchi vän!
Berco dricker den. :||:

Tromb. - - - Insyltader gås,
Färska lakar
Nu, om det smakar!

Trompetare då, på stunden blås! - - - Tromb.
Tromb. - - - Si, här är fiskmås —
Turturdufva
Och sockerstrufva,
Och lite grynkorf kan också fås. - - - Tromb.
Hej, klinga, goda gubbar!
Herr kanslern står och dubbar
Skomakaren Åvall . . . Hålt! - - - Tromb.
Trompetarne blåsa stolt. - - - Tromb.

KOR.

Herr kanslerns skål i qväll
Dricker nu Agrell. :||:

Tromb. - - - Härolder, ge smör!
Karafinen
Och, si, terrinen
De äro tomma . . . Trompeten rör! - - - Tromb.
Tromb. - - - Von Berco, nå, hör,
Lagom bullra!
Si, der han kullra —
Stig opp ur rännsten, herr kommendör! - - - Tromb.
Kom, låt oss åter äta,
I vinet allt förgäta,
Der doppa vårt sorgebröd! - - - Tromb.
Stendecker han blir så röd. - - - Tromb.

KOR.

Han tumlar . . . Stigom opp!
Skål, vår riddartropp! :||:

Tromb. - - - Trompetare, stå!
Bacchi männer
Och Fröjas vänner
I dag till bords med trompeter gå. - - - Tromb.

Tromb. - - - Härolderna två
Bordet sira
Med hvar sin spira,
I hufvu't fjädrar, båd röda, blå. - - - Tromb.
»Sitt neder!» kanslern bjuder.
Hans röst i koret ljuder —
Han dubbar de nya fem: - - - Tromb.
Si, stjernorna pryda dem: - - - Tromb.

Kor.

Skål, hvar en Bacchi vän!
Berco dricker den. :||:

Åvall.

Jag, Åvall, lofvar trygg att ej i verksta'n finnas,
Men på Victoria min fader Bacchus minnas.

Källaren Viktoria, N:o 34 Norrlandsgatan.

Min lycka ögon har i några vissa fall,
Då efter tärningkast min strupe svälja skall.
Enfaldig i min tro, till eden är jag färdig
Och hin regera mej, om icke jag är värdig,
Ty jag har supit jemt — och nota bene — gått
Liksom på kryckor bort, der jag ej supa fått.
Jag lofvar och jag svär att mina stöflar såla,
Att bli en pilegrim och vid din tapp mig måla,
Att staden gå ikring och leta krogar opp,
På denna ljufva färd afmäta lifvets lopp.
Jag lofvar att jag ej ett enkelt lif fördrager:
Jag tål ej enkelt öl, förringar ej min lager.
Jag lofvar och jag svär vid Bacchi herrlighet
Mer'n guden super sjelf det gör jag till valet.
Jag låter dem i frid — derom vill jag ej träta:
De andra länge nog må uti koret äta.
Jag bara supa vill. Bort, kräftor och ragu....
Så dubba mig nu då!

PLANBERG.

Var värdig, kära du!

LUNDBECK.

Jag, Lundbeck, som nu står med flaskan här och rapar,
Jag lofvar och jag svär, så ofta som jag gapar,
Att uti Bacchi tjenst och i hans tempel bli:
Låt mig få kasta mig i allt slags fylleri!
Just vid min moders bröst jag diat Bacchi spenar,
Jag tjent min Bacchus mer än kungen, som jag tjenar,
Jag, ledsen vid special, kolumner och balans,
Nu i ditt tempel står och lyftar på min krans.
Här bara hjeltar fins, ej bönder, som sku tulla:
Här ser jag ingen bom och ingen kärra rulla.
Här råkas vänner jemt från morgon intill natt —
Jag tror af idel fröjd jag blifver rent besatt.

Tag mot min längtan då! Vid denna ordens-stjerna,
Den mig får nykter se, skall krossa få min hjerna!
Se mina ögon rätt — hvar ögsten röd och klen —
De täfla i sin glans med morgonrodnans sken!
Se mina händer nu — här blod och ådror jäsa!
Si, en rubinedagg har fallit på min näsa!
Si hur min tunga vill ur mun till Bacchi tron —
Men benen vilja ej!

PLANBERG.

Var värdig, min patron!

HASSELGREN.

Jag lofvar och jag svär, jag, Hasselgren, bekänner,
Jag vill ej andra ha än krögare till vänner!
Jag menar att jag har mig läng'sen värdig gjort
Och ofta med mitt blod din gudatunna smort.
Jag menar, vid din tapp för trogen tjenst och möda,
Att bröd och vatten blef i tjugo dygn min föda,
Att jag på denna hals, som denna kedja bär,
Haft brandvakts-saxen knäppt tolf gånger ungefär.
Min hjessa grånat har inunder oljoqvisten:
Min arma hydda snart hon börjar blifva gisten.
Min tunga tala vill en gång, förrän jag dör,
Och det har skett i dag, då jag mitt löfte gör.
Jag lofvar, på hvad rum min andedrägt sig slutar,
Och just uti den stund, då jag mitt hufvud lutar,
Att ur mitt svalg skall gå en ånga till ditt pris
Af porsöl, bränvin, mjöd, finsk lura, portugis.
Jag lofvar och jag svär... hvad skall jag mera svära?
Hvad löfte skall jag ge? För denna stjernan kära
Min näsa blifva skall min löftesman i vin...
Så dubba mig nu då!

PLANBERG.

Var värdig, min kusin!

STENBERG.

Jag lofvar och jag svär att nöjd mitt hufvud böja,
O, Bacchus, till din tapp och till ditt sköte, Fröja!
Jag lofvar utan glas i säng — när jag den får —
Att hvarken stiga opp ell' lägga mig... gutår...
Bekänner item det bland mina många dater
Jag aldrig det har gjort... bevis mig det, kamrater!
Slikt nidingsverk, jag ber, skilj från min lilla dygd,
Låt mig som riddare, o Bacchus, njuta skygd!
Den stjernan, som jag bär, vill jag till grafven bära,
Den drufvan, som jag får, den vill jag och förtära,
Den saften, hon mig ger, naturen ärnat mig:
Den mig från krogen drar, jag den förklarar krig.
Jag svär vid skogens gud och skogarnas gudinna,
Jag svär vid vinets gud, hvars safter i mig rinna,
Att ej uti mitt kall förglömma en af er —
Det vet jag ändtlig visst mot Bacchus det ej sker.
Jag haft långt flera rus än jag har harar skjutit,
Förr har jag krogen sett än hvar som lärkan sutit,
Förr bössan klickat har än bränvin för min smak —
Med ögonen ihop jag legat full och spak.
Björklaka är mitt lif och bränvin är min helsa,
Två stora medici, som länge sku mig frälsa...
Men dubba mig nu då!

PLANBERG.

Var värdig, mon ami!

WOLFDAUER.

Jag, kyrkoinspektor, nu för min stjerna tackar...
Jag supit denna natt så svetten af mig lackar.
Ack, sådan bitter törst! Min ålderdom är tung:
Ihålig är min hals, durchsigtig är min pung.

Ge mig en sup — gutår — så kan jag bättre tala
Och som en morgontupp på Bacchi tunna gala!
Låt mina gråa hår få svettas vid din tron!
O, Bacchus, gör mig ung, uppelda min person!
I ären alla barn mot mig, I raske drängar,
I år, men ej vid glas och högt uppbredda sängar:
Jag spritter som en fisk uti en skönhets famn.
Och dykar som en ål i Bacchi öppna hamn.
Jag tjent i templet förr, men, himmel, mindre trägen,
Ty vägen gick i kors, och här är jemna vägen.
Jag finner snart mitt lif till aska blandas här —
Göm mig i koret då vid Lundholm, jag begär!
Så vill jag göra ed, så vill jag stjernan fästa
Vid detta magra bröst, på min förmåga fresta,
Om det så mycket tål, att stjernan hänger der...
Benranglet är förbrändt... jag den i munnen bär.
Jag lofvar, Bacchus, dig, dig aldrig öfvergifva
Förrän naturens lag min smak skall gränser skrifva:
Då blir en annan sak — men att jag nykter dör
Pur lögn, I riddare!

PLANBERG.

Var värdig, grand senjör!

JENSEN.

Här ligger jag... Än se'n?
Ödmjuka tjenare! Hur skall jag föra ordet?
Ursäkta mig att jag nu ligger under bordet!
Det lika välment är... Si tag nu oration —
Jag räcker inte långt — stick fram'en der till tron!
Min hjerna full med rim, mitt hufvud fullt med safter.
Hit med en liten sup! Jag har så svaga krafter...

D'honneur — den dansen var en ängslig saraband.
Tag, härold, supen hit, räck mig din trogna hand...
Gutår, herr kanseller och herrar kommendörer!
Den dagen nu i dag helt ensamt oss tillhörer,
Till ingen annan själ än Bacchi trogne män,
Just till hvar rusig man, till ingen ann än den.
Här aldrig nyktre män i detta tempel trifvas;
Ett qval i deras bröst, som aldrig kan beskrifvas:
De sucka i besvär, de torka ögat jemt —
Mig tycks att deras blod måst vara helt förskämdt.

I, Bacchi riddare, som era stjernor taga,
Jag vill i nätta streck er vackra målning draga!
Skomakar Åvall, du, säg, vill du hos mig bo?
Om jag dig bränvin ger, så sålar du min sko.
Du är min gamla vän: din krans jag åt dig binder.
Din hjessa blifve hvit och röda dina kinder!
Du, Lundbeck, kontrollör, jag önskar dig den fröjd,
Som gör en Bacchi man i alla öden nöjd!
Du är en rasker man, der Bacchus dig posterar;
Du ingen middag har: du alltid frukosterar.
Hvar siffra i specialn, om alla läggas hop,
Knappt till den summan går, som du haft tömda stop.
Du, värde Hasselgren, på ryktets gyllne vingar
Längst ned från Helsingfors ett vivat för dig klingar.
Ja, hela koret gläds åt sådan hjelte stor,
Som utan like är. Och Stenberg, hör du, bror,
Du med ditt öppna gap en skördeman förskräcker,
Och kopparslagarns bröst blott vid din åsyn kläcker.
Wolfdauer, år och blod förena sig i dig
Att ge ditt hjerta lust i Bacchi våta krig!

(*Pukor och trompeter.*)

PLANBERG.

Hej, Trundman, är du här? Härolder, skynden eder,
För allting, helt sekret vi gå ur koret neder —
Här kommer något för bland Bacchi krönta män,
Som är en hemlighet . . . Slå templets port igen!

9.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

för

riddarekapitlet af De Två Förgyllda Svinen

femte gången

på Barbara dag

den 4 December 1770.

Närvarande i kapitlet.

Planberg, ordens-kansler,
Nybom,
Meissner Ölheim, bryggare,
von Berco, bankobokhållare,
von Ehrensugga, aktuarie,
Österman, stolmakare,
Halling, sockerbagare,
Appelstubbe, tullinspektor,
Wolfdauer, kyrkoinspektor,

} kommendörer.

Kämpendal, förste härold.
Trundman, ordens-klockare.
Stendecker, ordens-pukslagare.
Janke Jensen, ordens ceremonimästare, orator, parentator, konstituerad dansmästare i koret.
Joseph Israelsson, magister.
Adlerstop, officiant.
Stenbit, fabrikör, officiant.
Ulla Winblad, Bacchi första prestinna.
Bacchi prestinnor.

Utnämde riddare.

Westerberg, kongl. stånddrabant.
Wannenmacher, trädgårdsmästare.
Ek, hof- och ordens-perspektiv-målare.
Berg, tapetfabrikör.

(Kämpendal *och* Meissner *komma åkande med ordens-provianten.*)

Meissner (*sjunger*).

Klöf och sa'l
Är fatal —
Låt mig få köra,
Kämpendal!
Hvad vill du göra?
Vägen är smal.
Låt mig få köra, :||:
Kämpendal!

Kämpendal (*sjunger*).

Klöfvet, jo,
Slår i sko;
Backen är branter —
Meissner, tro,
Jag är galantér,
Full som en so!
Backen är branter, :||:
Meissner, tro!
Hej, piskan har jag glömt i stan på krogen —
Men låt gå
Och kör på,
Lustigt kurage ändå!
Bry dig om ingenting,
Låt hjulen löpa kring!

Jag måst ha supit bålt: så dagligt full som jag,
Tycks mig att jag är full den första gång i dag.
I natt, i förgårs natt och sönda'n för den sista
Satt jag i Gröna Lund på Cajsa Lisas kista,
Svor, dobbla, sjöng och söp, drog flickor i triumf
Och hade näfven full med ideliga trumf.
I källarn Lotta sprang båd opp och ned och tappa —
Jemt Tullgren, visitörn, i gumpen henne klappa.
Korpraln och skepparn svor och vexla hvar minut,
Men jag vann fyra stop och slog mig riktigt ut.
Kors, hvad det är för'n sal på Gröna Lund, go vänner,
Honnett och full med folk, med knektar och sjömänner,
Båd natt och dag musik och lustig kapriol
Med jungfrur uti dans vid flöjt och basfiol...
Hör på, tag piskan hit... En ting vill jag nu nämna:
Förr skall jag rock och väst och skjorta från mig lemna
Förr'n jag vill ha kredit — nej, Kämpendal han står:
Han super som i fjol, åt året som i år.
Kurage — ingen nöd — än eger jag ett öre....
Men håll emot och stryk! Här halkar allt utföre.
För allting håll emot! De helga kärlen hvälf!
Hvälf dem helt sakta... Håll — låt mig få köra sjelf!

MEISSNER (*sjunger*).

Klöf och sa'l
Är fatal —
Låt mig få köra,
Kämpendal!
Hvad vill du göra?
Vägen är smal.
Låt mig få köra, :||:
Kämpendal!

KÄMPENDAL.

I, kosteliga kärl, ack, tordes jag er tömma!
Nej, all er dyra saft skall i kapitlet strömma.

Jag törs ej ... Jo, jag törs ... Kapitlet inte ser ...
Försök ... Låt bli ... Stor sak .... Kör, Meissner,
längre ner!
Men hvi är du så tyst?

MEISSNER.

Hvad båtar syn och tunga?
Hur kan jag vara glad och Bacchi visor sjunga,
När allt vårt öfverflöd, som dras på dessa hjul,
Det skyndar undan oss och gör vår utsigt ful?
Stick opp ett fat, försök ... Håll, härold, jemnt och
udda!

KÄMPENDAL.

Mitt samvet inte tål min härolds-kåpa sudda.

MEISSNER.

Jag längtar till en sup som flickan till en dans.

KÄMPENDAL.

Blås i skalmejan ljud och dansa med din krans!
I templet få vi nog, när dessa kärlen sprängas:
Jag gläds och ser mitt blod med öl och vin bemängas.
Och vill du veta mer ... kör bara ej ikull ...
Så vet jag inte mer än att jag skall bli full —
Jag vill ej veta mer.

MEISSNER.

Än jag då?

KÄMPENDAL.

Mycke, mycke!

MEISSNER.

Så låt oss sjunga då! Men, vinets gud, ditt tycke
Uppmuntre nu vår röst!

Kämpendal *och* Meissner (*sjunga*).

Vi två vi streta,
I armod leta
Ditt tempel, du, du vinets gud!
Dock dina håfvor,
De varma gåfvor,
Vi än ej röra — strängt förbud!
Men när vi hinna fram,
Hvad safter och roligt glam!
Vi två vi streta
I stoft och dam.

Meissner.

Kurage som en ung!
Vår längtan ger oss hopp och ölet sqvalpar: »Sjung,
Sjung Bacchi hjeltars lof, som till hans tempel tåga!»
I, kosteliga kärl, upplösen denna fråga
Om vi få rus i dag!

(*Sjunger.*)

Vår himmel klarnar:
Oss ingen varnar
Att fly ditt tempel och person.
Den oss förbjuder
En röst, som ljuder
Med sorgligt eko kring din tron.
Ty låt oss vandra gladt!
Tag, Kämpendal, af din hatt —
Vår himmel klarnar,
Men jag är matt.

Kämpendal.

Begynn vår högtidsdag,
Kom, ära vinets gud, hvars safter ge behag!

Kom, qvickhet, ungdomseld, kom, skröplighet, elände,
Till all den rolighet, den första verlden kände,
Till likhet i allting, till lika lustigt larm,
I nakenhet och fröjd, med fikonlöf och harm....
Men månne jag kör rätt? Mig tycks jag mig förvillar.
Är detta templets port? Nej, här man offren stillar:
Der synes blod och mord, i hopar sammanfördt,
Benrangel, glas och löf, allt härjadt och förstördt.
Der grymtar i ett skjul, och der en skata skrattar,
Der syns en naken arm, som offerknifven fattar:
Till skyn med andakt sträckt, han darrar och gör
våld...
Syns ingen hand med glas? Nej, Kämpendal är såld.
Här ingen englaröst ibland pokaler klingar:
Här syns i detta kärr blott fjädrar, dun och vingar —
Allting bestänkt med blod och grymhets öfverflöd....
Men månne jag kör rätt?

MEISSNER.

Tig, Kämpendal, och blöd!
Det är en knagglig brant. Släpp, hör du, mina
tömmar...
Men bukgjoln sitter snedt, och kreaturet ömmar.
Hör, hjulet gnisslar, skär... och skenan sprungit af —
Tag, bulta med en sten!

KÄMPENDAL.

Hej, kör i sakta traf!
Här kör du aldrig rätt, du främling på din bana —
Det kostar dig ditt lif att helsa på Diana.
Men der står ordens-qvarn, och der ser jag en slätt.
Ren bränvinslukt... hva ba... jo jo, nu kör du rätt!
Kör på, slå på, kör på! Vi sku oss ej inspärra.
Sitt gränsle på ditt fat! I fyrsprång med din kärra!

Du sqvalpar ölet... Hålt, du tappa bort din krans...
Kör, hvissla, sväng och smäll! Det rullar som en dans!
Men, Meissner Ölheim, märk, min herre och Mecenas,
Märk huru vägen här allt mer och mera renas,
Blir mera grön och jemn, med mindre svall och qvaf!
Senjör, vid björken der så när jag guppat af...
Si här, gutår och ät.... Men fältet sig förnyar:
Hvad horisont af guld! Hvad rosenröda skyar!
Hvad grönska och hvad regn... Hvad är det? Meiss-
ner, håll!
Månn vi bergtagna bli af englar eller troll?

MEISSNER.

Slå handen för ditt bröst, gjut olja på din kaka!
Hvart ögnakast en sol ditt öga ger tillbaka.
Här ser du annan rymd af kärlek, ljus och lif
Och klara röster hör bland glada tidsfördrif.
Hvad grindar, stängsel, led! Hvad blomsterrika dalar!
Hvad strödda altaren, der en prestinna talar!
Hvad blandning utaf prakt och vackra ögnamål!
En hoppar med en krans; en dansar med en skål;
En lyftar opp ett kärl med en välsignad råga,
Hvars bräddar kasta eld utur en ljusblå låga;
En böjer sina knän — han gapar och han får —
En annan varm och glad i bara linnet står.
Två kyssas i ett hörn; två brottas om en kanna;
Två nymfer springa kapp, vid fikonträden stanna...
Stig ned af kärran fort... Si, hur de nappa hop...
Den kannan håller fullt visst sina fyra stop.
Nu vinner han, som stolt med gula släpet svänger —
Si, armarna i kors, si, hur han slår och slänger...
Kors, sådant löje — hör! En runkar hufvu't, ler;
En kiknar utaf skratt; en bara står och ser.
Men, ack, se templets spets! Min fot kan inte fela.
Hör klockors fina ljud med vestanvädret spela!

Ja, verklig — för hvar gång jag hit har blifvit förd,
Min känsla aldrig än så ljufligt blifvit rörd.
Nå, kring så vackra fält bör vinets qväden sjungas:
Det lättar våra lif, ju mera vi betungas,
Ger manlighet och färg, ger karlavulen röst,
Mer helsa i vårt blod och mindre såradt bröst.
Blott facklor gifva os kring templet för Minerva,
Men bränvins-ångor här... jag gapar mig förderfva'...
Minervas oljoträn ej kunna svettas mer
Än detta templets mur. Hör hvad jag säger er...
Stig ner af kärran fort, sitt inte der och gapa!
Vet på hvad rum du står... Förlåt mig att jag rapa...
Nog har du kyrktorn sett, men kyrkan in i... Pro...
Hur nu? Jag hör ett sorl... Månn jag kör rätt, månn tro?
Hvad — är i fönstren ljus? Hvad mörkblå rök kring taken!
Månn Trundman är på vakt? Hör, Trundman, är du vaken?
Min Bacchus, styrk mitt bröst! Nu vill jag bulta på.
God dag! Gutår! God dag! Slå på! Låt opp! Si så!
Låt opp, du Bacchi man, du Trundman med din kanna,
Som snarkar i ditt kall och skiner i din panna!
Jag hör dig innanför... Du raglar, kära bror!

Kämpendal.

Sätt dina tofflor der vid Trundmans gamla skor!
Här ser jag spåren klart hvar han på trappan klifvit —
En knä-rem ligger der... en strumpa, som han rifvit...
Hans röda halsduksband och svarta skinn-karpus,
Hornlyktan och en svamp och några bitar ljus...
En vällust dina fjät åt mina ögon visar.
Mitt öga i ditt stoft din tjenst, o Trundman, prisar:

Min själ och syn, förtjust, knappt annat ser och tror
Än guden sjelf har smort med olja dina skor.
Låt opp, o Trundman — hör! Jag har så tungt att
bära:
Båd honung, vin och mjöd och sirap, ingefära,
Buteljer, glas och frukt och kransar, mjölk och mjöl...
Pro... Kom nu ut, tag mot kapitlets dubbelt-öl!
Hjelp denna Bacchi son med förklä', karfstock, kappa
Att vältra af hans fat vid denna helga trappa!
Spänn från hans röda hingst, låt honom tumla sig —
Allt tumla skall i dag, och jag skall tumla mig.
Pro... Trundman, skynda dej... Förbanna mej, han
svarar!
Hör bränvinspannans klang — kom, väds, han står
och klarar.
Hej, Trundman, hit en sup!

TRUNDMAN.

Hvem är på porten slår?
Jag släpper ingen in.

KÄMPENDAL (*sjunger*).

Åh, det är jag,
Som natt och dag
Plägar i templet vara.

TRUNDMAN (*sjunger*).

Åh, är det du,
Du, din filu!
Vill du mig hjelpa klara?
I, gode män, gutår!
Kors, hur det forsar högt — ett skum liksom en kåda!
Månn något fenkol fins uti kapitlets låda?
Potates ligger der... en pumpa, som har fel...
Pil — uti koret står en knippa med kanel,

En tunna gumriks-korn, en kista med citroner...
Stöt inte templets port... Hvad är det för spioner...
Nu går min tolfte sup... Hvem bultar?

KÄMPENDAL.

Kämpendal.

TRUNDMAN.

Min fattiga kamrat, din skål ur guldpokal!

KÄMPENDAL.

Låt allting delas jemnt på denna ordens-timma,
Låt våra läppar få en lika smak förnimma,
Låt oss, vi två, bli ett i lika öfverdåd!
Hålt — drick ej ur! Släpp in kapitlets förebåd!

MEISSNER.

Hålt — drick ej ur! Lås opp!

TRUNDMAN.

Jag cirka får — stig unnan —
Af detta gumriks-korn en kanna efter tunnan.
Det är för gudar det att bjuda englar på!
Och får man rätt en sup, behöfves inte två.
Kapitlet mig befallt att glödga hvarje droppa:
De sku ock bränna sig på denna afgrundssoppa.
Ta mig i hand — god dag, god dag i Bacchi stad!
I karafin, du bär, hvad är det?

KÄMPENDAL.

Oskobad.
I krukorna är mjölk... Kurage och god handel!

TRUNDMAN.

Än uti burkarna?

KÄMPENDAL.

Åh, det är bittermandel...
I dessa gröna krus, glaserade och små,
Är høglands, malvasir och frontignak — känn på!
Men låt oss allting snart uti sin ordning bringa,
Låt faten kullra kring, hjelp till att sprunden stinga!
Jag blir i templet qvar.

TRUNDMAN.

Lägg humlan uti blöt,
Och flitigt detta ror i mäskekaret stöt!
Den helga tall-kastved tänd an och blås inunder!
Tag pusten uti hand och pusta eld och dunder!
Halfärmarna skjut opp! Hej, sqvalpa, ös och sjung!
Låt ej din hjerna bli af ångan yr och tung!
Stärk dina krafter sjelf! Knyt dina starka händer!
Si bus i karet ned! Låt fradgas dina tänder!
Jag går till tunnorna.

KÄMPENDAL (*sjunger*).

I, röda sken, I, klara lågor,
Som spraken under detta hvalf,
Bereden saft mot hjertats plågor
Och gören sorgedagen half!
Blanden eder eld tillhopa
Med klara vattnets köld och is!
Munnarne ropa:
»Hvar är min skopa?»
Kors; hvad kärror, halm och ris!
Skura och sopa!
»Hvar är min skopa?»
Vattnet porlar gudens pris.

Hvad ljuflig yrsel i min hjerna!
Hvad söta ångor för min lukt!
Hvad dyrbart sot på denna stjerna!
Hvad kostlig vinst af jordens frukt!
Vattnet porlar, kornet jäser:
Det dansar, spritter, sväller, gror.
Eolus hväser,
Pumpen han jäser,
Sprutar floden, klar och stor.
Skopan hon fräser,
Pumpen han jäser —
Vivat ordens mäskeror!

Låt brinna Bacchi lof!
Mitt öga aldrig än uti sin himmel sof.
Bär, Meissner, spiran bort! Handvatten hit och såpa!
På detta marmorbord bred ut min härolds-kåpa!
På denna messingsskruf häng mina byxor opp...
Men, Bacchus, hjelp mig här förädla kornets knopp!
Den heliga buldan jag mig nu glad ikläder,
Drar på skinnbyxorna med förskinn utaf läder.
Med röda tofflor grann, i bara skjortan klädd,
Jag liksom går till sängs på sjelfva nöjets bädd.
Hvad rysning i mitt blod! Hvad rörelser och smärta,
Uppkastning, ömma qval och svart och bittert hjerta!
Hvad hetta, tyngd och våld med ledsnad och förtret!
Hvad knäppning i hvar led! Hvad sömn och vårdslöshet!
Hur darrar denna fot och halkar uti sanden!
Hur svettas detta bröst! Hur vissnar denna handen!
Hur fuktig är min rock! Hur fladdra mina hår!
Det ryker ur min barm — jag spottar eld... Gutår!
Si på hur jag ser ut — rockärmarna så trånga,
Skinnförklä' är för kort och byxorna för långa;
Mitt röda lifstycke är varmt och genomblött,
Men axelremmen styf har messingsspännet nött.

Tag hit den helga rock! Rättnu blir jag galanter.
Jag orkar inte sjelf — hjelp mig, I musikanter!
Betrakten Bacchi bild: en telning af hans stam
Vid detta mäskekar för verlden skymtar fram!
Nu är jag gal'n och full. Besatt jag hufvu't slänger.
Inom min hufvudskål sig plågoanden tränger:
Ju mera jag min gom vill läska sött och gladt,
Ju mera tänds mitt blod, ju mer blir jag besatt.
Hvad svarta bilder jemt mitt glas till munnen följa!
I söta droppars spel sitt raseri de dölja:
De kasta mig omkull mot väggar, skrank och plank.
Gutår! Jag supa skall ett rus i bara drank.
Min sol skall blifva svart, men klar och blank min måna
Samt bägge moln och glans utaf hvarannan låna.
Så vill jag vara blind och tumla, när jag kan...
Förkläd dig, afund, fritt i en uppsyningsman,
Stryk land och riken kring, gråt, svär i dina griller —
Jag skrattar åt din pil, åt böter och sigiller,
Accis, balans, kredit... märk, sådant här ej rår:
Här allt för intet ges, fast aldrig nog man får.
Den aktar inte guld, som aldrig guldet egde:
Om verlden guld och vin åt mig på vigtskål vägde
Och sade: »Kämpendal, det bästa åt dig välj!»
Så blef mig lika dyr en guldklimp och butelj...
Men, himmel, hvad för sken! Jag stelnar och jag ryser:
Helt klar nu Bacchi tron längst in i rundeln lyser.
Mitt prat det blir snart allt: här yrar eld och mull,
Och minsta vinkel är af spiritus nu full...
Aj, fönstret blåste opp... Men Bacchus jag tillbeder.
Kapitlet skrider fram. Basunen snart utbreder
Vår glans och majestät.

(*Basuner.*)

Trundman.

Der trummorna jag ställt,
Beprydt hvart sprund med krans.

Kämpendal.

Trompeten blåser gällt.
(*Trompeter.*)

Trundman.

Alarm kring fältet hörs, basuner och trompeter
Med fröjdeskott och skri och tusen lustbarheter.
Snart tiden inne är att du ur templet går —
Lägg af den helga rock, byt byxor om... gutår...
Fall ned på dina knän, kyss mäskeroret, hicka,
Kyss skopan och min hand! Välsigna detta dricka,
Gör det till bränvinsvört! Stig opp, o Kämpendal!
Fall neder, Kämpendal!

Kämpendal.

Nu börjar jag bli sval.

Trundman.

Si här, din spira tag! Din kåpa dig omgjorda!
Gack nu ur templet ut! Kapitlets bud fullborda!
Berätta hvad du sett! Säg dina göromål!
Gack hastigt till din ort! Till slut, kapitlets skål...
Slå templets port igen!

(*Trompeter.*)

Kämpendal.

Uff, himmel, si hvad qvinnor —
Hvad majestätlig syn af raglande prestinnor!

Hvad klang af cittrors spel, hvad klar och ljuflig ton,
Hvad skönhet och behag! Snart nalkas procession.
Märk den prestinnan der med myrtenprydda lockar –
Hon bär en purpurdrägt, de andra gröna rockar.
Si hennes svarta hår, de hvita axlar kring...
Dess ögon gnistra nåd och gifva hjertan sting.
Si, två prestinnor der i hvita linnen fläkta
Med ögonen till skyn och armarna uppsträckta,
Och Ulla Winblad främst med himmelsblåa kjoln —
I henne blir jag kär: jag glömmer ur och soln.
Men jag måst' skynda mig... hur skall min brånad
svalkas?
Ack, himmel, mer och mer de templets portar nalkas...
Kring trapporna jag ser hur de nu lägra sig.
Månn jag skall vända om? Nej, härold, skynda dig!

BACCHI PRESTINNOR, *anförda af* ULLA WINBLAD, *sjunga följande*

KOR.

Systrar, höjom våra kransar!
Hvar en i sin andakt dansar.
Systrar, höjom våra kransar
Under sång och lustig min!
Fyllom våra krus och skålar!
Gyllne kärlen sprida strålar.
Fyllom våra krus och skålar
Med mer olja, frukt och vin!
Tagom hvar sin blomsterkruka,
Låt oss Bacchi altar duka!
Elden är tänder —
Låt våra händer
Sammanknäppas vid hans tron!
Klara röster! Ljuflig ton!

Låtom våra hår få fläkta,
Våra bröst bli obetäckta!
Låtom våra hår få fläkta
Och dess lockar falla ner!
Låten era armar sträckas,
Era vackra ögon släckas!
Låten era armar sträckas
Till den höjd, ert öga ser!
Träden in i detta tempel
Hela verlden till exempel!
Bryten er kaka!
Safterna smaka!
Här blir lifvet som en dröm.
Ges en dyrkan mera öm?

ULLA WINBLAD.

Tänd våra lampor opp, låt våra eldar glimma,
Låt deras sken mot soln uti en rök och dimma
Förvilla deras prål med nattens majestät!
Låt blomstren hemta lif ur våra varma fjät!
Låt dessa fåglar små, som qvittra här, millioner,
Besvaras till sin höjd af våra glada toner!
Låt allt i vällust dö, i vällust hemta lif!
Prestinnor, stigen opp!

KOR.

Du vinets gud, ditt tempel
Snart öppnas i sitt prål!
Vårt öga bär din stämpel,
Vårt bröst din sveda tål.
Vårt blod dig älskar att vörda,
Fast benen darra nu.
Du vinets gud, det är du
Som lättar vår börda!

Af blomstren sammandrager
Ett bi sitt honungsklot,
Gör kupan rik och fager
Och full med glans och hot.
Så låtom oss bien då härma,
Försvara vårt tempel, vår dygd!
I denna blomstrande bygd
Får blodet sin värma.

ULLA WINBLAD.

Med gyllne runor skrif:
Statt stilla, vackra sol, fördubbla dygnets timmar!
Här ingen sorglig syn ur våta ögon strimmar.
Allt täflar i behag, och det en sanning är:
Just den, som Bacchus flyr, är mest i honom kär...
Men portarna slås opp! Hvem är den man, som bugar,
Som under glas och sång vår mun till löje trugar?
I tempeldörrn han stod... Nu gick han in igen...
Nu står han åter der... Tyst, hör, han sjunger än!

TRUNDMAN

(*öppnar templet, dansar och sjunger*).

Porten öppnad står:
Gutår! Gutår!
Jag är glader,
Der min fader
Bacchus rår.

Allt i glans och prål!
Kapitlets skål!
Full och qvicker,
Trundman dricker
Denna bål.

(*Trompeter.*)

Ulla Winblad.

Prestinnor, ställen er kring templets helga gaflar!
Hvar blåser på sin eld och eldens ämne svaflar.
Trompeterna ge ljud och folkets andakt hörs:
På armen barnet ler, vid kryckan gubben rörs.
Vik era skörten opp, böj era knän och blunda!
Här komma Bacchi män att rådslå och begrunda:
Här se vi allt hans hof, förtjenst, förakt och glans,
Hvar hand med sin pokal, hvar hjessa med sin krans —
Utvalda drufvors saft ur deras ögon flyta,
Och deras öppna gap det sjuder som en gryta.
Hvad frihet uti tal! En tunga utan tvång,
En verld, som hvälfver kring inunder lek och sång!
Allt hvimlar som det vill: här kännas inga öden,
Och eftertankans gräl föraktar tid och döden.
Alarm — nu ä de här... Gack, härold, i din skrud!
Prestinnor, gån förut! Trompetare, ge ljud!

(*Trompeter.*)

Processionen.

1. *Ordens-härolden* Kämpendal *med spiran.*
2. *Ordens-kanslern och kommendören* Planberg *med ordens-karafinen, kring hvilken de nya riddare-tecknen äro fästade.*
3. *Äldste kommendören* Nybom, *ensam.*
4. *Bankobokhållaren och kommendören* von Berco, *som ledes af Aktuarien och kommendören* von Ehrensugga.
5. *Stolmakaren och kommendören* Österman, *i bredd med Sockerbagaren och kommendören* Halling.
6. *Tullinspektoren och kommendören* Appelstubbe, *tillika med Kyrkoinspektoren och kommendören* Wolfdauer.

7. *Trompetare, blåsande.*
8. *Magister* Josef Israelsson *med statuterna. Till venster om honom*
Officianten Adlerstop.
9. *Trompetare, blåsande.*
10. *Ordens-ceremonimästaren, oratorn, parentatorn, konstituerade dansmästaren i koret* Janke Jensen *med orationen, beledsagad af*
Ordens-officianten, fabriksbokhållaren Stenbit.
Derefter komma de i dag på Barbara fest utnämde fyra Bacchi riddare, nemligen
11. *Kongl. stånddrabanten* Westerberg, *i bredd med Trädgårdsmästaren på Signilsberg* Wannenmacher,
12. *Hof- och ordens-perspektivmålaren* Ek, *i bredd med Tapetfabrikören* Berg.

Kor.

Bedröflig är den dag,
Då vi nyktre vakna,
Förgiftigt andedrag,
Der vi vinet sakna.
Förr sku vi gå nakna,
Förr'n vi vinet sakna, :||:
Dess sötma och behag.
Vid kärleks klagoljud,
Då vi vänner pröfva,
Då lyckan skiftar skrud,
Vill oss allt beröfva,
Då oss armod plär bedröfva,
Då det vill vårt lif beröfva,
Dyrkom vinets gud! :||:

Planberg.

Hvad ordning och hvad smak, ju mer jag templet granskar!
Tag, härold, tag min hatt och mina klippingshandskar!

Der ställer jag mitt rör med knapp af elfenben —
Der ligger min peruk på denna hörnesten.
Men, ack, min ena sko . . . hvad . . . har jag kunnat tappa
Af högra foten skon?

WANNENMACHER.

Bort vid den helga trappa
Låg ofvanlädret qvar.

PLANBERG.

Gutår i allt besvär!
Nu är min hjessa bar, min fot nu blottad är
I språng till Bacchi tron.

TRUNDMAN.

Stor sak i granna kläder!
Bort våld på fot och arm, der man om frihet qväder!
Ge ljud — drick kanslerns skål!

(*Pukor och Trompeter.*)

PLANBERG.

Bär fram min galakrans!

TRUNDMAN.

Först, ers magnificens, en sup god pomerans!

PLANBERG.

Den der ger mål i mun. Gutår! Nu för jag ordet.
Ställ ordens-karafin just midt på marmorbordet!
Bred ordens-tecknen ut — skål, Berco, min kusin —
Hvar stjerna vid sin krans kring ordens-karafin!
Vräk undan fat och krus, gör gången ren för sviten . . .
Du, härold, är ett nöt — den supen var för liten.

Du, Trundman, är ett fä: den supen var för svag...
Åh, inte oskobad — nej, finkel super jag!
Hur sköter du ditt rör? Du skyller på förhinder...
Fy, sådan gulblek hy — si mina röda kinder,
Och si på mig och drick... Nej, han på Ulla ser...
Göm dina ögon straxt i glaset och si ner!
Hvar timma vara kär ej Bacchi man tillhörer,
Säg, är det inte sant? Jo, herrar kommendörer,
Allting bör ha sin tid: låt kärlek hafva sin,
Men jemt i Bacchi tjenst ditt ädla framsteg vinn!
Jag menar inte just att du bör kärlek döda...
Men hör — gif mig en sup.. noch en utaf det röda...
Det duger inte... hut... det är för svagt och kallt...
Tag mera finkel hit... Gutår nu öfverallt!
I, raska Bacchi män, som första gång här trifvas,
Det ser nog ut kuriöst att ej en sup skall gifvas,
Som strör i blodet eld! Jag säger för min del
Att jag skäms som en hund — men det är Trundmans fel.
Jag mins kapitlet förr har supit godt tillhopa...
Förbannad vare du, förbannad ock din skopa!
Kapitlet jag fört an som kansler fyra år,
Men sådant aldrig händt och aldrig hända får.
Bär ordens-vörten hit... Månn smaken mig förförer...
Åh, excellent... åh, skön... åh, kostlig, kommendörer!
Han kom, han såg, han vann... Åh, den är makalös:
Slik vört man aldrig känt se'n långt från hedenhös.
Si, hvad för glödgadt skum kring kopparkitteln jäser —
Den ena bläddrans gap emot den andra fräser.
Natur och konst är rik, men menskosnillet stort,
Som sjelf en sådan saft åt dina läppar gjort.
Förlåt mig, Trundman då! Din kansler dig förlåter.
Ack, kund' jag gråta vört, som du nu finkel gråter,
Så skull' hvar ögnatår dig tacka på allt vis
Och bådas ögnapar förena Bacchi pris.

Kapitlet, väl beskänkt, nu somnar, tiger, klunkar,
Så stinna hvar och en som påfvens gödda munkar.
Tack, Trundman! Med respekt man ser dig i vårt kor,
Båd torstig, naken, kär och gillstufast och stor.
Stöt i trompeten ljud, låt ordens-klockan klämta!
Hej, Jensen, med ett rop de nya bröder hemta,
Pryd deras skärp med löf, på hjessan kransen fäst,
Sätt glas i deras hand och knäpp opp rock och väst!
Nattkappan med sitt krås drag opp inunder hakan...
En kommendör damp kull...stå...nappa i och skaka'n!
Tag fram din oration... Och blås, trompetare!
Jag slumrar lite in.

JENSEN.

Ödmjuka tjenare!
På denna hedersdag, som är för handen, (komma),
Då vintern skärper sig och allting står i blomma,
Så egnar och anstår oss alla, säger jag,
(Men vintern skärper sig på denna sommardag...)
Besynnerligen som att ja och nej är bätter,
Än bullra natt och dag bland värjor och stöfletter,
Ty här vid Bacchi tron så smakar allting väl.
Kors, hvad jag supit bålt — jag super mig ihjäl!
Jag säger att i dag vårt bröst af glädje ryser,
Då ordens-gillet här den femte gången lyser...
Men i Ostindien så har man, som jag vet,
Sitt friska rus hvar dag och äggpunsch, kall och het,
Och der ä gröna tak, och himmeln är så vacker
Med stjernor middagstid... Drick, broder Wannen-
macher!
Var inte blyg, bror Ek! Gutår... Så kunde ske...

KÄMPENDAL.

Aj, Jensen damp ikull, och Trundman föll bre've'!

(*Trompeter.*)

JENSEN.

Nå — kolon: om jag får en sup utaf det röda,
Så qvicknar allt mitt blod och jag kan tankar föda —
Så vill jag sätta mig på kanslern med respekt...

STENBIT.

Sein oration, der ist wahrhaftig, recht und schlecht!

JENSEN.

Den supen gjorde godt — jag hemtar andra krafter.
I, ledamöter här, som prisen Bacchi safter,
Kom, qvicknen liksom jag vid dessa stumma kar...
Hvem damp på golfvet der?

TRUNDMAN.

Vårt hufvud och försvar:
Herr kanslern nicka, föll.

JENSEN.

Ej bagatell mig rörer.
Är någon vaken här bland Bacchi kommendörer?
Vak opp, du Westerberg, som står i kungens hof!
Sof! Kanske mången ann blef dubbad, då han sof.
Du, Wannenmacher du, byt bort din vattukanna,
Fly Floras örtegård, i Bacchi vingård stanna!
Lägg dig i skuggan der det hela dygnet om,
Vänd dig mot soln och drick — tag här din stjerna,
kom!
Kom, tag din friska krans! Förtjensten bör ej sakna
Och tungan ej bli torr... Nå, kära, drick och vakna!
Du, Ek, Pehr Målare, din sömn ger dig beröm.
Säg mig hvems bild du ser uti din qvicka dröm?
Ser du ej vinets gud? Du ler, och munnen gapar.
Ser du ej Fröjas tron? Kors, huru målarn rapar!

Ser du ej färgers prål och nymfer, bloss och krig
Omkring den lille gud, hvars pilar sårat dig?
Tag stjerna, glas och krans och vid din pensel fästa!
Kom, måla sjelf din bild — förnöj en torstig nästa!
Men, fader Berg, si opp och virka din tapet,
Strö blommor på din duk, sprid Bacchi herrlighet!
Glöm Ulla Winblads säng... nej, du kan inte glömma...
Vid sängen tag ditt kors! Det korset vi berömma.
Men du för länge spelt: du åldras på din stol —
Blif i ditt armod rik och krossa din fiol!

(*Trompeter.*)

Herr kansler, allt beställdt och dubbningen till ända!
Kapitlet sof så sött, och ljusen voro tända.
Jag sjelf dem dubbat har — opp, vaknen, gode män —
Båd kungens stånddrabant och trädgårdsmästaren.
Skål... Allting är nu gjordt. Bese de fyra männer,
Hur stjernor pryda dem, hur Bacchus folket känner!

Kor.

Sjungom, Bacchi kommendörer!
Stånddrabanten, si hans mod!
Stjernan, som hans bröst nu förer,
Svettas af hans varma blod.
Trahit sua quemque voluptas! - - - Tromb.
Skall hans valspråk bli —
Aldrig hans fot gick Bacchi tron förbi. :||:

Wannenmacher, pryd din stjerna
Med tulpaner, jasmin, lök!
Dina safter för din hjerna
Uti alla örter sök!
Nititur in ardua virtus! - - - Tromb.
Blir hans valspråk. Hör,
Du, Bacchi man, du aldrig nykter dör! :||:

Målarn Ek, se hur han raglar...
Stöt dig ej i templets port!
Med cinober läpp och naglar
Och sin stjerna har han smort.
Klinga stolt: *Sic itur ad adstra!* - - - Tromb.
Gå uti ditt kall,
Tumla och drick och stupa, ragla, fall! :||:

Fader Berg, din stund nu lider —
Tag ditt kors i Bacchi hof!
Vin och kärlek sammanvrider
Dina strängar till hans lof.
Hej... *Invidia gloriæ comes!* - - - Tromb.
I din stjerna står.
Slut templets port... Farväl! God natt! Gutår! :||:

10.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchanaliskt

häroldskapitel,

hållet

på Sulpitii dag

den 20 April 1771

vid

friherre Samuel Olof Tilas'

afresa till Konstantinopel.

Närvarande i kapitlet.

Planberg, ordens-kansler,
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektor,
Meissner Ölheim, bryggare,
Wannenmacher, trädgårdsmästare,
Österman, stolmakare,
Åvall, skoflickare,
von Berco, afskedad bankobokhållare,
von Ehrensugga, suspenderad aktuarie,
  } kommendörer.
Ek, målare och riddare.
Trundman, ordens-klockare.
Janke Jensen, ordens ceremonimästare, parentator, orator och konstituerad dansmästare i koret samt perukmakare-gesäll.

Längst in i koret Bacchi prestinnor, sjungande och läsande, nemligen

Ulla Winblad,
Näbba Lena,
Ormens pigor,
Mor på Gröna Lund,
Devallskan,
Lotta Ek,
Cajsa Stina,
Appelstubbe, suspenderad tullinspektor, kommendör.

TRUNDMAN.

Slå templets portar opp!

(*Kommendörerna dansa i ring. Trundman midt i ringen.*)

Klappen med händren, nigen, prestinnor!
Nu öppnas templet för dig och för mig. Fin.
Ödmjuka tjenare och tjenarinnor —
Kors, hvad buteljer, solfjädrar och krig!
Appelstubbe,
Hör du nu, gubbe,
Appelstubbe,
Bakom pelarn Lotta hon niger för dig! D. K.

Se Ulla Winblad, se, hvar hon sitter
Längst in i koret på gröna altan Fin.
A la Genève med stråperlor och glitter
Och uti barmen buketter och blan!
Wannenmacher,
Ä'cke hon vacker?
Wannenmacher,
Har du inga ögon? Betrakta sultan! D. K.

Hvad heter hon med rökelsekaret,
Hon med de svarta och fladdrande hår? Fin.
Hvem är det vördiga hvitklädda paret,
De två, som kyssas och ropa gutår?
Jag är fuller —
Huller om buller!
Jag är fuller . . .
Jag blir yr i hufvu't: det dunkar och slår. D. K.

Se den der kon — hon faller mig före
Som hon nyss stigit ur bädd och paulun. Fin.
Si, chanonäsen så svart liksom sköre!
Kjortlarna synas af rosigt kattun.
Si, hon gäspar,
Niger och läspar!
Si, hon gäspar,
Räcker sig och skakar båd fjädrar och dun! D. K.

JENSEN.

Här gäller denna dagen
Att brottas med sin far och ta sin bror i kragen:
Här kommer an på våld och krafter i kalas,
Förlikning uti öl och stryk vid tomma glas.
Här gifs för mycket skönt att kunna skönhet glömma;
Här fins för mycket vin att vinets lust fördömma,
Och mer än Cesars mod och Alexanders arm
I denna tummen fins, så blodig, styf och varm.
Klang, Appelstubbe, skål! Din skål med min förenas.
Stå ej och dröm om tulln — ge djefvuln din Mecenas,
Misskrif dig i specialn, skrif hampa du för lin,
Tag tull för vin-de-grave som för bourgogne-vin!
Drick — vörda mina råd! Gutår! Mitt råd dig gagnar:
Om Bacchus bjuder dig, släpp fram Merkurii vagnar!
Se stindt ut liksom jag, släpp karavan förbi
Och klunka den till sömns, som kan din aktor bli!
Men, ack, hvad många ljud i alla vinklar svara,
Och bland det myckna folk hvad trängsel, fröjd och fara!
Rivaler mot hvarann, de löpa korsvis hop:
En Astrilds bindel bär, en annan svärd och stop.
Här skall man ut och slåss — det kan ej annat vara...
Hvad nymfer, ljus och larm, belägringar och fara!

Der står en nymf mot murn ... En Bacchi man —
hvad gör'n?
Hon darrar liksom han ... Hvem är den kommendörn?

TRUNDMAN.

Fan fare uti dej, i mej och i de mina!
Von Berco kysser der prestinnan Cajsa Stina.
Släpp ner gardin och lyss — han lofvar, svär och dör..

VON BERCO.

Åh jo, du Fröjas bild ...

CAJSA STINA.

Åh nej, herr kommendör!
Låt bli mig, Bacchi man... nå, hör... mig släpp...
jag skriker...

VON BERCO.

Nå, skönsta englabarn, min trohet aldrig sviker!
Jag kastar mig på knä i skygd af din pelis.

CAJSA STINA.

Herr kommendör, stig opp!

VON BERCO.

Åh nej, min sockergris,
Min allernådigsta!

CAJSA STINA.

Vet skäms, och släpp pelisen!

VON BERCO.

Nå nå, jag botar dej!

CAJSA STINA.

Fritt klaga för justisen!
Det ler mitt hjerta åt: jag visar mitt försvar.

VON BERCO.

Jag ber dig, Cajsa!

CAJSA STINA.

Nej!

VON BERCO.

Nå, hvarför sådant svar?
Jag lofvar dig en sup, mitt hjerta och min klocka,
Min mörkblå skinnkarpus och posito, min docka,
Min hustrus damastkjol, brudtofflorna och mer...

CAJSA STINA.

Släpp mig, herr kommendör... Låt se hvad han mig ger...

VON BERCO.

Jag ger dig denna hand, min gullring och min lydnad
Och silfvertumlarn med, pollett och riddarprydnad...

TRUNDMAN.

Hör du nu, Jensen, hör, hvad ängslig klagolåt!
Nu gaf han tumlarn bort, och nymfen brast i gråt.
Kors, hur hon torkar sig och ögats floder dämpar...
Tvi, tocken Sigurd Sven mot min Brynhilda kämpar!

Duo.

JENSEN.

Säg, hvems dyrkan gäller mer,
Bacchus, som dig glaset ger,

Eller Fröjas fräcka lekar,
När hon dig din svalka nekar
Af den saften, du här ser? :,:

TRUNDMAN.

Vackra ögon, halsen skön
Med ett bröst, mjällhvitt som snön,
Blott en liten klack, som knarrar,
Ofta mig från glaset narrar,
Från min tunnas klang och dön. :,:

JENSEN.

Åh, alltid blir du het, din brånad ditt förderf.
Gör du som jag: sup först, sköt se'n ditt kärleksvärf!
Besinna till hvars lof i dag din lager grönskar
Och hur du, fattig man, har allt hvad Kresus önskar!
Du känner ingen brist, fastän dig tryter bröd:
Ur oljoträdets famn drar du ditt öfverflöd.
Besinna, från dess tapp hvar dag i kärlen ljuder
Hur Bacchus åt dig ler och Fröja dig tillbjuder!
De dela lika mått — all sparsamhet förgäts:
Allt mätes qvarterstals af allting, som här mäts,
Och inom denna rymd är paradisets gårdar.
En Ceres flätar ax, vestaln sin lampa vårdar...
Nu spritter blod och märg: nu finner först min själ
Att här är Bacchi rum, och du och jag må väl.

TRUNDMAN.

Har du talt ut, min bror? Strunt allt hvad du orerar!
Slå i och sup mig till... Här står jag och funderar
Om mig blir anbefaldt att tända ljusen opp
Och göra gången ren.

JENSEN.

Det kan du göra. Topp!
Kapitlet nalkas snart: man ser hur folket löper.
Tänd opp de helga ljus, du i glasformen stöper!
Tänd två i koret opp och ett på pelarn der,
Vid mäskekaret tolf, och ställ nu fyra här!

TRUNDMAN (*tänder ljusen och sjunger*).

Sådant öde är nu mitt,
Se'n jag Bacchi spenar ditt,
Att min näsa — skratta fritt —
Öfverhöljs med silfverglitt. Fin.
Men utaf skenet af ljusen... le fritt..!
Blir jag mer rödlätt och skägget mer hvitt. D. K.

JENSEN.

Ännu är allting tyst: än klockorna ej klämtat.
Har du, som jag befallt, från fader Movitz hemtat...

TRUNDMAN.

Hvad?

JENSEN.

Ordens-basfioln.

TRUNDMAN.

Åh ja, konfonium med!
Det är en stark fiol, gjord af brasilieträd.

JENSEN.

Utaf brasilieträd?

TRUNDMAN.

Gutår — nej, det är furu.

Jensen.

Jag tror han är af sten, af marmor — eller huru?

Trundman.

Lyft stråken! Känner du han jernsmidd är? Håll i!
Känn tocka tagel, känn!

Jensen.

Parbleu, mon frère, oui!
Bland basfioler här, så måste jag bekänna,
Så brandgul ingen fins och kullrig såsom denna.
Mig tycks jag maken sett i vintras på en bal,
Der Movitz satt så tjock, på krogen Rosendal,
I rosenröd syrtut med bräm af ekors-rumpor,
Med byxor af kitaj och ljusblå regarns-strumpor.
Jag tillstår vid hvart drag med stråken i hans hand
Att strängen spruta flott, konfonium, öl och sand.

Trundman.

Det är en flottig best. I går gick min kollega,
Bror Movitz, jag och han, vi två, vi knoga, knega
Att få'n till templet hit, högt skrufvad, stämd och spänd...
Notboken söp jag opp uti Kolmätargränd.
Fioln i templet fins — mitt minne mig ej sviker —
Fast här fioler fås så tjockt som katoliker
Ha helgon i hvar skrubb. Kom, följ mig hvar jag går
Emellan bloss och kärl... Se ditåt hvar han står
Bakom den svarta dörrn inom det mörka skjulet,
Der du ser Tantalus kringhvälfva vattuhjulet
Tätt vid den urnans brädd, så klar som sjelfva soln,
Der Lundholms aska göms, just der — der står fioln.

Just der jag föll i går med ordens-ölkredensen,
Precis mot denna sten, på denna tröskel, Jensen!
Jag föll ett sådant fall, så aldrig än i år
Jag nånsin näsan klyft så illa som i går.
Min tanke var att blott en klang af strängen höra,
Men när jag knäppte till, föll mössan ned af öra'
Och basfioln damp ner att jag på stråken föll —
Slikt oljud i tartarn än Lucifer ej höll.

JENSEN.

Hvad — ordens-basfioln? Hvad sa' du? Är det denna?
Jag tror knappt femti man förmå att qvinten spänna.
Det var en hårdspänd skruf! Och spelman, tycks mig bäst,
Ifall att strängen brast, han vara bör till häst:
Omöjligt man till fots, det tar jag rent för gifvet,
För sådan kabeltross kan komma bort med lifvet.
Notboken . . . än då den?

TRUNDMAN.

Den står hos Liljans mor,
In folio, och så tjock att blott på permen, bror,
Man duka kan ett bord för femton musikanter.
Hur många, tycks dig väl, bland polskor och andanter
Af Mechels polskor fins uti B moll och dur,
Som alla klinga skönt på oboe d'amour!
Hvar polska sirad är med små variationer,
Som qvillra ömt och kärt i bittra semitoner.
Der står en fuga, bror, som — fan uti den hund —
Är fyra alnar lång med basso och sekund . . . .
Men, himmel, folket gnyr! Hola, trompeten klingar!
Wolfdauer bugar sig och Ek baneret svingar.
Drick, Jensen! Klang, senjör! Se, der en härold sprang . . .
Kom, låt oss klunka kapp!

JENSEN.

Senjör! Da kapo! Klang!
Klang! Pukorna nu rörs... Tag, Trundman, af karpusen!

TRUNDMAN.

Se, kommendörerna i ordning ställa krusen,
Prestinnorna gå fram i bacchanalisk rang,
Fiolerna nu stäms och pukorna ge klang.
Den helga eld i skyn allt högre börjar stiga,
Uppkastar gnistor tätt, som uti luften kriga.
Kring Bacchi altar gå hans hjeltar opp och ner,
Och verldens glada folk man nu i andakt ser.
Ur vägen, och släpp fram prestinnan Näbba Lena!
I *en* hand bär hon ax, fast till sin mognad klena:
Den *andra* höjer opp en vidt utslagen bok,
Och det är Bacchi Lag. Sjung, läs vid krans och dok!

PRESTINNORNA *i koret sjunga med ackompanjemang af cittra:*

I, qvinnor,
Prestinnor,
Begynn i templet sjunga!
Kom, gamle män och unga!
Begynn vår högtidsdag!
Läs, granne, du och jag!

NÄBBA LENA

(*läser. De öfriga läsa efter Bacchi Lag, gnolande och mumlande:*)

»Du, vinpress, med din kraft gör drufvorna helt tomma!
Förädla minsta frö af jordens frukt och blomma!

I öga, mun och gom fyll sötma och behag!
Gjut saft i våra kärl!» ... *Sjung alla, läs som jag!*

»Vältalighet och konst och snillets eld ej sökes:
Här under detta hvalf väl hjernans tyngd förökes,
Men hjertat lättadt blir från ängslan och besvär,
Och sorgedagen flyr.» ... *Läs efter mej, och lär!*

»Ej Delfos tempel syns — bort spådom och orakel!
Här svänfvar vinets gud i Fröjas tabernakel.
Låt klinga deras lof af gammal man och ung,
Af gumma och af nymf!» ... *Gutår! Fall ner och sjung!*

»Gif akt, slå i, hör på! Så lyder Lagens titel!
Gutår! vid hvarje rad, hvart ord och hvart kapitel.
Den första paragraf förmäler blott om stop:
Vid sång de tömmas sku.» ... *Knäpp era händer hop!*

»Den andra paragraf, helt tydlig i bokstafven,
Förmäler om de kärl, som fyllda stå på lafven,
Att the må tömmas straxt — men, notabene, märk:
Öl åldras bör en stund» ... *Sjung, läs och hjertat stärk!*

»Den tredje paragraf, den innefattar mycke
Och är i Bacchi Lag ett särskildt hufvudstycke:
Att om ditt sinne blir bedröfvadt en minut,
Så tag straxt till ditt glas!»... *Sjung då om plågans slut!*

»Den femte paragraf, i ordningen den fjerde,
Ger tre momenter fram och är af dyrbart värde:
Att om du tigger bröd, blir rusig, svag och kär,
Så somna vid ditt krus!»... *Sjung högt i templet här!*

»Den sjette paragraf, ett utdrag af den andra:
Se'n du har tömt ditt krus, tänk aldrig på att vandra!

Lägg dig der du har stått, stå der du legat har,
I rännsten eller säng!» .... *Sjung, läs nu en och hvar!*

JENSEN.

Det kan jag utantill.

(*Sjunger.*)

Ty jag har supit
Hvad jag förmår,
I templet lupit
Och sagt gutår,
Raglat och krupit
I femton år —
Båd natt och dag så har jag supit.

Jag skull' ej känna Lagen!
Jag tror jag hade rus om qvälln på födslodagen:
Hvad kärlek räckte mig uti min moders famn,
Var mjölk och dubbelt-öl — se'n fick jag kolt och namn.

(*Sjunger.*)

Aldrig jag smakat
Ett svagöls-glas,
Aldrig bejakat
Bryta kalas,
Aldrig försakat
Slagsmål och ras,
Men vatten — tänk — jag aldrig smakat!

TRUNDMAN.

Jo, uti förgårs, bror, så skull jag vara qvicker,
Slog glaset bara halft — jag svimmar, bror, och dricker,

Och om jag inte fått rossolis straxt på stund,
Så had' jag legat död, vidöppen som en hund.
Men Liljans mor hon kom och gjorde som hon borde:
Hon söp mig till en sup, se'n tinningarne smorde
Och räckte mig en svamp, den hon i näsan stack.
»Det var rossolis, mor!» sa' jag och log och drack
Att ögonen så ljumt i röda tårar glittra.
Jag pep som först om vårn när sparfven börjar qvittra,
Mitt mål blef mera gällt, min tunga mera len,
Och när jag reste mig, så stod jag på två ben
Med lyran i min hand — just denna, som jag spänner...
Men, Jensen, svara mig: jag tror du mig ej känner?
Du står så dum och blyg med dina ljusa hår...
Opp, dansa, sjung och drick!

JENSEN.

Så spela då! Gutår!

TRUNDMAN (*spelar och sjunger.*)

Klang! Jag stämma vill min lyra
(Mirliton) :||: till min sång
Och med bägarn i min yra
(Mirliton) :||: gå min gång.
Ack, du ljufva must och syra,
Utom dig blir tiden lång!

KOR.

Ack, du ljufva must och syra,
Utom dig blir tiden lång!

TRUNDMAN (*solo*).

Kärlek kan min hand ej binda
(Mirliton), :||: aldrig, nej!
Mina ögon äro blinda.
(Mirliton!) :||: Hurra hej!

Klang, min Bacchus! Från min linda
Dig jag älskat, och du mej.

KOR.

Klang, min Bacchus! Från min linda
Dig jag älskat, och du mej.

TRUNDMAN (*solo*).

Hurra, hurra, hurra! Jensen, låt oss båda,
Låt oss dansa! Gör du dina språng!
Benet opp och låret krökt och segt som kåda —
Hurra, Jensen, hoppa än en gång!
Bravo — mer försigtigt!
Bravo — det var riktigt!
Spill ej ur kredensen!
Bravo — söta Jensen!
Bravo, bravo, bravo, mon garçon!

Putten, lutten, tutten! Rör på högra armen —
Ah, charmant, mon cher ami, charmant!
Bröstet opp och kråset mera midt i barmen!
Ögat bjert liksom en diamant!
Etwas ad notandum,
Etiam observandum!
Deri låg just felet . . .
Bravo — rör på spelet!
Bravo, bravo, bravo, visst och sant!

Hola! Alarm! Tumult! Sätt undan färsköls-krukan!
Håll, Jensen, här blir larm! Stendecker stämmer pukan;
Och der en härold sprang.

EN HÄROLD.

Hurra, kamrater! Lallila!
Falleri lall lall lalla!

Jensen och Trundman, sjung hurra!
Ser du mig i min galla
Med min härolds-kåpa? »Åh ja,
Åh ja, det se vi alla.»

»Åh ja, det se vi alla, ja —
Hvad har du att befalla?»
Jo, jag är bland härolderna,
Skall er till högtid kalla.
Straxt kapitlet kommer. Hurra!
Hurra, stäm opp och tralla!

Jensen.

Fort, Trundman, qvickt och snart
Gjut eld i lamporna, gör hela templet klart!
Förgyll med glada sken de mörka hvalf och gångar,
Att ej kapitlet tror vi blifvit Plutos fångar!
Prestinnor, sjungen ömt! I veten Jofurs bud,
Att en Apollos son skall prisas af ert ljud.
Fastän hans lyra ej i detta tempel gömmes
Med Lasse Lucidors, ändå hans sång berömmes:
Hans snille och hans spel är vida kändt och rart.
Opp, Trundman, hasta dig, gör hela templet klart!
Stänk rökelse omkring, bind blommor i små knippor,
Narcissor, nejlikor, jasminer och blå sippor,
Med deras friska prål bepryd de murkna tjäll,
Der Bacchi hjeltars ben bortvissnat vid sin qväll!
Och, härold, klang, gutår ur denna gyllne kanna!
Berätta om mitt nit, hur näsa, mun och panna,
Fördränkt i vin och mjöd och flera slags likör,
Upplyftar sig mot skyn med flaskan frammanför!
Berätta att all prakt skall uti templet blänka,
Att ordens-karafin skall idel nektar skänka,

Att all den skönhetsflock, som niger, när du går,
Skall öppna sina flor, med mera... du förstår...
Förkunna detta allt!

TRUNDMAN.

Du går... Men, Jensen, svara:
När kommer du igen?

JENSEN.

En fjerndels timma bara...
Jag skuttar fyra mil... Patentet har du sett,
Härolden har du mött... Nu vet — om du har vett —
Att jag skall som en hjort kapitlets bud uträtta,
På stora borickor härolderna uppsätta.
Jag skall se'n fot för fot dem stärka med min saft,
Dem sjöskumshufvu'n ge på långa mandelskaft:
En söt virginie-lukt skall omge processionen
Och skymma facklans brand.

TRUNDMAN.

Men hvem gör orationen?

JENSEN.

Turk, hedninge, tartar, kalmuck, den håller jag
Inunder klang af glas och dubbla pukeslag!
Orator är mitt kall, ty jag har mun och öra.
Så sirligt som Hanell kan jag ett loftal göra:
Så skumögd liksom han, med lika pussig hy,
Jag på min lyra slår och retar Jofurs sky...
Men det angår mig ej... jag Bacchus ensam tjenar:
Jag nyttjar i hans tjenst de krafter, han förlänar.
Men nu så vandrar jag — en klunk... noch en...
stor sak —
Att åt de raska män ge stöflar och schabrak
Och hvar en sin pokal.

TRUNDMAN.

Kan kyparn Ede rida?

JENSEN.

Jo, Ek och Åvall gå, de gå på hvar sin sida;
Jag dansar frammanför och surrar med min hatt,
Kapitlet efteråt till fot med stoj och skratt.
Vid kyparn, tätt bredvid, så rider advokaten:
Han tuktar väl sitt klöf — tvi den hjulbente saten...
Men gif mig än en sup... slå i och gif mig två!
Håll... gif mig ännu en... noch en... Nu skall jag gå.

KOR AF PRESTINNOR OCH KOMMENDÖRER.

Nu templets rymder stråla:
De gyllne lampor pråla
Och stråla,
Pråla och stråla
Kring vinets gud.
Cyterens kamrar glimma
Och Fröjas nymfer stimma:
De glimma,
Glimma och stimma
I Floras skrud.
En spritter i fröjd,
En sjunger förnöjd
Med ögat till skyarnes höjd
Om pilar i hjerta,
Om vänskapens smärta,
Hur, sänd från Apollo, en son med hans bloss
Vill fly från oss. :,:

PLANBERG.

Opp, Trundman, opp, och ring!

Trundman.

Bort pilträn, gråt och lutor!
Här är väl ingen strand för Karons svarta skutor.
Till fan och Kattegat jag seglat in och ut —
Friskt vivere gör allt och se'n en fuktig trut.
Om vänskap sjunga de ... jag sjunger om kusiner,
Om systrar i min famn, om lakan och gardiner,
Om öl, om sol och jord, om guld, om ingenting ...
Rättnu så blir jag stolt och hjernan går omkring!
Mitt fartyg tar jag opp — nu skall en pipa smaka.
Prestinnorna i gråt, och ljusena de spraka,
Och jag ... jag ligger här.

Stendecker.

Håll truten, res dig fort,
Rör klockorna och ring, gif akt på templets port!
Jag trumlat på altan, förmärkt att tiden lider —
Mig tycks jag hör ett larm af någon tropp, som rider:
Trompetens klang hörs klart, ty vinden blåser hit.
Opp, Trundman, kom, stig opp ... En god sup aqua-vit ...
Håll, håll med klockorna!

Kor af prestinnorna.

Prestinnors helga tropp!
Vår eld Minerva underhåller:
Den målar snillets qvicka lopp —
Se, elden glimmar opp!
Hvad täckhet i vårt slutna lag!
Månn' vinets gud till hans behag
Vår skönhet sprids i dag!
Nej, kom ihåg, jag ber,
Än mer
Vår glans Apollo våller!

STENDECKER.

Oss folket öfverhopar...
Ge rum kring trapporna... Gack, Trundman, kanslern ropar!
Men, himmel — hvad jag ser — Wolfdauer, Österman
De ligga utanför och snarka vid hvarann
Med öppna svarta gap, der mygg och flugor dansa,
Med skorna uti hand... De kunna sig ej sansa...
Klang, portarne slås opp... Hvar är den andra pinn?
Hvar stå nu pukorna... Kapitlet rusar in.

PLANBERG.

Spring, spela, klämta, nig! Stendecker, hvad du heter,
Intrumla procession! Klang, pukor och trompeter!
Gutår nu öfverallt!

JENSEN

(*dansande framför härolden och andra divisionen af kapitlet*).

Si på Jensen,
Hur han slänger armarna!
Vid kredensen
Sjunger han: Tita, tita!
Huller om buller...
Jag är fuller.
Huller om buller!
Flaskorna tömmer jag,
Hoppar, stretar
Och arbetar.
Hurra, god dag!
Härolds-bruntarne de prutta,
Svansarne slå.

Klang! Jag börjar skutta:
Aj, aj, aj, aj, min tå!
Aj, de sparka benpipan så nära —
Aj, aj, jag kan ej gå.

Klang, min flaska!
Hurra, klunka, Bacchi män!
Varen raska —
Slå i än en sup igen!
Hej, hvad kransar,
Skärp och fransar!
Jensen dansar,
Ordens-dansmästaren —
Hur han slingrar
Ben och fingrar!
Ping, pingli, plång!
Med kredensen skall jag hoppa
Högt i hvart språng:
Inte minsta droppa
Spillas skall någon gång.
Sjungom vinets gud till hans ära!
Klunk, klunk... Strupen är trång.

PLANBERG.

Välkomne, gode män!
Skål, Herman advokat... Men hvar är kyparen?
Just sådan man som den vårt gille bäst behöfver —
Hvar är han, Trundman? Pil!

TRUNDMAN.

Der står han och ger öfver.

De båda i dag utsedda härolderna, advokaten HERMAN *och kyparen* EDE, *till häst.*

HERMAN.

Hej, hej, hej, hej, hej, hej! Hålt,
rid i sakta traf...
Si, sådan kapriol... gutår — jag
tumlar af.
Båd lag och dag och part min
kropp till sömn insöfver.
Mig kyparn öfvergaf... Låt mig
ock få ge öfver!
Båd jag och ök och du, allt stu-
par uti sand...
Aj, mitt jus publikum, det slant
nu ur min hand!
Jag läste det i dag, förr'n tup-
pen börja gala...
Så sömnig är jag nu, att knappt
förmår jag tala,
Och mina ögon, tänk, rättnu jag
saknar dem...
Allting mig dubbelt syns — du,
hund, ser ut som fem!
Mitt språk du ej förstår. Hej,
gif mig öl, kanalje!
Har du sett klöfver knekt i trumf
och i batalje?
Men Bacchus, vet jag visst, har
sett hvar Herman stått
Med blomster på sin hatt för
Themis tron och slott.
Pistolerna ska ut... men, tvi,
de lukta såpa —

EDE.

Pro, pro, pro, pro, pro, pro! Min
korpus tumlar af.
Si, sådan kapriol... Låt gå i
sakta traf!
Håll i mitt långa ök! Rättnu så
ger jag öfver...
Jag knappt borickan ser: jag är
båd blind och döfver.
I ryggen bulta mej, bind tömmen
i min hand!
Led kreaturet fram — hon stupar
här i sand.
Slätt är med mig beställdt, och
knappt förmår jag tala,
Ty förr jag söp i dag än tup-
pen börja gala.
I morse tog jag tolf, mot mid-
dagstiden fem;
Och när det middag blef, ho hann
väl räkna dem?
Gif ryttarn nu en sup till frukost
i batalje —
Kanalje, ge mig vin ell' ge mig
öl, kanalje!
Jag är en Bacchi man med rust-
ning från hans slott:
Min chef i några år har sett
hvar hjelten stått.
Se mina stöfvelskaft, så gröna
liksom såpa —

Fast såpa väl behöfs till stöfvelskaft och kåpa.
Pro, Brunte, står du ej, din so, din hund? Hej, hej...
Hej, känner du mig då? Nej, öket ser på dej...
Hej, hvad är det för spel som hörs från tornet brumma?
Båd' nyckelharpa, kam, skalmeja, flöjt och trumma.
Aj, aj, mitt ryggbast, aj, min hals, min fot — jag ber,
Kors, lyfta mig i sal'n... Må ske, om det så sker
Att bland fataliemål jag mista skall min flaska
Och malkontanters svärm min skugga öfverraska,
Hurra, jag ändå glad ser Bacchi fest begyns...
Hurra, hurra, hurra! Re'n gudens tempel syns.

Af spiran rinner öl och olja af min kåpa.
Pro, Brunte, stå, min bror! God dag, min Brunte! Hej!
Låt oss bli bröder, du — ge mig ditt konterfej!
Men hvar är templets port? Jag hör båd flöjt och trumma,
Ell' är det styckeskott som hörs i luften... Summa...
Summa summarum — hej, jag orkar inte mer...
Aj, aj, mitt ryggbast... Aj, och tungspänn föll nu ner...
Min oxeltand föll ut... Likgodt, ge mig min flaska!
Jag dör och känner re'n sjelf lukten af min aska.
Min skjorta liksom bränd af vinets ångor syns...
Hurra, hurra, hurra... Men Bacchi fest begyns.

PLANBERG.

Bär till den Bacchi man ett glas med malvasir!
Låt honom ta en klunk danziger doppel-bier!
Ur gamla Glockens skrubb tag fram hans röda kappa,
Svep honom in i den, stig opp på denna trappa
Och lyfta ner den stol, der fordom Kämpendal
Som ordens-härold satt och svinga sin pokal!
Låt honom mot hans stol sin våta hjessa luta
Och ur mitt gyllne krus till blanka bottnen njuta,
Just ur mitt eget krus — jag är ej snål och nisk!

HERMAN.

Rättrådighetens skål!

JENSEN.

Senjör, nu är han frisk!

PLANBERG.

Härolder, träden fram, tag mig i famn och buga!
Förtjensten kallar er, och ryktet kan ej ljuga...
Uppfostrad i det skygd, som oljoträdet ger,
Som barn dig Bacchus sett, som gubbe han dig ser.
Din hjeltebragd är förd på ryktets lätta vingar
Kring Mosel, Heidelberg och der en flaska klingar...
Hvad står du der och drar på byxorna och skäms —
Ser du ej drufvans blod, som för din vällust kläms...
Hör, Ede, muntra dig, tänk ej på tid och lycka!
I ledband barnet förs och gubben går på krycka,
Men medelåldern bör jemt ragla — så gör jag...
Se här af Bacchi bud ett tydligt sammandrag.
Lär dig och läs den lag, som blef i koret sjungen,
Lär dig ett hjerta bry, men aldrig lefva tvungen!
Kläd af dig rock och väst och byxor, strumpor, skor,
Bind pungen vid ditt glas — så gör en Bacchi bror!
Och Herman, du, gutår! Träd fram, der Bacchus sitter!
Mot nykterhetens dom jemt vädja, om du gitter —
Din näsa ser mig ut att vara vittnesgill:
Blir domen efter den, far rätten aldrig vill.
Sup ut, drick könets skål och klunka, frossa, smacka,
Glöm lag och dom och part och dag och almanacka!
Svep dig din mantel kring och lägg dig der du står,
Båd när som solen tänds och när som månan går.
Svär att din ovän ej hans fyllda glas beröfva,
Svär att din bästa vän i rus och dimma söfva!

Du är en Solons bild i rättegång, min vän,
Med kopparfärgad snut... Ni skratta, Bacchi män...
Vår härold han förstår perfekte sina jura:
I slagsmål kommen I, ell' brandvakt vill er lura,
Så tar han påk och sax och trumfar uti bord
Och super parten till, så blir förlikning gjord...
Härolder, klifven opp på dessa helga branter!
Opp, sjungen Bacchi lof! Klang, klinga, musikanter!

HÄROLDERNA.

Bacchus, du vår helsa vårdar!
Vi stå glade vid din tron,
Njuta lust i dina gårdar,
Höra valdthorns ljufva ton —
Korno - - - Oss fröjdar detta ljud.
Tack, tack, tack, tack, du vinets gud!

Ingens purpur oss förtryter,
Ingens guld gör oss omak.
Bacchi träl med kung ej byter:
Samma himmel är hans tak.
Korno - - - Lyd Bacchi glada bud...
Tack, tack, tack, tack, du vinets gud!

PLANBERG.

Bror Ede, nu gutår!

JENSEN.

Sign' Gott... Bror Herman, sup!
Nu är kapitlet allt. Jag bugar mig helt djup.
Jag skall nu vandra bort att mina kunder kamma
Och med min silkesqvast ett hufvud öfverdamma —
Dess ögon blixtra eld, dess hår är ej som mitt:
De svarta lena hår i bucklor falla fritt.

Hans glädtighet i tal, hans snille och hans seder
Ej egnar mitt beröm, och ej angår det eder.
Jag skall till min baron, som reser till Turki,
En rätt honnett baron i pros' och poesi.
Må nordanvädrets fläkt, längst der Bosforen flödar,
I Svarta Hafvets skum slå ner de etterdödar,
Som rasa om hvarann, till häpnad för det land,
Som lemnat sin Tilas vid denna Karons strand!
Nog vet jag att han sörjs: mångt bröst med suck
uppvaknar,
Och mången ädel vän hans vittra sällskap saknar.
Och jag — jag gråta vill, fastän han mig betalt...
Senjör, hvad göra vi?

PLANBERG.

Kapitlet nu är allt.

11.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi fest,

sjette gången firad

på Barbara dag
den 4 December 1771.

Personerna:

Planberg, ordens-kansler.
Jensen, ceremonimästare.
Wolfdauer,
Appelstubbe,
Wannenmacher, kommendörer.
Österman,
Ek,
Ede, härold.
Trundman, ordens-klockare.
Gåse, magister.
Collin, stadsfiskal.
Öman, fodermarsk.
Ulla Winblad, Bacchi prestinna.

COLLIN (*med en butelj, sjunger*).

Än Jofur rår,
Än böljan slår,
Stolt Karon ror sin svarta paulun.
Tritonen står
Med fladdrande hår
Och darrar för Neptun.
Stormen nedbugnar mast och år . . .
Klunk, klunk — det lugnar väl — gutår!
Än Jofur rår,
Än böljan slår . . .
Det blixtrar, åskan går.

Hola, hvart flög min hatt — hvar göms den för min syn?
Hvart blåste min peruk? Der gnistrar han i skyn.
De svafvelgula moln utspruta tätt salpeter,
Bland dunder, blixt och regn strö puder, eld och gnetter.
Allons donc ratipass! Låt dundra som det vill,
När jag min flaska har och super ingen till!
Låt storma vind och våg... Hvad ljungeld, regn och dunder!
Hur blir min hjessa våt! Hvar skall jag krypa under?
Der eken står i brand... der syns en stuga gul...
Och der en itänd grind, men ej ett enda skjul.
Nu mörknar det igen. Hvad sorgligt fåglaqvitter!
Knappt ser jag min butelj och hvar som korken sitter.
Utmattad, tung och trött, jag här i gräset gått,
Djerft öppnat min butelj, men sällan rådrum fått,
Ty hvart jag vänder mig, en björk, en fura sprakar,
Med hiskeliga dån i sina klyftor brakar.
Skall jag slå i en sup, så händer det ibland
Att Jofur med en blixt slår flaskan ur min hand

Och jag insvepes grymt i nattens svarta skyar.
Knall — åskan slog ett slag, slog ner i våra byar...
Si, strålen brinner än, fast ur sitt mörkblå hvalf
Han emot bergen föll, så templets grundval skalf.
Men, ack, hvad gruflig tyngd! När jag på bröstet håller,
Slår hjertat tungt och kallt: dess köld blott döden våller...
Jag tror att hjernan brast — örhinnan brista vill...
Värst med mitt axelblad: det kännes inte till.
Mitt ögnaljus försvann ... här står jag blind och tyster...
Dock — himlen vare tack — än kan jag se en syster...
Nå, verklig, sannerlig, så ser jag ungefär...
Hvem är det? Sannerlig, det Ulla Winblad är!
Kurage! Blodet rörs, och molnen sig åtskilja,
Syrenen gungar lätt, sefiren, gräs och lilja
Med kalla pustar rörs.

(*Han dansar och sjunger.*)

Kosteligt väder!
Mitt hjerta sig gläder:
Snart skördeman träder
I ladorna in.
Herrligt det regnar:
På landtmannens vägnar
Hvar droppe mig fägnar —
Ack, vore det vin! Fin.
Säden blommar,
Kring stängsel och bommar,
Kring gärdesgårdar, grindar
Sig Flora inlindar.
Kring slott, altaner,
Kring mörkaste planer
Narcissor, tulpaner
Ge leende min. D. K.

Gudar, kom, sinselera,
Utpressen ert skinn!
Gudinnor, fyllen min flaska mera
Med nektar af er urin!
Bort ungerskt och madera,
Bort mendiska vin,
Som gamle grekerna estimera!
Häll bränvin uti Collin!
Vatten tillhör delfiner,
Men bränvin är för colliner.
Hurra, kusiner!
Klunk! Flaskan skiner.
Klang, vackra flickors skål!
Klang, nu går numro fyra —
Den supen var bål!
Med rågadt mål, med beständig yra
Jag trotsar båd jern och stål.
Skål för hvar liten myra
I jordens små hål,
Som med sitt blod mig beredt den syra,
Min tunga så gerna tål!

Ulla Winblad.

Nog tycks på molnens fläkt
Som vore bullret allt och åskeviggen släckt.
I öster skyar syns: långt, långt, långt bort de synas
I hvirflar mot hvarann bland täta eldar brynas.
Minsann har detta regn vår landtman nog förföljt.
Sig blandat med hans svett och all hans gröda sköljt!
Dock vid en vacker dag, som aftonsolen lofvar,
Den milda Ceres nog sin skördeman begåfvar
Och ger hvar en af dem bland tusen, som här gå,
Till slut sin brödkorg full med flaskan ofvanpå.
Emellertid så frisk den ljufva vestan susar,
Förvillar regnets sorl, som ner ur molnen rusar,

Ger svalka i vårt bröst och renar blodets lopp...
Förbålt hvad jag är varm! Jag snör mitt snörlif opp,
Drar handskarna utaf och mig i skuggan kastar...
Blott inte sömnens gud till mina ögon hastar
Och, obeväpnad, jag inunder denna ek
Min frihet skänker bort, bedras med list och lek...
Men, ack, hvad rika fält, som för mitt öga strimmar!
Den blanka lians egg kring gröna rymden glimmar:
Herdinnor, lam och får jag der i vällust ser
Kring strödda altaren, der Ceres man tillber.
Hvad stolta höjder syns, hvad öppna rum och salar,
Hvad blomsterprydda hvalf af ekar, granar, alar,
Hvad fruktträn, häckar, skrank och tusen rundlars vidd,
Som under ögats ro gör eftertanken spridd!
Här säkert göms ett slott, en gudaborg — jag tycker,
Förtrollad i min flygt, jag lik en ljungeld rycker:
Hvart fot och öga flyr, mig möter glans och prål,
Naturens herrlighet och konstens föremål.
På pelarn, som der står, syns Venus i sin snäcka,
Och öfverst syns Neptun sin gyllne gaffel sträcka.
På pyramidens spets, uråldrig, mörk och flat,
Med blomster lindad kring, syns Bacchus på sitt fat.
Inom en englakrets, som dygd och trohet skydda,
Ser jag Filemons säng och Baucis' låga hydda.
Omåttlig, stolt och vild, så bister, svart och gul,
Syns Tantalus utsträckt emot ett vattenhjul...
Hvar är jag? Gudar, ack...

COLLIN.

Alldeles mina vänner!
Jag ser på hennes gång och — det som mer jag känner —

Fru Wickmans röda stubb, åt Ulla alltför lång,
Bäckmanskans hvita skor och Platskans roberong...

Platskan: allmänna benämningen på en fru Platen. Träsnittet visar hennes skuggporträtt i förminskad skala efter ett större, aftaget under hennes lifstid.

Men, ack, hur hennes hår det dryper utaf vatten!
Chinjongen är förbränd och genomblött solhatten.
Tyst... ändå sjunger hon — hvad hennes röst är fin!
Det måste vara hon. Hon ropar mej?

ULLA WINBLAD.

Collin!

COLLIN.

Pro primo först en sup, och pro sekundo tvänne...
Hon såg ej att jag söp — likgodt: nu ser jag henne.
Mitt hjerta är befäst mot vackra flickors list;
Men, ack, vid denna grind...

ULLA WINBLAD.

Min engel, tack för sist!

COLLIN.

Ja, just vid denna grind och under denna eken
På ett behagligt vis hon narra mig i leken...
Stor sak: allt är förbi, och jag blef frisk och flink
Och rucklar nu som förr.

ULLA WINBLAD.

Tag mot en kärlig vink...
Men, huru ser han ut? Som han vill folk förgöra!
En uppbränd röd peruk betäcker ena öra!
En möglig skjorta ses, som hvar den rätt begyns
Förblir en hemlighet för slarfvor, som der syns;
En svart och svullen hals med halsduk utaf läder,
En half och sliten rock och inga underkläder;
Brandgula byxor till med stort gehäng och spjut;
Rödbruna stöfvelskaft... Collin, så du ser ut!
Jag just förundrar mig hur du ditt öde prisar
Och all din fattigdom på Bacchi högtid visar.
Hur kan du sjunga glad och putsa nöjd ditt skägg
Med bägaren i hand och ingen spik i vägg?
Men inte hör han mer och inte ser den dåren.
Låt se — jo, flaskan fram, utpina sista tåren,
Kläm, krama, pressa, svär, vänd flaskan opp och ner,
Följ fritt ditt raseri och glöm den dig tillber!

(*Collin går.*)

Det är en annan makt som rår i dessa dalar:
Vårt hjertas bästa vän, när man med honom talar
Bland Ceres' altaren, hans eldar klarast syns;
Och han bör dyrkas först, förr'n Bacchi fest begyns...
Men ögat blir ej mätt af all den prakt, jag skådar,
Mitt öra hör ej nog hvad kärlek mig bebådar,

Min mun en vällust flyr af kyssar, bär och vin,
Min hand ej räcker till åt kyssar för Collin,
Min fot, på gräset sträckt, tycks Floras hvila smaka
Och hejdas i sitt språng till Yxsmedsgränd tillbaka.
Ju mer jag tänker på min qvinliga person,
Ju mera blir jag stolt och trotsar en pluton.
Förtjust uti min själ, jag tycker och jag finner
Hur i en ljusblå eld min fästmans namn det brinner.
Kupido ur ett moln sin båga visar täckt
Och sväfvar kring min vän med vestanvädrets fläkt.
Hvad gnistor, knot och knall, hvad röster och cymbaler
Och kringom Pafos' ö hvad vikar och kanaler!
Ur hafvets bottnar väcks båd gastar, troll och djur
Att fröjda sina lif åt en så mild natur.
Hvad sjelfsvåld, lek och dans på land, på strand och
bölja!
Ack, Astrild, till din tron mitt öga vill dig följa.
Så klart syns stora N: N, O, R, säger Nor...
Min Norström, blott ditt namn det gör mig rådd,
jag tror!
Inbillningskraften späns, min svaga hjerna värker:
Mitt hjerta och mitt blod en öm förvandling märker.
Jag står vid Astrilds tron... Collin, Collin, Collin!

(*Kastar sig neder.*)

JENSEN.

Friskt floribus, pladask!

(*Sjunger.*)

Alltid brådtom och alltid i språng —
Si'ken dansmästare! Undan ur vägen!
Solen baddar, och vägen är lång:
Hit, ge mig bränvin — nu är jag förlägen.
Blås, musikanter! Ah, quel esclavage!
Hurra, kurage! - - - Korno.

Undan, bagage! Kurage, bagage!
Flyg in i helvete! Kors, tocket språng!
Men hvar fins den dufna satan?
Hör, Collin, hvar är du, ditt svin?
Himmel, peka åt den gatan,
Der Collin nu dricker sitt vin!
Kors, hur jag svettas! Det bullrar i buken,
Mjelten den hugger mej — aj, aj — gutår!
Pudret det dammar af ordens-peruken,
Flottet det rinner kring armar och lår...
Korno. - - - Se, lilla Ulla —
Korno - - - Hej, kapriol!
Korno - - - Korgarne fulla
Korno - - - Prisa vår sol.

Ett kostligt instrument, tornväktarns violin!
Men Movitz' messingsbas är ändå utan like:
Ej fins så stolt fiol i hela tyska rike.
Plang, när han klämtar till och stämmer sin fiol,
Så liknar hvarje ton ett skott af en pistol.
För ro skull slå en drill utur den tyska klaven!
Vasserra, tocken ton — den väcker lik ur grafven.
Berg, stockar, folk och fä från alla verldens hörn
Du narra kan till dans och ur sitt ide björn.
Spel opp, håll stadig stadig takt, följ dina egna nycker,
Spring, spela, hvad du vill, och slamra som du tycker!
Jag dansar främst — följ med, håll flaskan i godt skick...
Hör, gossar, hörde ni hur eko svara: "Drick!"
Hvad kostligt eko! Pil! I fyrsprång med musiken,
Hopp öfver grindar, kärr, gärdsgårdar, berg och diken,
Bryt sönder störar, ris, tälj qvistar, spön och löf,
Fös undan getter, får med hästar, lass och klöf!
Klang! Klämta på fioln! Stöt hårdt uti trompeten!
Tutu! Bjud folket opp till den högtidligheten,

Der Bacchus på sin tron tillbjuder verlden vin
Och Fröja, i sin säng upplåter sin gardin!
Kamrater, tröttnen ej... flinkt, hurtigt lopp som renen!
Följ efter mej — hej, hej — och trippa tätt med
benen...
Smäll piskan! Kapriol! Hej, Movitz, qvickt humör!
Besinna vårt patent och hvad uträttas bör!
Orkestern skall få stryk... Apollos verkgesäller,
Ert pack, så skumpa på! Hör ni hur piskan smäller!
Hola! - - -,Tromb.
Se Ulla, min kusin —
Bon, se prestinnan sjelf, så struken, stärkt och fin!
Håll, låt oss flåsa ut! Mitt bröst behöfver svalkas.
Emellertid vår nymf med sakta steg jag nalkas —
Men, månn' jag dristar mig ofreda dess person
Och kyssa hennes hand vid kärleksgudens tron?
Hon i sin andakt tyst syns några tårar fälla:
Jag svettas vid dess prakt och mina ådror svälla...
Ödmjukste tjenare... Nej, nymfen sofver täckt.
Se hur mot altaret hon sina händer sträckt:
Vällustig hennes kropp sjelf kyska Josef trotsar.
Ödmjukste tjenare... Nej, inte hör hon, gossar!
Tyst, Bredström, bort med lurn! Göm, Movitz, din
fiol
Och prisa i vårt qvalm vår milda middagssol!
Prestinnan syns helt bar. Med blommor bröstet prålar.
Det linne, som houn bär, Auroras purpur målar,
Och mot de lampors sken, hvarmed vår rymd är fylld,
Syns framtill dess chemis båd målad och förgylld.
De hvita benen sträcks i en vällustig ifver,
Då med en fuktig hand hon vred sin hjessa rifver...
Hur hon i sömnen ler! Si, sömnens gud, så mild
Bland blomster, gräs och blad insveper hennes bild!
Hon sofver... Skönhet, märk, er sömn en liten snara!
Kupido står på lur...

Ulla Winblad.

Låt mina kjortlar vara!

Jensen.

Håll, Movitz, och vet hut, vet dämpa din natur!
Min nymf, kom, vakna opp och ögna på ditt ur —
Vår Bacchi fest begyns: jag söker er att finna.
Befalld att söka er, min nymf och min prestinna,
Så har jag som en elg kring berg och backar flängt,
Med ordens-piskan smällt och skalat på befängdt.
Orkestern sprang förut och jag med piskan efter —
Känn, hjertat klappar, slår, och näsan är så täppter.
Men dit jag pekar, der, der bortnas vid berså'n,
Emot Dianas bild jag stötte ena tån . . .
Nu är jag här, min nymf!

(*Sjunger.*)

Vakna, min sköna!
Naturen är glad,
Ängarne gröna
Med blomster och blad.
Hör, fåglarne locka er!
Skyarne bli ljusa,
Och solen ler.

Göken på knoppen,
Min nymf, om hon ser,
Sitter i toppen
Just midt öfver er,
Vill er uppväcka
Till vällust, kalas och sång —
Vakna opp, min täcka!
Vår väg är lång.

Lärkan sig mattar
Med flåsande bröst;
Skatan hon skrattar
Åt hämplingens röst.
Dufvan hon klagar
Och liknar er sjelf ibland.
Om er så behagar,
Se här min hand!

Floden sig krusar
Och rinner så när —
Hör hur han brusar,
Er åsyn begär.
Fisken uppdagar
Sin fägring och sina fjäll,
Tror att han behagar
Er smak, mamsell!

Vakna, betrakta
Hur ekorn så visst
Hoppar helt sakta
Från qvist uppå qvist!
Hör hur han knäpper
Längst opp der i gran han syns.
Jag min nymf ej släpper:
Vår fest begyns.

ULLA WINBLAD.

Min hvila han mig nekar...
Hvi väckte du mig opp? Hvad, står du der och pekar!
Får jag ej ledig bli från all din list och svek
Och njuta sömnens ro i skuggan af min ek?
Var stilla, säger jag... skäms, Jensen... nå, var stilla...
Nå, hör han ej... Minsann, jag stötte mig för illa...

Min hvita nopkinskjol, nyss struken, stärkt och ren,
Så den tillpyntad blir... Låt bli mej... Aj, mitt
ben...
Stöt inte kull min korg! Min Jensen, var galanter...
Nå, kasta ej mitt ur... spar mina engageanter...
Hvart satan kasta han min solhatt och mitt ur?
Ack, himmel, trösta mig... Vet hut, din tjocka tjur!
Vräk dig i Yxsmedsgränd hos dina Maja-Lisor,
Förklara der din brunst med stryk och kärleksvisor!
Ack, hur han retar mej! Jag blir båd' döf och blind...
Hvart flög mitt nattyg hän?

JENSEN.

Dit bortnas, der vid grind,
På gärdsdårdsstörn, du ser, der som min kapprock
hänger.
Bry dej om ingenting — det hjelper ej du slänger...
Hvad sa' du... Bagatell, det skall jag svara för.
Min ros, mitt silfverlam, gudinna, ack, jag dör!
Min hörsel borta är, mitt öga ser ej solen —
Förena dig med mig och veckla undan kjolen!
Ditt bröst emot mitt bröst, din mun emot min mun...
Kupido, statt mig bi uti min sista stund!
Nå, skrynkla ej mitt skärp och ordens-protokollet!
Din trogne Janke ber, fäll neder parasollet!
Glöm inte jag är din och du är min — ja, visst!
Ack, Ulla, släpp mig, släpp!

ULLA WINBLAD.

Förbanna sådan list!

JENSEN.

Men eljest allvarsamt — kors, svetten af mig lackar —
Så skall jag säga dig, kusin: du sammanpackar

Båd kransar, löf och frukt, och det gesvindt, kusin,
Ty rättnu blir det tid att hvälfva karafin
Och att allting blir klart... Bevar oss så jag flämtar,
Och så du flämtar med — bevar oss! Trundman klämtar:
Jag tycker klockan hörs... Tyst, flåsa ej så hårdt,
Men snör igen din rob — det blåser kallt och svårt —
Du kan förkyla dig! Tag mig i hand, min smula,
Kom, låt oss sätta oss bland dessa blomster gula!
Du är så skön och fet och jag så blek och varm —
Gud, baise moi, min ros... För tusan, opp, alarm!
Opp, tag din blomsterkorg, var qvick och vig, min
docka!
Skenbarlig hörs i skyn kapitlets stora klocka.
Kapitlet mig befallt att söka opp Collin,
Se'n Öman Fodermarsk och sedan dig, kusin!
Och om jag råkar på i dessa helga lunder
En baccalaureus, ett filosofiskt under —
Låt se, mitt protokoll... hans namn... et cetera...
G säger G: Å, S, E, säger Gåse... ja —
Så är mig anbefaldt den gråhårsmannen följa,
Den kapprock, som jag bär, uppå hans axlar hölja!
Och har den Bacchi man, som nog kapitlet tror,
Borttappat sin peruk, sålt byxor, hatt och skor,
Så vill kapitlet då att du skall hjelten låna
Ditt förklä' för hans blygd — min nymf, stå ej förvåna'!
Din solhatt med sin krans, om du vill vara söt,
Så löfva du med den vårt magra Pindi nöt,
Så är han ståtlig klädd!

Ulla Winblad.

Elände och bekymmer!
Mitt förklä', hål vid hål, hans skröplighet ej skymmer.
De skorna, som du ser — båd plös och klack förbränd —
Dem rår en flicka om, som bor i Bollhusgränd;

Ej heller passar sig se en magister knoga
Och gå med qvinfolksskor.

JENSEN.

Det kommer ej så noga.

ULLA WINBLAD.

Men jag blir utan skor.

JENSEN.

Lögn — hela verlden vet
Hur mången riker vän gör dig en höflighet.
Du vexlar natt och dag... bankörer till dig fria:
Det går så jemnt, kusin, en sexa mot en nia.
Had' jag så stolt profit och himlens vilja vor'
Att jag blef skapt som du, jag skull' ha sammetsskor,
Af perlemor min kam, min tång af silfver gjuten,
Grön silkes-puderqvast, med guldkantiljer knuten.
Jag skull' ha båd kaross, mätress och sitspaulun,
Ölbägare af guld och nattrock af kattun.
Nog får du skor... Gutår!

ULLA WINBLAD.

Ja, från Vulkani hamrar!
Ej Åvalls verkstad rörs: helt mörkt uti dess kamrar.
Och hvad det angår se'n om mej och min profit,
Vet ni, det är en sak, som inte just hör hit,
Min ädla monsjör Snus... Håll, tystna! Trundman
ringer...
Håll, jag ser Gåsen... se i gräset hvar han springer
Så naken som en nål båd bak och frammanför —
Se all hans egendom: ett tennstop och en stör.
Hålt, herr magister, hålt! Töm stopet, kasta stören,
Spring hit och följ med oss! De lustiga humören

I dag sin glada fest i Bacchi länder rönt:
Till krans åt dig och dem jag går att samla grönt.
Kom hit, du Bacchi man, der jag i skuggan svalkas!
Göm flaskan, Jensen, göm! Se der, hvar han nu nalkas.
Se, nu såg jag en skymt utaf en naken arm ..
Hålt — nu jag såg hans skärp... Kors, hvad han gör alarm!
Han sjunger och han ler, han raglar och han dricker...
Se, mellan löfven der sitt hufvud han framsticker...
Det klämtar! Skynda dej... Men, vackra Jensen, hör,
Hör hur han sjunger gällt och sina driller gör...
Gack, Jensen, fritt förut kapitlet att berätta
Hur jag med lust och nit skall allt i ordning sätta!

GÅSE (*sjunger*).

Hurra! Lustigt, gossar!
Ståtligt humör!
Jag trotsar
Er, gossar,
Att den, som sig rör
Och låtsar
Beröfva mig flaska och stör,
Den slår jag ett slag, så han dör.
Se på Jensen gossar!
Ah, servitör!
I kärr och i mossar
Han hoppar framför —
Han blossar
Och röker sin pipa... Senjör!
Hvad buller och konster du gör!
Hej, Ovidius, Virgilius, Homerus, gutår!
Euklides, Thucydides, klunk! Hur jag mår!
Aristarkus, Plutarkus! Jag dricker och spår
Att jag blir så full, som i går.

Oxar och herdinnor,
Herdar och kor,
Gudinnor,
Herdinnor,
Här dansar er bror!
Prestinnor
Hos Bacchus, opp, sjungom i kor!
Vår högtid är herrlig och stor.
Pindi tjenarinnor,
Nakna med flor,
På er, mina qvinnor,
Mitt öga det glor.
Grefvinnor,
Prinsessor... Si Jensen ... signor...
Gutår! Vi ä fulla, jag tror.
Nom'nativus: hic, hæc, hoc — ge flaskan åt mej —
Vokativus: o, caret... fan far i dej
Så du dansar och svansar... Och hurra och hej!
Hör, bror, har du bränvin, så säj?

(*Jensen går.*)

Der sprang han mig förbi, och Hans Förträfflighet
Höll flaskan jemt för mun, rödbrusig, stind och fet.
Jag ropar — han ej hör! Stå, Jensen! Nej, han skalar,
Villrådig, yr och full, om Fröjas högtid talar:
Så att det sannas lär, hvad grymt oraklet spått,
Förbudet bränvin blir och landets öde godt,
Men Jensen lagd på bår... Lik mycket — jag mig fägnar —
Jag har ej del deri: en skälm mig det tillegnar.
Lik godt: oraklets skål... Men, himmel, hvad jag ser!
En Venus, en vestal mitt hjerta ömt tillber.
Hvad majestätlig syn — se, kjolen högt uppdragen,
Och se, dess hvita barm med mjölk och olja tvagen...

Se, der spatserar hon, och utan att bli plump,
Så tillstår jag ouvert, jag vördar hennes gump.
Se hur hon slänger kjoln och tittar på en sida!
Än plockar hon sin plym, än vill hon handsken vrida.
Hvad obeskriflig eld ur hennes ögon går,
Som liknar Jofurs blixt, när han ur molnet slår!
Kurage! Sådan nymf till ömhet hon förbyter
Båd hexor, gastar, troll, centaurer, troglodyter.
Mig tycks, den lilla mun, af löje mild och rik,
Är just Lalages mun, Horatii flickas, lik,
Som gör att, när du ler, sig lustan sammanbinder
Med blygsamhetens bild på dina röda kinder
Och gör att jag — gutår — ej kan, min Iris, mer
Än öppna min butelj, när jag din skönhet ser
Kors, hvad jag är perplex! Hvad larm af gubbar, qvinnor,
Hvad prester, fogdar, barn, hvad herdar och herdinnor!
Hvad jäsning i mitt blod! I ögat känns så godt
En blandning af behag, af kojor, tält och slott.
De många färgers prål mitt öga ömt förvillar,
Och systrarnas besök mig Fröjas fest inbillar —
Der syns de på långt håll: med blomster dansa de
Vid vestanvädrets fläkt och kring dess altare.
Men jag vill gömma mig bland dessa herdeflockar,
Beskåda hur min nymf hon bär och blommor plockar.

Ulla Winblad.

Pytt, jag är inte blind — nog såg jag hvart du sprang,
Och än hör jag din sång mot ekos svar och klang.
Nu hoppar han till mig... Nej, åter in i skogen...
Stor sak, jag tar min korg: en aprikos står mogen...
En törnros... låt mig se... Af de tulpanerna...
En skön magisterkrans... ja, på min ära, ja...

Jag väl dem plockat har, der Bacchi tempel hvilar,
Dock vill jag fläta dem kring kärleksgudens pilar
Och sucka för min vän.

(*Sjunger.*)

Se, se hvad tulpaner,
Hvad narcissor, hvad väpling och gräs!
Skönsta blomsterplaner,
Skogar, dälder, små floder och näs!
Hur blank är skyn!
Hur många tusen läten
Kring fält och fåglasäten!
Luft och vattubryn :||:
Ge lika ljuflig syn.

GÅSE.

Amo, amavi... Klunk!
Jag stampar som en hingst och brinner som en munk.
Hvad starka stämmor hörs af en förträfflig skara,
Som under glada sorl sin andakt ömt förklara!
Ack, hvad för menlös syn! Mitt hjerta rörs igen —
Jag ser en snöhvit hand.

ULLA WINBLAD (*sjunger*).

Jo, jo, bara leta!
Denna vallmo är präktig och skön.
Kunde jag nu veta
Binda kransar förtjensten till lön!
Der en jasmin,
En lilja, en narcissa!
Den blomsterlöken — gissa —
Pryda skall Collin, :||:
Hans krans och karafin.

Den kransen ger jag se'n
Vår stolta Bacchi man — jag mins ej hvad han heter,
Ej stadens namn och slott, tullportar och staketer,
Änskönt jag talte nyss med honom här i lund
Och hade min Collin på tungan nyss på stund...
Collin, så heter han. Bedröfligt med mitt minne!
Min kärlek vållar allt: den mattar blod och sinne.
Jag undrar hvart han sprang... I skogen sprang han in...
Den kransen skall han få, och Norström kan ta min.
Jag undrar, säger jag, Collin hvar han må vara:
Hans vägar och hans list kan ingen uppenbara —
Törhända i en säng...

(*Sjunger.*)

Glöm, glöm svek och lister!
Aldrig mer jag ett hjerta begär.
Likgodt — min magister
Skall bland kransar få välja den der.
Här vandrar jag,
Går af och an, funderar,
Min riddare munderar
Med ett mildt behag, :||:
Med blommor, tusen slag.

Hvar stälde jag min korg?
Förvillad och förstörd i denna Floras borg,
Jag glömmer bort mig sjelf: jag våndas och jag pustar
Bland löften och begär, i öfverflöd och lustar.
Jag mins ej... jo, jag tror, den kransen visst tillhör
En kungens fodermarsk, bror Öman på Kungsör...
Jo, det är Ömans krans.

(*Sjunger.*)

Kärlek, till din lydnad
Har jag suckat på denna din rymd,

Blottat all den prydnad,
Som af dukar och linnen blir skymd.
Sjelf Fröja än
Hvar dag din myrten plockar,
Utsirar mina lockar;
Men den kransen, den :||:
Får Öman, Bacchi vän.

GÅSE.

Jag svär vid Junos bild...

ULLA WINBLAD.

Kors, hur han skrämde mig! Jag blir båd yr och vild.

GÅSE (*sjunger*).

Hurra, du Fröjas barn!
Hjertat värker,
När jag märker
Hur du uti ditt garn
Fått ett utaf Apollos barn.
Starker i armarna,
Lika modig,
Lika frodig,
Lika kurage, ja —
Men, ack, mitt hjerta mår ej bra!
Ack, min prestinna,
Besinna,
Jag såg
Hur hon i gräset helt naken der låg.
Solen bran klar i skyn
Och Neptun stod i vattubryn.
Men ännu mera
Charmera
Din röst —
Rosor och liljor beprydde ditt bröst.

Solen bran klar i skyn
Och Neptun stod i vattubryn.
Borta vid berget, der bortnas, der bakom,
Tändes mitt hjerta: du skymta tyst och du kom,
Och dina ögon du fäste så stindt på mej —
Ack, kära Ulla, nog såg jag dem och dej!
Hå, hå, hå!
Nå, nå, nå!
Jag suckar tyster.
Tror kära syster,
Bortnas vid berget, der bortnas, der bakom,
Du till mitt hjerta först kom.

ULLA WINBLAD.

Ju längre fram jag går, ju högre fältet prålar
Med vattuhvirflars språng, med krus och blomster-
skålar.
Den bleka aftonsoln en mild försilfring ger
Åt vattnets stolta skum, som sprids i sanden ner.
Märk, kära Gåse, märk!

GÅSE.

God afton, min herdinna!
Quomodo vales? Klunk!

ULLA WINBLAD.

Ödmjuka tjenarinna!
I Bacchi dyrkan nöjd ... Men, kära Gåse, märk
På denna pelarns höjd hvad dråpligt gudaverk!
Der ser du Thisbes flykt framför en lejoninna
Och Pyramus i blod bredvid sin älskarinna.
Se ditåt, får du se på pela'rn midtemot
Den sköna Lotis flykt, Priapi bön och hot.
På denna kopparstod, så bräckt och sönderslagen,
Syns flickan Joles bild och Herkules betagen,

Och der en bröllopsfest med Thetis och Pelé....
Drick, Gåse, sjung min skål, blif öm och mig tillbe!
Af offerborden höljd och med nedslagna spisar,
En instängd åldrig plan sin svarta öppning visar,
Der vid en lummig gran, så hög och allvarsam,
Timantes hvilar sig bland sina trötta lam.
Men, himmel, hvart jag går, mitt öga allt förblindar!
Syns här månntro ej grind', bland alla dessa grindar,
Der min Collin föll kull och somna, yr och blind?
Jo, på min ära, jo, just samma röda grind!
Men är det möjligt? Hvad? Comment? Jo, på min heder,
Der ligger hjelten sjelf och sina ben utbreder.
Ack, en kuriöser grind! Ack, en förtrollad äng!
Hans gula byxor — jo... låt se... jo, hans gehäng...
Med ögonen ihop, der ligger han förskjuten.
På näsan myror gå och flugor rundt kring truten:
Vidöppen med sitt stop, han snarkar och han ler —
Fy, hur dess svarta gap en syrlig ånga ger!
Jag tror att blomstren knappt hans qvalm ha kunnat lida,
Men slutit sina blad och vissnat vid hans sida.
Uff, vakna opp, Collin, och knäpp igen din väst?
Fy — stoppa skjortan in!

COLLIN.

I dag är Bacchi fest.

ULLA WINBLAD (*till Collin*).

Så röda ögon — kors! Så purpursprängda kinder!

GÅSE (*till Ulla Winblad*).

Så litet vackert barn, och sådan mage trinder!

COLLIN (*till densamma*).

Jag skänker dig mitt glas, mitt hjerta och min hand.

GÅSE (*till densamma*).

Hvad skänker hon igen?

ULLA WINBLAD.

Mitt gamla strumpeband...
Men ordens-gillet syns. Collin, ligg ej och prata,
Res opp dig ur din säng på denna Floras gata!
Låt oss i ring, vi tre, jemnt dansa på en fot
Och vid pokalers klang vår kansler ta emot!
Hans sällskap, väl beskänkt, går tryggt i alla faror:
Rikt lastade i dag med ståteliga varor,
Hör, hur de sjunga gällt och skratta himmelshögt!
Stig opp och buga dig! Din lycka går ej trögt.
Här kommer kanslern sjelf.

GÅSE.

Din höghet vi besinna.

COLLIN.

Ödmjukste tjenare!

ULLA WINBLAD.

Ödmjuksta tjenarinna!

GÅSE.

Min tjenst!

ULLA WINBLAD.

Herr kanslerns skål!

PLANBERG.

Jag tackar tusenfalt.

COLLIN.

Slå i med cer'moni!

GÅSE.

Nedsölad som en galt,
Du hatar verldslig prakt och trifs bäst vid ruiner —
Din sinnesfrid består i glas och karafiner.

COLLIN.

Jag? Linköpings fiskal?

ULLA WINBLAD.

Ah, det är ingenting!

PLANBERG.

Hvem är du?

COLLIN.

Jo, jag är...

ULLA WINBLAD.

Fiskal i Linköping.

PLANBERG.

Hvar ligger Linköping?.... Gutår ur dessa floder!

COLLIN.

Jo, uti Linköping.

PLANBERG.

Godt, godt, min noble broder!
Är det din födslobygd? Säg, minnes du det sjelf?
Hvar är du född? Gutår!

COLLIN.

Längst bort vid Göta älf.

PLANBERG (*sjunger*).

Våra fäder gingo på,
Fast de fingo stötar,
Och, för det de kunde stå,
Kallas tappra götar.

De tappre göters skål!

ULLA WINBLAD.

Och våra fäders stötar!

GÅSE.

Drick, hjelte, ut ditt glas! Hvad står du der och nötar?
Var oförsagd och glad, håll hand i sidan jemt!
En hand i sidan, bror, har mången hjelte skrämt.
Jag lätte värfva mig, när juten stog vid gränsen,
Ifyllde min kantin och tänkte... Men, si Jensen —
Han känner inte mig...

JENSEN.

Hvem är den der, som drack,
Som nu slår i igen?

COLLIN.

Magister Gåse.

JENSEN.

Ack,
Så oförtänkt besök, så oförmodad ära!
Jag vågar någon stund till råderum begära.
Om jag dess make sett... nej, store Jofur, nej,
Mot hans original är Bacchus konterfej.

Magister Gåse, ack, jag tillstår och bekänner,
Högskolan har ej brist på korpulenta vänner.
Hvarfrån?

GÅSE.

Från Uppsala.

JENSEN.

Per Deo, som ett svin!

PLANBERG.

En ståtelig gestalt!

JENSEN.

Med skabb och med latin!

ULLA WINBLAD.

Kom, sättom oss i ring och låt oss lite flåsa!
Oss gläder vattnets sorl, och vestanvädren blåsa.

PLANBERG.

Pil, stopet numro tre... Hvad bryr jag mig om vind!
Jag samlar mina rus och gör min mage trind.
Drick, bröder, drick som jag! Kom, låt oss diskurera!
På vin jag mig förstår.

GÅSE.

På öl jag ändå mera.

PLANBERG.

Ja, när det är bastant, så är det just en charm,
Förträffligt mot kolik — man blir så god och varm.

COLLIN.

Ja, säkerligen det!

JENSEN.

Nej, då är bränvin bätter,
Ty posito jag dör, det lif uti mig sätter,
Och det gör inte öl.

PLANBERG.

Hvar sak har sina skäl:
En sup är menskans lif, och deraf mår hon väl.

JENSEN.

Kom an, en sup likör!

(EDE *uppträder.*)

PLANBERG.

Der kommer en tillbaka.
Bjud denna lärda man sin sup och oljokaka!
Säg musikanterna: i templets förhus der
Fins vin och öl och mjöd för hvar en, som begär!
Pil, Jensen! Skutta dit! Tre flaskor må du taga —
Som Lot se dig ej om, när du skall dädan draga,
Att du ej stannar qvar bland slagsmål och gevalt
Och både du och vin förvandlas uti salt!
Du vet, vid basfioln så hänger Movitz' lyra —
Der bakom står ett stop.

EDE.

Ölstopet numro fyra.

PLANBERBG.

Står något helgons namn på locket inuti?

EDE.

Jo, Jockum bryggare och anno nitti tri.

PLANBERG.

Det skall du taga hit.

JENSEN.

Schon ausgetrunken, bruder,
Hos mor i Gaffelgränd bland svin och granna luder,
Bland båtsmän, rodderskor, bland spelmän och patrask:
Det var allhelgondag, som kanslern vet...

PLANBERG.

Pladask!
Örfilar och respekt! Ljug friskt, när du förtäljer!
Fem nymfer i en säng, det gör mig fem buteljer —
Malena drack en hel, men Lotta blott ett glas,
Bergströmskan drack ock en, och en drack mamsell
Spaas:
Inalles fyra... Pil!

JENSEN.

Ändå ett glas är öfver...

ULLA WINBLAD.

Herr kanslerns kusk och jag...

GÅSE.

En sup jag sjelf behöfver:
Snart klämtar Trundman, bror, och procession gör
sväng.
Pil, Jensen! Drick, kamrat... A vous, mon frère
Collin...
Pil, hit en tallrik fisk från templets tjenarinnor!
Knip några oljobröd utaf de gamla qvinnor,

Men skynda som en il, ty tiden är så knapp —
Spring, härold... följ du med... spring båda två i
kapp!
Välkomne snart igen! Jag super och raljerar:
Det händer sig ibland, när Bacchus pokulerar,
Så syns Anakreon.

PLANBERG.

Prins Absalon du mins
Så litet som jag vet hvar brunsvigs-mumma fins!

GÅSE.

Anakreon — gutår — just så min hjelte heter:
Den vittraste jag läst bland grekiska poeter,
Den tiden som jag las.

PLANBERG.

Drick, Gåse, mens du mins!
Linköpings skål — gutår — och stadsfiskal Collins!

COLLIN.

Förbundne tjenare... Domkyrkans skål!

PLANBERG.

Jag tackar!

ULLA WINBLAD.

Och stadens äldstes skål!

COLLIN.

Kors, svetten af mig lackar!
Här står jag, här vid grind, så surögd, glad och skön,
Glömt redan stadens namn, min fullmakt, tjenst och
lön,

Båd riksdags-val och mynt och embetsmannafaror...
Stöt i trompeterna! Ur vägen, nymfer, maror!
Jag slår er allihop — jag slåss och och blir fatal:
Jag gör sjelf hvad jag vill, ty jag är sjelf fiskal.

Jeńsen.

Så när jag stupat kull med dessa helga fiskar,
Med tårtor, mjölk och mjöd, buteljer, glas och diskar —
Den bördan var mig tung. Men Trundman mötte mej:
Han med en flaska sprang och sjöng och ropa: »Hej!»
Herr kansler, den och den uti min själ och njurar,
Om icke Movitz syns från templets höga murar
Med blommor på sin hatt, med svarta ögonbryn,
Med händerna i kors, pukpinnen hvälfd i skyn!
Han ramlar på altan, så häst och oxe skenar,
Den skrämda hjorten flyr emellan trädens grenar:
Herdinnor, barn och lam de undra på allt vis
Och maka sig så smått till Bacchi paradis.
Trompetens herrebåd kan jordens gudar smärta:
Jag kände blodets eld och örats band med hjerta'.
Dock, himmel, här ej strids — bort kulor, blixt och mord!
Här dyrkas vinets gud kring Ceres' blomsterbord.
Men Trundman viste mej sin heta barm och bringa...
»Hvart springer du?» sad' jag. Han svara: »Låt mig springa!»
Och då jag såg han bar en tafla på sin rygg
(Jag hant ej skönja mer för flugor, dam och mygg):
Hon blänkte emot soln som sjelfva tempeldören.
Se'n såg jag målarn Ek, den gamle kommendören:
Han sprang i gräset flink och grymta som en galt.
Jag tror, herr kanseller, jag bildar hans gestalt —
Försök, jag vill mig sjelf i bränvinstumlarn spegla:
Rödt hår och gyllne skägg, spetsnosig som en kägla,

Precis just samma bild och samma anletsdrag,
Af samma dubbelt-öl just samma stank som jag.
I barmen svart och bar, helt styf i arm och sena,
Med ögonen helt små och ögonlocken klena.
Hans hals så lång och smal, så knölig som en bog,
Just lik en tom butelj på en förstörder krog.
Med taflan damp han kull — jag fick då tid att fråga
Hvarthän han ärna sig i sådan ångst och låga.
Han skrek: "Hör Movitz' sorl, och fråga inte mej!"
Kapitlets pukor hörs kring Bacchi konterfej —
Der står allting tillreds, och Trundmans nycklar glimma.
Snart portarne slås opp med ljuflig lukt och imma...
Härolderna gå fram.

PLANBERG.

Magister Gåse, kom!

JENSEN.

Se'n, ers magnificens, så vände Trundman om.

PLANBERG.

God klang i detta kärl! Ty skål för våra bröder,
Båd den, som lefver full, och den, som full blir döder,
Som fröjdas bland den flock, der blodets bildning gör
Att torparn blir patron och krögarn är senjör!
Gutår — hvad säger jag? Stor sak i allt jag pratar!
Nu är min själ så from att satan knappt hon hatar.
Lungvåt är min peruk af regn, af öl och vin...
Klang för bror Schagerborg! Drick, Ulla, min kusin!
Klang för bror Fuchs, bror Stoltz, bror Stobitz!
Klinga, Syster!
Svälg, Ulla, noch ein mal ett qvarter, om dig lyster!
Men ordens-gillet snart begynner procession —
Bevar oss, Jensen! Pil, glöm inte oration!

Gack, fröjdas i din själ och stärk din bildningsgåfva..
Homerus, gäspar du? Fy, skall poeten sofva?
Knäpp lifstycket igen, läs öfver utantill!
En kallsup gör dig godt.

JENSEN.

Ja väl, en hel baril.

GÅSE.

Sup inte mig förbi... Men bara du ej skämtar
Och dricker för mig ut...

PLANBERG.

Tyst, klämta det? Det klämtar.
Pukslagarn — tyst.. var tyst.. tyst — tydligt hör jag pinn',
Som slamrar mot en brädd och leker på ett skinn.
Här blir kapitlebud... Klang, gubbar, i pokalen!
Kusin Collin, kusin... Hvar är den stadsfiskalen?
Hvar är han, Jensen? Pil!

JENSEN.

Han står vid väggen der.
Myrbränvin tål han ej och inte rönnebär —
Han flåsar bara eld ur tungspen och mungipa:
Blott vid hans andedrägt jag kunnat tändt min pipa,
Så tapper är Collin!

GÅSE.

Tolf gånger värre jag,
Röd som en kerubim på verldens domedag,
Som stiger ur ett moln och under ångst och vrede
Trummetar uti skyn.

PLANBERG.

Ge rum för kyparn Ede,
Och släpp bror Öman fram!

EDE.

Nu procession går ut,
Och templet öppnas skall.

ÖMAN.

Kapitlets skål!

PLANBERG.

Schmeckt gut!

EDE.

Tillreds med glas i hand, kapitlet sammanstöter
Och följs till templet åt.

PLANBERG.

Tvi dej hvad du är söter!
Barhufvud, inga skor och ingen skjorta se'n —
Dig felas horn på knä, så vor' du djefvulen...
Der kommer han igen.

EDE.

Gutår! Jag glömt berätta
Att ordens-taflan straxt på templets mur vi sätta.

ÖMAN.

Men jag fick ingen sup.

EK.

Än jag då, fattig fan!

PLANBERG.

Hurra med hattarna! Skål, Movitz på altan!
Si, hvar han står så full bland trummor och fastager,
Rödbrun och mör i mun med svarta små mustascher!
Se uppåt, bröder, se! Månntro han hör oss grant?
Skål, Movitz! - - - Timp.
Jo, minsann, poli och obligeant!

(*Sjunger.*)

Broder Gåse, kom, herr magister,
Tag ditt glas i hand, följ mej!
Du din skolfux, krumpen och bister,
Reta aldrig Bacchus med nej!
Klang, gutår! All lust vi röna.
Jensen, spring för procession!
Dansom kring ner i det gröna!
Vinet eldar hvar person. :||:

Vin i flaskan — hurra grassatum!
Hej, du Linköpings fiskal!
Glöm fatalier, plikt, dag och datum,
Stämning, böter och reversal!
Öman, drick! Jag skall dig kröna
Båd vid vår och Fröjas tron.
Dansom kring ner i det gröna!
Vinet eldar hvar person. :||:

EK.

Klunk, Trundman, svälj din sup, låt allt bekymmer vika!
Gesvindt på templets port kapitlets tafla spika,
Tag hammarn i din hand, släpp nycklarna och kom,
Kom, låt oss hjelpas åt att vända taflan om!
Tryck venstra axeln ner, vrid hufvudet helt sakta,
Håll andedrägten sval och denna målning vakta!

Den skrift, der preglad står bland skyar, moln och
storm,
Är ett Apollos verk, *min* teckning, smak och form.
Med skugga, ljus och dag man denna tafla grundat:
Charmerad i hvart streck, jag vid min pensel blundat,
Uppdragit Bacchi bild i dessa färgers flor —
Berlinerblå dess krans. För ro skull, kära bror,
Kring tunnan, väl förgylld, syns rosenröda laggar.
Tunntappen rosenröd med blommor, löf och taggar.
Hvad tycks dig om idén? På sprundet med ett streck
Jag satt en silfvertupp.

ÖMAN.

Det var charmant, bror Ek!

EK.

Står ej hvar bokstaf, bror, liksom den vore gjuten
Och ur cyklopens ugn i eld och droppar fluten?
Betrakta stora O! Dess glimmande oval
Hölt visst tre kannors rymd, uppsmält till en pokal.

ULLA WINBLAD.

God bacchanalisk styl!

ÖMAN.

Min tjenst!

PLANBERG.

Häll fullt i kruset!
Din Bacchus sjelf är värd och Ulla fru i huset...
Der står jag klädd till dans.

ÖMAN.

Sehr gut!

PLANBERG.

A vous, mon frère!

EK.

Gutår! Jag är en narr.

TRUNDMAN.

Jag också... Drick, mon cher!
Skjut, lyfta, sväng, håll i, res taflan opp på ända,
Böj ryggen, kryp och klif, håll alla senor spända,
Vrid armen lite mer och öfver hufvu't krök,
Bli lika stark som jag, så lyckas vårt försök!
Nu slog jag i ett hugg just spiken in i muren.

EK.

Bums slog han nubben in just i guldkrumeluren...
Likmycket — bulta, slå, var lustig, rask och qvick
Och fira denna dag i bacchanaliskt skick!
Sjung, bulta, slamra, slå! Kamrat, klif ned af stegen!
Tag du med mig i ring! Min bror, du är min egen!
Oss förestår en fest i Bacchi högtidssal,
Der Fröjas röster hörs bland Bacchi hjeltars tal,
Der den, som kräslighet ur vinets gårdar köper,
Får nymfen ta i famn, som kring hans altar löper.
Kurage! Du är glad och jag förnöjd — kom, kom,
Kom, låt oss brottas, bror, och lustigt dansa om!

Si så, der sitter den taflan så rar —
Prisom nu båda Bacchi tjenster!
Bulta in spiken, släng hoftången, karl!
Jemka taflan lite till venster...
Mera till höger, det tänkte väl jag.
Bulta med hammaren, smäll några slag —
Knick-hacketi, knacketi, knicketi, knack!
Akta de glittrande fönster!

Tunnan mot solen den glimmar så klar,
Vädrena blåsa, skylten fläktar.
Bulta in spiken, släng hoftången, karl,
Slå'n i väggen allt hvad du mäktar!
Sticksågen opp, och ge flaskan åt mej!
Knacka med hammaren... Svarar du nej?
Knick-hacketi, knacketi, knicketi, knack!
Det var en kostelig nektar.

COLLIN.

Skål, Peter Målare! Hvad står du der och kritar?
Jag tror du Lasse Tysk med jern och kedjor ritar —
Är det en gudabild? Ser ut som en kalkon,
Mer lik en babian än någon gud.

EK.

Pardon!

TRUNDMAN.

Collin har rätt, bror Ek! När han sitt snille brukar,
Så är han redig nog.

ULLA WINBLAD.

Klang! Movitz hör han pukar,
Och vimpeln hissas opp.

EK.

Mitt handtverk jag förstår:
Jag måla kan allting, båd' oxar, hästar, får.
I allt, hvad nämnas vill, så har min pensel styrka,
Exempli gratia, märk, ett lusthus ell' en kyrka,
En trädgård, en batalj, ett landskap, en festäng,
Ett herdaspel, en tron, ett bord, en säng, en äng,

En qvarn, ett hjul, en gås, ett piggsvin ell' en stare,
Ett torn, ett skepp, en björn, en prest, en hund och
hare:
Allt hvad man nånsin vill, båd skyar, solar, berg,
Så kan jag måla af med guld och oljefärg.
Det må hon tro, min nymf — gutår på dessa tankar —
Att jag min konst förstår!

COLLIN.

Hit fluidum ett ankar!
Nå, målarkonstens skål!

EK.

Skål alla färgers prål!
Skål fernbock, tusch, karmin, blått, gult och grått,
skål, skål!
Hurra! Collin har rätt — ännu en skål jag slukar.

TRUNDMAN.

Nej, vimplen hissad är, och Movitz, hör, han pukar...
Tyst — två prestinnor syns. - - - Tromb.

Processionen börjar och stannar vid templet: kyparen EDE *med häroldsspiran, kommendörerna* WOLFDAUER *och* APPELSTUBBE, WANNENMACHER *och* ÖSTERMAN, JENSEN *och kanslern* PLANBERG, *stadsfiskalen* COLLIN *och fodermarsken* ÖMAN, *magister* GÅSE *och* ULLA WINBLAD.

TRUNDMAN *(på knä)*.

Med detta helga krus
Jag helsar er i dag. Träd in i detta hus!
Stärk mig, du vinets gud, låt mina läppar svalkas!
Mitt öga ser ditt folk, min fot din tröskel nalkas.

Med böjda knän för dig jag templets nycklar tar
Och öppnar till ditt lof en boning, säll och klar.

(*Musiken börjar.* TRUNDMAN *sjunger.*)

Tromb. - - - Pukor, trompeter!
Flora, bred dina gröna tapeter!
Fröja, bjud all din skara
Sig para
Med sång och dans!
Tromb. - - - Bacchus till ära
Älskar nu Jofur jorden förära
Klaraste sken och strålar,
Sjelf målar
Sin dyra glans.
Movitz står röder,
Qvicksögd och lustig.
Hej, mina bröder,
Saften är mustig,
Tromb. - - - Som ur de gyllne kärlena räcks.
Trundman han klämtar — klockan slår sex!
Hej, procession nu rusar till vägs.
Hurra, kamerater,
Visom våra dater —
Glaset tomt mot väggen bräcks!

Tromb. - - - Movitz han bullrar,
Svarfvar en hvirfvel. Ölkannan kullrar.
Tornet det darrar,
Knarrar;
Och vimpelen blåser skönt.
Tromb. - - - Vestan nu spelar —
Solen de svarta skyarna delar.
Regnbågen glimmar,
Strimmar

Blått, gullgult och rödt och grönt.
Planberg han dansar,
Juckar och skrattar,
Delar ut kransar,
Ölstopet fattar —
Tromb. - - - Alla hans hjeltar hoppa ikring.
Lustigt på klacken knarka och spring!
Hälarne ut och händren i ring!
Hurra med pokalen!
Vivat riddarbalen!
Jensen säger ingenting.

PLANBERG.

Trompetare, ge ljud, låt broder Jensen tala!

JENSEN.

God afton, Bacchi män! Jag står just i en dvala,
Ty jag har supit bålt och ärnar supa mer.

ULLA WINBLAD.

Aj, Jensen föll ikull!

COLLIN.

Der ligger han och ler.

JENSEN.

Tyst, hör på oration! Jag påstår i min yra
För hvarje rim ett glas, för hvarje tanke fyra,
Ty allt som man slår i, i samma proportion
Mitt snille lysa skall uti min oration.
Blir glaset åter tomt, det rår jag inte före:
Allt hvad jag pratar då, är inte värdt två öre.

Försök med fyra glas — slå vad, ni skall få se
Hur hjernan pressa skall idé uppå idé;
Men kärlen tömda stå, och stopen mer ej kunna...

GÅSE.

Sic transit gloria... Diabolus in tunna!

JENSEN.

Herr kansler, dubba nu den hjelten, som du vill —
Jag mins ej någons namn, men ändå... Lycka till!
Var värdig, grand senjör, du der med svarta kråse',
Med skuren rund peruk!

ÖMAN.

Gutår, magister Gåse!

PLANBERG.

Hvad larm och konfusion! Kapitlet slutas bör.

ULLA WINBLAD.

Kors, Kilberg Adlerstop blef inte kommendör!

12.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

vid parentationen

öfver

stolmakaren och kommendören Österman

den 11 Januari 1777

Till

herr sekreteraren Elis Schröderheim.

Öster, söder, norr och vester,
Frambär Bacchi hjeltars namn!
Guden i sin bleka hamn
Sjelf framrullar sin orkester
Till Apollos sång och lof.
Elis, du min skugga råkar
Bland små stop och långa stråkar,
Men mig sjelf i Fröjas hof!

På bacchanaliska kapitlets vägnar

Anakreon.

Närvarande inom templet.

Planberg, ordens-kansler, kommendör.
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektor, kommendör.
Wannenmacher, trädgårdsmästare, kommendör.
Gåse, magister, kommendör.
von Ehrensugga, suspenderad aktuarie, kommendör.
Åvall, skomakare, kommendör.
Jensen, ordens-parentator.
Trundman, ordens-klockare.
Samtlige riddare och musikanter.

TRUNDMAN.

Skål, musikanter — klang! Stäm era instrumenter!
Skål, Bacchi äkta barn, prestinnor och betjenter,
Du glada, raska folk, som andas fritt och stort,
Som trifs i dessa hvalf och inom denna port!
Jag helsar er i dag med kransen på min hjessa,
Med kramarn klämd i hand att drufvans blod ut-
pressa:
Jag manar eder opp till templets göromål —
Gack, rusta eder till med djupa sorgeprål!
Den hjelten, hvars paulun för era ögon sväfvar
Med blomster öfverhöljd, med gyllne flor och väfvar,
Han är det nu hvars lof i templet sjungas skall:
Hans lefnad är förbi... Min ock kan snart bli all.

(*Sjunger.*)

Jag är krasslig, skröplig, jag,
(Hostar) - - - Natt och dag
Döden i hvart andetag
Ropar: "Trundman, hädandrag!"

Hvart skall jag vända mig, der dödens lia blänker?
Jag tror i vinets flod jag mina plågor dränker.
Den sötma, Bacchus ger, den sötman, visst jag vet,
I sötma öfvergår sjelf sömnens ljuflighet.

(*Sjunger.*)

Dödens skuggor visa sig,
(Hostar) - - - Plåga mig.
Fordom var jag stark och vig —
Nu jag darrar i hvart stig.

Jag, gamle gubbe, jag kring detta tempel sväfvar
Med hosta, gikt och kramp i hufvud, ben och näfvar.
Från all den vällust stängd, som Fröjas åsyn ger,
När på de mjuka dun hon skalkas och hon ler,
Utmärglad denna hamn på dessa kryckor hvilar
Med strumpor utaf filt, fast utan veck och kilar,
Höljd med en urblekt drägt, hvars glesa trådar fritt
Insläppa köld och regn och spridas bredt och vidt.
Här stultar jag och går med nycklar och kantiner,
Med stånkor, remmare, pokaler, karafiner,
Inlagda kärl med guld och mången dyrbar fluss,
Med öppna bägare och varma floribus.
Nog är mitt kall — en skänk af gudars milda händer —
Att pröfva drufvors saft från sjelfva Cyperns länder,
Att efter lust och smak dem blanda konstigt hop
Än i en kullrig åm, än i ett aflångt stop,
Men denna gom är stel, och detta bröst ej orkar:
Knappt följer ögat mer den hand, buteljen korkar.
Helt vårdslöst och med köld slår jag fullt glaset i,
Och mig gör lika godt, om jag skull' nykter bli.
Dock skall på denna fest och till min frändes ära
I skuggan af hans bår jag Bacchi lagrar bära.

(*Sjunger.*)

Här vandrar jag
Båd natt och dag
I templet, sur och trumpen,
Af ålderdom hopkrumpen.
Mitt tunga bröst,
Min hesa röst
Bebådar snart
Min hädanfart,
Att snart min bår
Vid templet står.

Ack, himmel, ack,
Båd plös och klack
Är från min sko frånsliten —
Knappt skjortan, trång och liten,
Vill hålla hop.
Ack, hör mitt rop,
O gudar, ack!
Af denna rack
Jag tömma vill
En hel baril.

Nog tänkte jag i går att till vår fest i dag
Bli klädd i svarter rock med väst af samma slag
Och, som en gammal vän utaf den döda vännen,
Framstulta till hans grift med flor och svarta spännen,
Med knollrig rund peruk, hvars sträfva lockar fräckt
Gör dubbelt mera djup den djupsta sorgedrägt.
Jag skull' på mössans bräm de blommors prål nedtrycka,
Som vid hvar Bacchi fest oss, gudens barn, besmycka.
De gyllne nycklars glans till ordens griftekor,
Just dem jag bär i hand, skull' öfverdras med flor...
Men templets göromål i dag min stolthet tvingar:
Kapitlet samlas skall. Snart ordensklockan klingar.
O, fattigdom, o brist! I stånd och på auktion
Att ej en svarter rock kan fås för min person!
Ack, fordomdags — ack, ack, mitt hjerta må väl brista —
Jag gick till Liljans Mor, satt stopet på dess kista:
I hennes klädstånd, barn, en rock hon länte mest
För knappt en kanna öl, tre supar för en väst.
Ack, himmel, jag må visst en tröstetår nu dricka
Ur detta gröna kärl, som sqvalpar i min ficka.
Hvad kostlig lukt och smak — sublima Danto-sup!
Den döda frändens skål på Karons svarta slup...

(*Sjunger.*)

Jag Bacchi safter silar,
Än i hans skygd mig hvilar
Tills dödens bittra pilar
Störta mig i min mull.
Ack, om min döda frände
Än samma vällust kände
Som då vi glasen vände
Och här i tiden tumla kull!

Men, ack, den Österman, stolmakarn, kommendören,
Hur ofta damp han kull med mig i tempeldören!
Hur ofta har han stått på dessa trappors brant,
Småskrattat åt sitt glas och lutat det på kant!
Nu är den hjelten död ... Jag döden ej förlåter,
Som ej min skugga tog och gaf mig honom åter.
Vår vänskap — gudar, ack — vid fallvalk, tupp och bok
Har följt oss oförkränkt till ålderns tunga ok.
Vi egde lika år, vi bott på samma gata,
Haft samma spisqvarter hos Åkerbloms Beata.
Vår vänskap dock — gutår — att nämna första stund,
Begyntes ändå först hos mor på Gröna Lund.
Der satt han dygnet om. Men fast han slogs — hvad gäller —
Så had' han vänner nog: stolmakaregesäller,
Skoflickare, sjöfolk, handtlangare och fler,
Som räckte honom hand ... Men, himmel, hvad jag ser!
Der sitter Jensen ... hvad ... der sitter han och skrifver ...
Hvad ser jag? Jensen sjelf ... ack, gudar, styr min ifver ...
Månn synen villar mig bland dessa lampors sken?
Jo, verklig är det han som sitter der allen.

Ack, himmel, hvad är det? Jag trodde mig allena...
Hvem är det? Jensen? Nej... Jo, Jensen är den ena...
Nej, det är inga fler... Nå, har jag maken sett?
Glasögonen — hva ba — månntro de sitta snedt...
Hör hur han pladdrar qvickt och har så bålt att göra
Med glaset tätt till mun och pennan bakom öra.
Än sträcker han sin hand och sig för pannan slår,
Än modfälld och förryckt han luggar sina hår.
Han måste hafva svårt dra orden i förening
Så att det kan — gutår — bli rim i riktig mening.
Si, hur han gråter ömt och svettas som i bad,
Hvar gång han bara ser på sjelfva titelblad!
Nu steg han opp, så qvick, så vänlig i syrtuten,
Med bjerta ögnakast och bränvinsbröd i truten.
Mot pelarn stolt på tå han vänder sig så mild
Och bugar sig helt djupt för Bacchi klara bild.
Men jag vill smyga mig bland templets små betjenter
Bakom tapeten tyst, att se hans dokumenter,
Och ropa högt hans namn! Hör, Janke Jensen, hör!...
I Bacchi namn din skål! Hvad gör du?

Jensen.

Servitör!

Trundman.

Jag stått så tyst på lur, med mössan uti näfven,
Att knappt på templets golf det knarkat mellan väfven.
Jag koxa opp ibland, och vid jag såg din syn,
Så höll du pennan krökt med ögonen till skyn,
Af facklans dunkla brand emot de gyllne glober
Så blef ditt kindben hvitt och läppen som cinober.
Din långa, bruna kolt i sömmar, skört och veck
Tog an en purpurfärg, så långt som strålen geck.
Nattkappan sköt sig opp — ju mer den sågs sig höja,
Ju mera lyste fram din röda undertröja.

Din gröna silkesduk, som du om halsen bär,
Gaf dig en min, min bror, att vara den du är;
Och spännet ner i skon kring foten brann och glimma
Vid hvarje steg, du tog, och vid hvar takt, du rimma.
Kort sagdt, din fräcka min, din andakt och din glans
En prakt åt templet gaf till minsta skrubb, der fans.
Du såg så kärlig, när dina ögon blunda
Uppå de gyllne stop rundt kring mensa rotunda.
Din ordens-lockperuk, din trinda puderhatt,
Din flaskas röda glans, allt artigt var och gladt.
Men säg mig, Jensen, säg, hvad skref du nyss och
stamma —
Säg mig, hvad skref du nyss?

JENSEN.

Kapitlet täckts berama
Att inom templets rymd vid solens nedergång,
Då stjernan tindrar opp och Eol står på språng,
Straxt när trompeten hörs och du på klockan rörer,
Att jag skall träda fram bland templets kommendörer
Med flaskan öfverst fylld med socker och citron
Och mot en svart pulpet begynna oration,
Just denna, som du ser, just dessa pappersarken,
Der jag min hjelte fört på elyseiska parken,
I skygd af en cypress framsatt en gyllne stol,
Beprydd med Bacchi krans, kringhvärfd af bara sol...
Hör på, du Bacchi man, hur jag om hjelten talar!
Jag skrifver att han går uti de sälla dalar
Bland nymfer, englar, barn, som hvar en på sitt rum
Hans pipa fylla full med petum optimum,
Att han från gudars bord, om han vill på oss titta,
Ser med ett stolt förakt båd' dem, som stå och sitta.
Den verkstad, som han först på Högbergsgatan valt,
Den ser han an som strunt med bankolån och allt.

För kunder, som han haft, ministrar och hofråder,
Knappt han i mössan tar och nicka vill i nåder.
Dock tror jag, såg han mej, der jag med glaset står,
Så skull' han skrika: »Bror, god morgon, bror, gutår!»
Ja, kunde han från skyn med näfven stark och klufven
Upplyfta mig till sig, han tog mig i kalufven
Och satt mig på en stol, der kejsarn sitta vill,
Lät mig bese sitt stop och kanske drack mig till,
Ty hjelten på sin tid var en vällustig mudde:
På stolen, der han satt, han skulle ha en kudde
Bredvid ett litet bord med svagöls-stop af tenn —
Han egde många stop... men hustru endast en.
En mössa af röd filt hans hvita hjessa täckte,
Som, vid ett huckle fäst, långt öfver näsan räckte:
En nattrock af kalmink, smårandig, grön och röd,
Fotsidig, bredde ut ett borgligt öfverflöd.
Hans tröja, alltid varm, det myckna dunder sträckte,
Som under hickning brast, så länge dygnet räckte...
Han hade lefvat än och varit vid humör,
Om han ej hade dött.

TRUNDMAN.

Det händer att man dör.

JENSEN.

Så, Trundman, se'n jag sagt hans lof i dessa rader,
Så blef mitt sinne lätt och jag blef mera glader.
Det föll mig in — låt se hvad pagina det står...
Just der — det föll mig in att önska godt nytt år,
God helsa, sundhet, fröjd åt ordens kommendörer,
Vår ordens välbestånd med mer, som gillet rörer,
Att detta nya år må blifva sällt och kärt
Med mera, som jag skref, som inte stort är värdt...
Men, Österman, min vän, ditt stoft, om du tillåter,
Begråtes ömt af mig — en skälm, som inte gråter...

Så långt, o Trundman, bror, skref jag uti fullt sträck:
Jag hade skrifvit mer, om jag haft mera bläck.
Opp, Trundman, fyll ditt kärl, gjut vällust för vår tunga
Och låt oss båda två om Bacchi dyrkan sjunga!

TRUNDMAN och JENSEN (*sjunga*).

Lå oss, vi två,
Om Bacchi dyrkan sjunga,
Om all den sötma i hans drufvor små!
Hans must ändå
Uppfriskar blod och tunga.
Öppnom hans kärl! Hej, klunka på!

Jensen, gutår!
Skål, Trundman! Töm din flaska!
Drick! Du i morgon kanske mer ej rår.
Ditt hvita hår
Försilfrar täckt din aska:
Vördnadsvärd du mot mig står.

JENSEN.

Hvad var det för en sort... min hjerna lustig blir...
Var det krambamboli?

TRUNDMAN.

Pytt — det var malvasir.

JENSEN.

Men gudar, gudar, ack, hur skall min sång upplifvas
Och hjelten i min dikt med starka drag beskrifvas?
Jag svär vid detta glas, vid denna Glasgow-sill,
Att åldern gör mig dum... Slå i och sup mig till!

TRUNDMAN.

Välan, räck fram ditt glas! Du skall den saften pröfva,
Som dödar lifvets-qval, när öden oss bedröfva.
Din själ skall blifva stark, ditt snille stärkas bör —
Kors, den parentation, hvad den var stolt, senjör!
Hvad var det ej för ord, så stolta och så klara,
Att knappt Apollo sjelf dem skulle bättre para!
Jag tycker och jag ser hvad afund och förtret
Lär också möta dig, som mången ann poet.
Men tänk, senjör, som jag, när jag vid tunnan hvilar:
Blott ångan ur ett sprund försötmar afunds pilar!
Drick, smaka detta mjöd, som jag af blommor gör —
Qvickt — öppna nu ditt svalg!

JENSEN.

Det kallar jag likör!

TRUNDMAN (*sjunger*).

När ögat tecknar ångst och nöd
Vid hjertats tunga slag,
Då dricker jag af detta mjöd
En bägar natt och dag.
Men när en vän jag mister,
Gråter och dricker jag bister.
Klang! Klinga! Kurage, som jag!

Ja, kanske femton till — ty det är med oss alla,
När man blir desperat och blodets vågor svalla,
Då svalkar bägarn bäst... Men, himmel, hvad jag hör!
Hvad hör jag? Movitz' flöjt och en trompet, senjör!
Trompeten redan hörs kring templets gårdar klinga,
Påminner mig mitt kall. Jag måste opp och ringa,
Afdamma templets hvalf, granrisa skrank och boss,
Utsira offrets rum med klart upptända bloss.

Rundt kring den mörka skrubb, der våra hjeltar sänkas,
Kring hvars och ens paulun skall vin och rökverk stänkas.
De många lampors eld i tusen färgers sken
Med olja gjutas skall, att lysa opp allén...
Klang, Jensen! Slå i mer... slå råga öfver brädden...
Märk — ser du den paulun, der på den svarta bädden?
I hvita skyar svept, vår hjeltes aska syns —
Märk hvart jag pekar... dit... der korets skrank begyns,
Der ser du kommendörn... drick ur, fäll bittra tårar...
Der ser du dödens bild bland murkna ben och bårar
Med lian hvälfd i skyn, med tomma ögnehål,
Förmultnad visa fram en grånad hufvudskål,
Beprydd med en peruk, hvars lockar, sammanfäste
I flera trinda hvarf, bli maskars rof och näste.
Dess hvithet öfverallt af puders öfverflöd
Gör att vår hjeltes min blir nästan ponsoröd.
Men munnen deremot af gulblek olja blöder,
Hvars skumma, matta glans den magra hakan göder...
Besinna dig, fall ner, blif i din andakt djup!
Hvad är vårt lif? Ett noll... si här har du en sup...
Det är ett noll... Drick ur! Rys ej för dödens smärta!
Lägg handen på hans bröst, ställ glaset på hans hjerta
Och låt den tåreflod, som i ditt öga sprids,
Ömt fukta denna krans, som kring hans hjessa vrids!
Bjud honom ömt farväl! Kyss honom i det sista...
Gråt inte, Jensen, mer! Klang! Klinga mot hans kista!
Kurage, Bacchi man... Men — gudar — jag blir svag:
Jag orkar inte mer... Si här, min flaska tag!
Gack munter i ditt kall, spring genom fält och gator —
Kapitlet väntar dig, vår ordens-parentator!

Trompet och valdthorn hörs, och folkets lofsång gnyr.
Spring, Jensen, som en elg, som hinden ung och yr!
Nu klockorna ge ljud... re'n kanslerns röst jag hörer...
Hvad samling! Hvad tumult! Hvad många kommendörer!

KOR.

Korno - - - Valdthornen ge ljud...
Opp, opp, att dyrka vinets gud,
Båd du, som i ditt ledband är,
Och du, som kryckan bär!

Korno - - - Kom, prisa den makt,
Som vinets sötma sammanbragt!
Kom, kärt och fromt, kom, klappa hvarann...
Begråt vår Österman!

Korno - - - Si templet så täckt...
Si ljus och lampors glimmande fläkt!
Men — gudar, ack — der ligger nu han...
Begråt vår Österman!

KANSLERN.

Begråten Österman,
Den gamle kommendören!
Si der, der ligger han
Längst fram mot tempeldören!
Bacchus natt och dag han tjente,
Aldrig han sitt glas bortlänte —
Om ej i testamente
Åt mig det glaset står?
Min hjelte hvila får...
Han har verlden skådat
I sju och femti år,
Tills det blef bebådadt

Att han skulle hädan vandra:
Då måst han ock gå som andra
Ned i grafvens vrår . . .
Bacchi barn, gutår!

Jag sjunger Bacchi lof. Hans safter ge mig fröjd.
Men vördom nu vårt lugn! Var stilla, tyst och nöjd!
En stillhet öfverallt bör inom templet råda,
Och jag, djerf i mitt kall, kapitlet vill bebåda:
Dens minne firas skall, som kastat här sin krans...
Stig, parentator, fram!

En härold.

Ack, ers magnificens,
Herr parentatorn — ack — sjelf Venus nu insöfver
Hos mor på Bruna Dörrn hos Åkerbloms midtöfver.
Han kan ej resa sig: ej benen honom bär . . .
Med ögonen ihop, han tändren sammanskär.
Han är befängd och yr: han slåss af sorg och sveda
Att han på denna fest ej fått sitt lof bereda.

Kanslern.

Hvad göra vi?

Trundman.

Senjör, vi templet stänga till!
I tysthet kring vårt bord man Bacchus dyrka vill.
Men Jensen får ej nog — det bottenlösa svalge'
Får aldrig nog . . . Gutår!

Kanslern.

Det är en stor kanalje!

13.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

vid parentationen

öfver

bränvinsbrännaren och kommendören Meissner Ölheim

den 4 December 1777.

Närvarande i kapitlet.

Planberg, ordens-kansler, kommendör.
Agrell, ordens-skattmästare, kommendör.
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektor, kommendör.
Wannenmacher, trädgårdsmästare, kommendör.
von Ehrensugga, suspenderad aktuarie, kommendör.
Gåse, magister, kommendör.
Åvall, skomakare, kommendör.
Stenbit, fabrikör, konstituerad dansmästare.
Trundman, ordens-klockare, tillförordnad parentator.
Ulla Winblad,
Anna Cajsa,
Cajsa Wingmark, } Bacchi prestinnor.
Susanna,
Cajsa Stina,
Mollberg med Bacchi soldater.

MOLLBERG *med Bacchi soldater.*

Upp, Bacchi söner, ställen er!
Stå jemt uti roten! Sväng kring vårt baner!
Fäst ögat stint på flygelman!
Gör tempo qvickt, så qvickt som han,
Som flygelman!
Jemn marsch, jemn takt!
Gif akt!
Marsch! Marsch!
Märk, templets spets vid molnens fläkt
Af stjernornas blandning försilfras så täckt —
Upp, Bacchi söner! Lif och mod!
Håll glädtig min, svälj drufvans blod
Med lust och mod
I lek och handgemäng!
Sväng! Sväng!
De klara valdthorns ljud
Bebåda vinets gud.
Kamrat, bli frisk och glad!
Ställen er rad i rad!
Flora er smyckar till parad
Med blom och blad.
Marsch, bussar, öfverallt!
Halt, halt!

Soldater, än är tid, än rådrum är att rasta —
Uppvecklen era skört och era renslar kasta,
Ifyllen era kärl, granrisen era tält
Och söken Fröjas barn kring dessa blomsterfält!
Kom, dyrkom vinets gud med sjelfsvåld, dans och yra,
Kom, brottoms man mot man, soldater, tre och fyra

Med lika djerfva steg som våra fäder prydt,
Då de från bardalek till Bacchi gårdar flytt!
Soldater, än är tid vid templet sig infinna:
Än templets port är stängd — der syns blott en
prestinna,
Som med sitt hvita dok och med sin svarta staf
Utmärker dagens fest och Meissner Ölheims graf.
Emellertid vår sång kring luftens rymder ilar,
Fast nattens tystnad rår och all naturen hvilar.

Kor af soldaterna.

I våra kittlar den söta floden jäser,
Som vinets gud åt hjertat invigt har:
Uti dess skum det skumma ögat läser
Styrka och lif och mandom och försvar.
Bacchi soldater,
Cesarer, Mitridater,
Sjungom i kor och dansom par om par!

Mollberg.

I ordning, alle man, med kittlar och gevär!
Alarm! Gif akt! Gör sväng! Snart templet öppnas här.

Kor af soldaterna.

Med våra sablar vi dödens ljungeld möta,
Och Jofurs blixt knappt ögats hinna rör.
Låt ovän fritt det kalla jernet stöta
Uti ditt bröst — du segrar, då du dör.
Klingom, kamrater!
Cesarer, Mitridater,
Sjungom i kor! Vår högtid firas bör.

(Ulla Winblad *med prestinnorna vid tempeldörren.*)

Ulla Winblad.

Nå, aldrig templets port jag nalkats så förfärad,
Och aldrig skred min gång så tung och så besvärad!

Hvart trappsteg, klacken rör, ny tyngd straxt känner
jag,
Som under svett och qval gör hjernan yr och svag.
Ack, hvad min fot blir tung! Snart kryckan handen
dödar,
Snart dödens kalla svett kring mina kinder flödar.
Mitt lynne, stolt och fritt, mitt blod, mitt yra blod,
Bortblandas i sitt språng med ögats tåreflod.
Jag känner mer ej lust i Fröjas glada gårdar:
Jag flyr gudinnans eld och Vestas lampa vårdar.
Min skönhet blir en dröm: min fräckhet lemnat har
Uppå ett vissnadt fält en bruten blomma qvar.
Hvad bjuder ögat mig? En vink utaf polisen,
En flock med brickor prydd, som samlar hop bevisen
Att för mitt fromma nit i Fröjas tjenst och kall
Utbreda mina fel vid nigning för en pall.
Ack, vore jag nu ung, hvad skulle jag mig grufva!
Men med en skorpnad läpp, utur en stoppad hufva
Framstamma mitt försvar... förr, tror jag, innan dess
Att jag tillböd min hand en spinnhus-Herkules.
Ett korsgevär sin spets chinjongen öfverhöjer —
Förklädd min älskare mitt hufvud nederböjer,
Inom sitt svarta släp han samlar all sin harm:
Jag gråter i hans famn, han småler åt min barm.
Han sträcker ut en hand, insvept i långa ärmar,
Han tillger mig mitt brott — hans ord och sång jag
härmar.
Men se'n den dagens sol i molnen bergat sig,
Så tar han en butelj god pontak hem hos mig...
Säg, kärlek, säg mig sjelf, hvi man ditt välde tvingar,
Då du af tvång ej vet! Du är ju född med vingar!
Jag eger lust och mod för dig att än en gång
Uppå min luta slå och sjunga dig en sång.
För Bacchi hjeltars tropp, som här kring templet skråla,
Sku mina luteslag mitt klämda bröst afmåla

Och de bevekas ömt att fälla kärl och stop,
Att blanda sina ljud med mina suckar hop.
Men dagens sorgepnål och klockans dön, som ljuder,
Mig Bacchi dyrkan strängt på många skäl förbjuder...
Ack, hvad han länge dröjt! Ack, hvad jag länge här
Mot trappan lutat mig i olust och besvär!
Han vet, den Trundman, nog kapitlets bud och vilja...
Hör, Cajsa Stina, du, min ros, min sockerlilja,
Spring till soldaterna, lyss efter hvad som hörs
Och märk om Trundman syns ell' om trompeten rörs...
Men hvad — blir luften sval? Hvad mörka moln och fasa!
De kulna vindar gny, de vreda stormar rasa.
Ack, om nu Trundman kom.... Men Mollberg synes der,
Rödbrusig, med sitt stop, bland fanor och gevär.
Hvad spörsmål och hvad svar! Hvar frågar hvad han heter,
Hvar hurrar för sitt namn vid trummor och trompeter...
Men ack, om Trundman kom och läste templet opp!

ANNA CAJSA.

Prestinna, till din tjenst min hufva och salopp!

CAJSA WINGMARK.

Min muff och min pelis kan kölden utesluta...

SUSANNA.

Prestinnan ropar oss.

ULLA WINBLAD.

Bär, nymfer, fram min luta!

(*Sjunger.*)

Kärlek, vid ditt bloss jag ryser!
Hjertat bäfvar vid min bön.

Allt det qval, mitt sinne hyser,
Gör min bild ej mer så skön.
Hämden ur mitt öga lyser,
Och förtviflan blir min lön.

CAJSA STINA.

Ack, himmel, hvad jag sprang! Jag tror, jag dignar ner.
Mitt bröst... känn på mitt bröst... jag knappt kan andas mer...
Trompeten än ej hörs. Men längst bort i en flamma,
Så tycktes mig, jag såg en furie i detsamma
Inom en gnisterrök framskymta med ett bloss:
Han flög så att jag tror han rättnu är hos oss.
Gråt ej, prestinna! Hålt, gråt inte, min prestinna,
Så vill jag nämna kort hvad jag mig kan påminna
I allt hur han såg ut med röda ben och skor,
Med eldkol uti mun och skägg af silfverflor...
Gråt ej, prestinna... Märk, de i trompeten stöta...

(*Trompeter.*)

Men, gudar, han är här... med piskperuk, min söta,
Med gula strumpor... kors... röd rock och gullgraman,
Härolds-peruk och hatt och tofflor af saffian.
Skalmejan blåser han — hvartill skall den väl tjena?
Bevar oss, slik gestalt plär bära horn på knäna!
Aj, syster... Gudar, hjelp! Hjelp, himmel! Ack, jag dör...
Se der, der kommer han... Ah!

STENBIT.

Mamsell, serfitör!

(*Sjunger.*)

Sete mamsell, schenste ma soeur!
Wie schtor nu till? Hon schnifter und liper!
Wofür so traurig, lille ma soeur?
Sagt mir then raison! Serfitör! Fin.
Nun ist die glocke drey viertel auf zwey:
Es pleibt kapitel — ich pin auch dapey.
Schlå på sin lut,
Refen sitt opp
Gleich in minut,
Nimm sein salopp,
Machen sie mir keine hokus und pokus! D. K.

Ich muss sie sagen ... Her, wo ä the hoboister?
Är Trundman noch nicht hier? Potz, schlapperment, mein' sister,
Es pleibt kapitel paldt, und ich pin delogirt!
Der teufel hat den schurk sein kopf herab partirt.
Na, tas kestehe ich, der hundschwott te magister
Satt in der tempelthür, der ingen nikter sitter!
Gotts wetter, sitter hier der racker, der kujon —
Hat er sie nicht erzählt es pleibt parentation?
Der Meissner Elheim, her, der alte prenfinsprenner.
Er ist kestorben nun von seine kute vänner;
Und todten som en katt han sagte nu: »Jam, jam!»
Und schlug te'n mit sein tass, und er krepirt, madam .....
Her, Mollberg, har tu ej tin flor so kring epéen?
Wahrhaftig, 's ist charmant ein praf soldat zu sehen!
Allein in pataljon macht er sehr schlecht figur
So mit die schwarze haar — sie machen kein parur.

(*Hvisslar.*)

Das ist then kamerat, ist then mit die mustaschen:
Allein so ist der kerl, er macht mir viel strapaschen —

Ich hab ihn schon kesucht, ich hab ihn nachgefragt
Bei mutter Åkerblom... »Nein!» hat sie mir kesagt.
Gott straf' mich, was er kriegt, das kriegt er mit procento!
Der kanzler, liebstes kind, er kommt kleich in momento.
Er hatte schon, mein freund, die hosen in der hand
Und tanzte mit sein hund ein hübsches allemand.
Ich sage sie für wahr, ich stand kanz still und stumme:
Er macht ein kapriol, so zärtlich wie ein' blume...
Der trommelschläger trümt: Trum, trum, trum, trum, trum, trum!
Ich stand kanz still, tja, tja — tja, freylich — still und stum.
Er nimmt den karafin: es war 'was anzuschauen:
Rossolis, floribus, likören, gelbe, blauen,
Krampampuli, citron, la reine, kummil, enfin
Ein rares elixir — man nennt's Petit Badin.
Und wann er dass gethan, er pleibt ein wenig tister:
Er nimmt sein tabatier, so 'was kolerisch, sister!
Er ropte mir: »Stenbit, keschwindt pas ci pas là,
»Tu muss nach Trundman hin!» Tja, dero gnaden, tja!
»Der schurk muss paldt, kanalj, paldt in die dôme steigen:
»Es pleibt kapitel» ... Tja.. »Allein du muss still schweigen!»
Da kink ich kleich tout court und sprank mit prist so hes —
Der kanzler sto in port und sagte mir atjes!

Ulla Winblad.

Ditt språk jag knappt förstår, ditt är'nde jag ej känner.
Den fest, som redes till af Bacchi barn och vänner,
Hvad har du del deri? Säg hvad ditt ämne blir —
Hvad är din tjenst och kall?

STENBIT.

Mein schatz, ich pin kurir!

ULLA WINBLAD.

Är du då skickad hit? Blir det din röst vi lyda?
Skall du de helga kärl bland offertygen pryda?
Är du i Trundmans stad utsedd af gudarna
Som förman i vårt kor?

STENBIT.

Tja, mit erlaubniss, tja!
Es pleibt parentation pey klockenspiel und pingel.
Der Trundman parentirt... Allein wo ist der schlingel?
Er muss paldt kommen hier... Piano, warten sie...
Was, heren sie ja nicht? Nun kommt die musici.

(*Trompeter.*)

ULLA WINBLAD.

Trompetens genljud hörs, och bergens klyftor svara...
Der nalkas Bacchi män, och framför deras skara
Den gamle Trundman går med templets nycklar stolt,
Med rödt och spräckligt skägg, uti sin svarta kolt.
I ena handen, höljd af kåpans vida ärmar,
Märk hur han bär en bok med svarta flor och permar!
Märk hur han lutar sig i jemn och långsam gång
Och slår sig för sitt bröst vid folkets gråt och sång!
I andra handen tungt de gyllne nycklar sänkas,
Som ömt af Bacchi män med vin och olja stänkas.
Inunder sorl och dans den gamla gubbens kropp
Den stunden lyftes högt på folkets axlar opp.
Utur dess ögon, märk, hur hämden sig utbryter
I skarpa tårar ut, tills blodet sakta flyter:

Då ler dess trumpna mun med milda, fromma drag.
Märk, på dess hjessa kal hvad kransar ge behag!
Och om du skönja vill, märk, späda barnens munnar
Vid sina mödrars bröst hvar en sin fröjd förkunnar:
De ditt ur Fröjas kärl inunder flor och taft
En blandning denna qväll af mjölk och Bacchi saft.
Välan, lyft opp din fot på denna blomstertrappa!
Kom, dyrka vinets gud och oss prestinnor klappa!
Stäm in uti vår sång, vår andakt och vårt hopp
Och sjung vid lutans klang! Prestinnor, stigen opp!

KOR.

I Bacchi gårdar glömma vi
All verldens sorg och slafveri.
Båd solens brand och sjernans bloss
De lysa lika klart för oss.
Då afund piln vill hvässa,
Med kransen på vår hjessa
Vi drufvans sötma pressa :||:

ULLA WINBLAD.

Prestinnor, stigen opp! Låt era lampor tändas!
Låt våra ögons blick till skyn med tårar vändas!
Snart gömmes hjeltens stoft, den hjeltens, hvilkens namn
Nu skallar luften kring i sjelfva molnens famn...
Men, himmel, ack, hvad prakt, som ögat ömt omgifver!
Hvad ståtlig procession! Hvad slagsmål, larm och ifver!
Hvad gråt af Bacchi män! Hvad öppna gap och bröst!
Hvad sträckta halsar ses, som gjuta ut sin röst,
Hvad armar, som till skyn med bloss och kransar höjas
Så tätt att templets spets för ögat knappt kan röjas!
Hvad hviskningar och sorl! Hvad flata skratt och skrik!
Hvad famntag, kyssar, språng! Hvad röster och musik!

Hvad många färgers prål, som mellan ljusets lågor
Förvandlas än i blå och än i gyllne vågor!
Och midt i deras glans som molnet i en sky
Den gamle Trundman syns med en svartmuskig hy.
I trängseln om hvarann den ena hopen kullrar —
Orkaner stiga opp, och Jofurs åska bullrar.
Hvad bleka skuggor bärs på bårar med och mot!
Hvad många facklors brand!

MOLLBERG.

Gif akt! Musköt för fot!

PROCESSIONEN.

1. *Trompetare.*
2. *Tillförordnade parentatorn, ordensklockaren* TRUNDMAN *med nycklarna till templet.*
3. *Ordens-kansleren* PLANBERG.
4. *Samtlige kommendörer.*

TRUNDMAN.

Så nalkas nu min fot de helga rum och städer —
Stärk mig, du vinets gud! Jag på din tröskel träder
Med dessa nycklar... Sist, när jag din port tillslöt,
Var Meissner Ölheim till.

MOLLBERG.

Hej, skyldra med musköt!

TRUNDMAN.

Här stod han bredvid mig med hvit och lutad hjessa,
Höll bägarn högt i hand och Bacchi visor mässa.
Höll visst ett stop väl mätt... Hvar klunk han sväljde ner —
Han skratta, när han drack.

MOLLBERG.

På axel! Räta er!

TRUNDMAN.

Nu bjuder mig mitt kall att vid hans mull framträda,
Än några blommor strö, än några visor qväda.
Ack, gudar, om min röst stjernhvalfvet genombröt'
Och han föll' ned ur skyn!

MOLLBERG.

Hej, skyldra med musköt!

TRUNDMAN.

Han var mitt trogna stöd i Bacchi tjenst och lekar...
Betrakten dessa fält, beskåden dessa ekar —
Inunder deras skygd, beprydd med blom och ax,
Han ofta kärlen sköljt...

MOLLBERG.

Stå rätt i ledet, Lax!

TRUNDMAN.

Och straxt ett kärl var sköljdt, kring sprundet blommor ströddes:
Till templet bars det upp. Af mig han understöddes.
Hans anlet, liksom mitt, bar sjelfva helsans färg,
Och gubben sjöng och log...

MOLLBERG.

Se stindt ut, Åkerberg!

TRUNDMAN.

Ja men, han var mitt stöd... Jag mins som i en yra
Att han har blifvit född år sjuttonhundra fyra,

I staden Arboga, ell' någon stad dernäst,
I Strengnäs eller Hjo... i Sköfde, tror jag mest...
Och att hans faders död, den han som barn erfarit,
Gjort att han visste ej hvem som hans fader varit.
Det visste gubben visst att han till Stockholm kom:
Der blef han krögare.

MOLLBERG.

På axel! Höger om!

TRÜNDMAN.

Hvad ordning kring din disk, hvad folk på dina
bänkar!
Den tidens borgersmän ej kände granna skänkar.
Din unga hjessa då röd klädesmössa bar,
Och, om jag minnes rätt, din nattkoft rosig var,
Af samma slags kalmink som denna lapp på armen.
Fast mera lik hvar klut, som trocklad är i barmen —
Ja, netto samma färg och samma blommor, barn,
Som denna lilla klut, hopsydd med segelgarn.
Ett förklä' frammanför af gräsgrönt boy du hade:
Deri du sköljda glas och blanka flaskor lade.
Peruken pudrad se det ankom på en slump...
Nog mins jag din peruk och dina skor af pump,
Hur plumpt du stampa till, när du skull' sakta stiga
Och skörda dig en kyss af någon fruktsam piga,
Som din tilltagsna hamn med glasögon och allt
I Fröjas gårdar fört att pröfva hennes halt.
Från låga göromål i krogdörrn stå och bliga
Du stänger krogdörrn till och far på jagt — till Riga,
Till högre föremål för fosterlandets hopp
Att uppå tyskt maner förädla kornets knopp.
Derifrån beger du dig, uppblåst och stolt och bister,
Blir kypare på Soln...

STENBIT.

Kanz richtig, herr magister!

TRUNDMAN.

Så söker kärlek dig i mälthus, bodar, vindar:
Han följer dina fjät, han lätt din syn förblindar,
Tilldess, som ryktet sagt, han finner dig plakat
Stå med ett rep i hand bredvid ett svagöls-fat.
Hans vålnad följer dig — du vet ej hvad du känner,
Du kan ej tröstas mer af ungbror, åldermänner:
Du valkar repet kring, du svarar ja och nej —
Du dricka vill en gång, men ölet smakar ej.
Du vill med brödren bort till Gröna Jägarn vandra
Att dricka tallstrunt-öl, slå käglor som de andra...
Du slår, men huru slår? Jo, ideliga bom:
Åt hörnan måttar du, men klotet går till Rom.
Din pipa tänder du — den slocknar femton gånger;
Du knäpper opp din väst, din rock blir dig för trånger.
Du utåt fönstret glor, ser dem, som köra draf;
Du ser din debitor och lyfter mössan af.
En, som sin karfstock bär, klarerad för hvar månad,
Som lyfter på sin hatt, för den står du förvånad.
En nymf, som kommer in och vill ha jäst åt frun,
Den har du ej förstånd att vältra i paulun.
Du tycker du har lust att supa några supar —
Du super bara två och dig i gräl fördjupar.
Du vill i brädspel slå och spela pott och mer,
Men fåfängt! I ditt bröst sin bild Kupido ser:
Så drar du på din rock och dina klippingshandskar,
Du träffar sjelf din brud och hennes fägring granskar —
Hon nalkas till din säng med Fröjas glans och prål...
Ack, om du lefde nu, så drack du hennes skål!
Men på sin sorgebädd blott dödens hot hon hörer.

KANSLERN.

Nu, ordens-karafin, I gode kommendörer!
Och I, prestinnor, skål!

KAPITLET.

Beprydd med Bacchi krans,
Hvar en fyllt i sitt kärl ... Skål, ers magnifisans!

(*Fanfar af trompeter*).

TRUNDMAN.

Så skiljas vänner åt, och såled's vi nu mista
En Bacchi ordens-bror, som, trogen i det sista,
Med vällust bar sitt kall, sin drägt, sin riddar-charge.

KANSLERN.

Kapitlet nu är allt.

MOLLBERG.

Färdig! På axel! Marsch!

KOR.

Venster sväng, granadörer med hängande flor!
Gången ren för prestinnan, der hon längst från
vårt kor
Kommer flåsande med svarta rukalvans-skor
I flanell och boy för gamla Ölheim... Signor,
Sväng på klacken vid klang af en sorglig bassong!
Pianissimo! Blåsen alla, blås på en gång!
Se, hur Trundman i sin kåpa hjulbent och lång
Flyger mot prestinnan, fastän vägen är trång!
Klang, klarinetter, med bas och tenor!
Meissner Ölheim med Karon nu på färjan han ror.

Venster sväng, granadörer med hängande flor!
Se saffrans-kringlor nu på grafölet, bror!

Gröna tallrikar, rågade, bjuda med prål
Ratafia, rossolis, gris och inlagder ål.
Flygelman på ledet glor så vindögd och snål
Och med benet högt i marschen väntar sitt mål.
Äggeröran från sterbhuset, gullgul och grön,
Sprider rundt kring mustaschen appetiten så skön,
Granadörer, sakta, utan buller och dön,
Skyldra för prestinnan, främsta nymfen på ön!
Klang, klarinetter, med sorgliga skrål!
Höjen marschen och blåsen Meissner Ölheim hans skål!
Gröna tallrikar, rågade, bjuda med prål
Båd' nejonögon, sylta, lungmos och kål.

Skyldra... Se hjeltens vapen, af Bacchus beställdt:
Se en krans med röd näsa i ett himmelsblått fält!
Klang! Hör trummorna på flygeln dundra så gällt —
Sjelf trumslagarn står så röd som krigsgudens tält.
Klang! Det fladdrande floret i blåsten sig skär
Uti flöjlar, i uddar, allt som vinden begär,
Och örlockarne på granadörerna här
Fladdra dam och puder på bandler och gevär.
Klang, klarinetter! Signalerna smällt:
Hvar en har ur patronen nu sitt krutförråd hällt.
Skyldra... Se hjeltens vapen, af Bacchus beställdt!
Klang, Stenbit! Sluta nu ditt prat och kält!

Hör på Stenbit! I marschen han kältar och svär:
»Ack, du bist nun von erde so gekommen, mon frère,
»Und zu erde sollst du werden... Na, das ist schwer...
»Aber bringt mir doch ein klein butelj porter her!»
Sväng, soldater, från dessa så hiskliga vrår,
Der som Karon i båten ror och sqvalpar och slår

Och der nattens gastar kring hans blodiga år
Tjuta hämd båd' somrar, höstar, vintrar och vår!
Klang, klarinetter! Hvad döden är svår!
Men en fälsup på resan! Den så mycket förmår...
Hör på Stenbit! I marschen hån kältar och svär.
Så hvila, manskap! Läggen, lägg ned gevär!

14.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Bacchi Tempel,

öppnadt

vid

en hjeltes död.

Cum tam Venalis quam Bacchus prostet in urbe,
Cur insigne suum non habet alma Venus?

OWENIUS.

Personerna:

Planberg, ordens-kansler, kommendör.
Wolfdauer, suspenderad kyrkoinspektor, kommendör.
von Ehrensugga, suspenderad aktuarie, kommendör.
Åvall, skomakare, kommendör.
Jensen, perukmakaregesäll, ordens-parentator och orator.
Trundman, ordens-klockare.
Ede, kypare, } härolder.
Herman, advokat, }
Mollberg, korporal, befälhafvare för Bacchi soldater.
Båtsmän, soldater, kuskar, m. fl.
Ulla Winblad och andra Fröjas prestinnor.

En prestinna.

Aria.

Flodens sorl och vädrets fläkt,
Stjernehvalfvets dunkla låga,
Månens skymning, tänd och släckt,
Ökar nu min plåga Fin.
Döden åt min andedrägt
Syftar med sin båga. D. K.

Förgäfves mer min röst till skyn sig mäktar tränga:
Min klagan tjenar blott att mina qval förlänga,
Ty hvart min anda flyr, allt andas ångst och knot,
Och hvart ut ögat ser, står fasan midt emot.
Än flamma bleka blixt ur molnens svarta bäddar,
Som med sitt spridda guld förgylla flodens bräddar,
Än kullra thordön kring, hvars hiskeliga slag
Nedkufva hafvets våld vid vädrens pip och drag.
En blåst från alla rum ur nordens hålor rusar,
Hvars tjutning, hvin och skrål längst in i skogen susar.
Från bergen träden vräks, i spillror eken slås
Och sjelfva jordens famn tycks remna och förgås.
Den trängda böljans gap mot hälleberget ryter,
Der, full med qvalm och storm, sig sjelf hon sönder-
bryter
Än till en strålig fors, än i ett glödgadt skum
Och stundom i ett qvaf af djupt fördolda rum.
På klippans branta spets ett mossigt sammet bredes,
Som vid ett knaggligt dön af Jofurs eldar svedes:
Dess brända tallars brak bland vilda böljors larm
Gör tanken så förstörd som luften full med harm.
De svarta fåglars mängd i töcknet bittert rasa
Och rista sina klor vid åske-eldens fasa.

All nejden rundt omkring, så långt som ögat ser,
Står hafvet fullt i rök, och himlen haglar ner.
Millioner vattendjur med fjällig hals och fena
Inunder böljans tyngd sin ångst och brunst förena:
I trängseln, der de fly och tumla om hvarann,
Syns fåror utaf blod kring fiskarnas tyrann.
De nakna hvalars tropp bland luftens lågor glimma:
Med stjertarna mot skyn de frusta köld och dimma.
Än reser der en hval sitt isgrå hufvud opp
Och mot en brandgul sky ur hvirfveln gör ett hopp;
En ann med blodigt svalg allt lefvande förvånar,
Hvars nacke, hvit som snö, i frusna åldrar grånar:
Med fenan, röd och spänd, han ristar sina fjäll
Och dämmer blodets fors mot klippans branta häll.
En åter ur ett qvaf sin tyngd ånyo bergar,
Då hvirfveln från hans gap en dödlig rodnad färgar.
I denna purpurflod tritonen vältrar sig
Och på delfinens rygg uppstiger lätt och vig —
Ett krökt och slingrigt horn dess hand ur djupet sträcker,
Hvars ljud med åskans fart naturens bäfvan väcker:
Af vädrets fläktar lyft han gungar opp och ner
Och vid hvart åskeslag med våta kindben ler.
En nymf sig kastar opp, som hornets klang förvirrar:
Hon ur sitt våta dok med spända ögon stirrar;
Hon pustar och hon flyr, då straxt ur hennes skum
Sjelf Neptun reser sig, för all naturen stum.
En grön och fjällig arm den gyllne gaffeln kastar
Vid hela nejdens suck, som till förvirring hastar.

Mot himlens mörka krets hafsböljan vältras opp,
Och morgonrodnans blåst nedstörtar lugn och hopp…

I en så gruflig natt bör blott de döda sofva.

Hvad villor öfverallt, som skräck och fasa lofva!
O, gudar, hvad tumult, hvad vansklighet och nöd!
Ej trifves hvilan här. Allt flämtar nöd och död.
Najaden snyftar ömt. Sirenen knappt förtjusar,
Der kring dess hvita länd den gröna vågen frusar.

Knappt syns en enda mast mot fästets tända sky:
Allt fältet hvälfver bort, och alla stränder fly.
Snart vid all himlens eld bortsköljes gräs och säden...
Men märk, prestinna, märk, vid gastens skratt i träden
Hur ufven grämer sig och gulögd på en gren
Bland ugglor, troll och rån försmädar månens sken
Som nu i ljumma regn emellan löfven spelar
Och här och der ett ljus den mörka skogen delar.

En prestinna.

Hvad mildhet och hvad lugn hon i sitt sköte bär,
Se'n vädrets hvirflar rymt och marken vattnad är!
Du, blyga måne, du, som dallrar än och skälfver,
Vid det du dina blick kring Fröjas tempel hvälfver!
Det stilla ljusets glans — prestinna, om du ser
Åt bergens nakna fjäll — en glädtig skymning ger.
Re'n vid en kylig skur och några svala dunder
Hörs turturdufvans psalm och orrens spel inunder.
Den sträfva syrsans sång inom en ramlad mur
Bebåda vill på nytt en yr och lätt natur.
Kring granens glesa topp, som glittrar än och dryper,
Den mörka tjädern tyst med slokad vinge kryper:
Förtjust och döf och blind, han spelar och han slår,
Tills hönan med sitt lock han under vingen får.
Sefiren från hvar gren en lindrig vestan pustar,
Vid det de domna bort i sina ömma lustar,
Och månen, gömd i moln, all klarhet dunkla vill,
Tills hanen åter slår sin förra älskogsdrill.
Straxt hönans röda näbb ett silfversken omgifver,
Dess fjädrar sänka sig och foten varsamt klifver:
Med nya lock och språng hon lyssnar till och från
På hanen, der han går och bröstar sig mot mån'.
Men luften svalnar af... Hvad tyckes dig, prestinna?
Mig tycks små glada sorl kring alla fält upprinna
Och nattens häpna fläkt åt nordens kuster fly.
Välan — stäm opp vårt spel, trots vädrens hot och gny!
Din mandolin, så klar till klang och ton och stämma,
Snart vid din läckra sång skall Eols vrede dämma.
Din röst, din fria röst, är endast derför dyr
Att inga reglors tvång naturens skönhet bryr.
Sjung om den prakt, du ser, båd' långt ifrån och nära,
Och tolka på din sträng naturens fria ära!
Högmodig i sin makt, i dag hon öppnar sig —
Sjung, blunda och blif öm! Naturen ropar dig.

Hör hennes lena röst från löfvens fläkt om våren,
Och vörda hennes blixt i den förbrända fåren!
Kom, lemnom dessa skjul och med en ömsint min,
Kom, sättom oss i bredd hvar med sin mandolin!.

Märk, hur de spridda lam än fram och än tillbaka
På kullen lystra kring och sina klockor skaka,
Hur herdens klagan hörs och bort med vädret far
Bort till de mörka kärr, der eko aldrig var!
Men märk den fjäriln der, med guldutstuckna vingar,
Ur blomman hur han flög och utåt floden svingar —
Tillbaka i sin flygt han hastar lätt och snällt
Vid molnets svarta skymt förbi hans hvita tält.
Den väg, han letar sig bland buskar, barr och
branter,
Vid morgonstjernans ljus beströs med diamanter.
Hans lifskraft qvicknar opp vid daggens kulna bad,
Fastän med vingen fälld han darrar på sitt blad.
Emellertid så slakt det våta fältet strimmar,
Hvars nederslagna säd mot dagens gryning glimmar.
Prestinnor, hasten hit med sorglig anletsfärg!
Bestigen denna höjd och dessa glada berg!
Fördubblen era språng!

En prestinna.

I allt, hvad ögat skådar,
All nejden öfver sjön gudinnans lof bebådar:
Sjelf hennes tempel tycks på hafvets lösa skum
I hvart ett ögnablick förändra tid och rum.
Millioner lampors eld de skönsta hvalf uppdaga,
Hvars rundlar, skrank och torn sig vågvis samman-
draga
Bort till en präktig plan, för ögats hinna svag,
Med tusen vimplar prydd och fladdrande behag.

De hvita seglens fläkt i töcknet sig utbreda
Och på de dunkla fält af månens ljus sig leda.
Ett trumslag hörs ibland vid några matta sken,
Då stranden ljungar opp till minsta boss och sten:
Vid branten af dess brädd syns stuga tätt vid stuga,
Inom hvars öppna redd allt Fröjas hoffolk buga —
Dess prester frammanför, hvar en uti sin stad,
Sin offereld upptändt kring altaren i rad.
Ett flammigt moln breds ut, hvars flor och skira dimma
Uppdagar, fältet ut, hvar presterna de stimma
I sida gröna släp bland folket, till och från,
Emellan offrens sken och rökens dunst till mån'.
Ett långsamt buller hörs, som utan reda mumlar,
Än från ett skrik på däck, än från en arm, som trumlar,
Från allt det Bacchi folk, som färdas floden ner
Att fira Movitz' fest.

En prestinna.

Ack ja, han är ej mer...
Men, gudar, här står jag, båd utan bloss och slöja,
Blott i en fläckig stubb och lite taft till tröja
Och ideliga hör ett sqvalp från ebb och flod,
Hvars kulna morgonfläkt gör ledsnad i mitt blod
Och ögat tårefullt!

Ulla Winblad.

Än jag? Jag må visst gråta!
Med tandverk, fluss och gikt, och full med hufvudbråta,
Inunder facklans os jag snart af vanmakt dör:
Min hjerna dunkar tungt... mitt öra illa hör...
Ett styng står i mitt bröst, en äckel i min maga!
Jag vämjes vid mig sjelf inunder Junos aga.
Min ungdom träder fram mot döden just på skryt:
Kom, veckla denna duk och kring min panna knyt!

Jag trotsar en legion... Men, ack, sig stormen delar:
Re'n månen, trind och klar, på haf och himmel spelar;
Re'n strandens lugna våg gör ögats vällust ny,
När ur dess mörka bryn de hvita gässen fly.
Kring holmarna i sjön syns svanen med dess ungar,
Der tyst på vattnets skum hon mellan löfven gungar.
Och åter i en vik, längst in i vassen in,
Sig ändren sammanlagt, hvar make tätt vid sin.
Åt ängen längre bort, midt bland de gyllne slupar,
Den gröna ankan krökt hon lögar sig och stupar:
Med vingarna i flygt, än modig och än rädd,
Hon ned i böljan kör och sqvattrar vid dess brädd.
Kring bergen rundt omkring de krönta hjordar vråla
Med svansarna i fläkt och ögonen så snåla.
En mörk och retad tjur ur tufvan ilskefull
Bredvid den gula kon uppkastar torf och mull.
På spetsen allra högst en stenget står och måttar,
Tills i sitt branta språng hon månens rundel blottar.

Ack, hvartut ögat ser, se'n dundret nu är släckt,
En annan himmel syns med andra vindars fläkt.
Ren öl-kapellets torn opp mellan bergen spirar,
Hvars dunkla spets i skyn en upptänd lykta sirar.
I fönstren öfverallt syns lampor, ljus och sken,
Om med mitt ögnaglas du kikar åt allén...
Dock om åt stranden ned du skönja kan för tårar,
Så märk vid månens skymt hvad silfverhvita fårar
Som med en vågig blåst uppdaga blom och skörd —
Märk dessa nejders frid, af ingen oro störd,
Om ej af Movitz' död!

En prestinna.

Naturen sig ej döljer...
Nej, detta hvita skört mitt öga dagligt sköljer:

Hans minne pregladt står i detta fasta bröst.
Dock glömmom våra qval och med en trefald röst
Knäpp på vår mandolin.

Trio.

Böljan sig mindre rör,
Eol mindre hviner,
När han från stranden hör
Våra mandoliner.
Månen han skiner,
Vattnet glittrar lugnt och kallt.
Syren, jasminer
Sprida vällukt öfverallt.
Fjäriln i guld och grönt
Glimmar på blomman skönt —
Masken snart krälar ur sitt grus. :||:

Trädet med stilla sus
Oss sitt skygd förklarar.
Gömd i sitt gröna hus,
Sommarfågeln svarar.
Sin sång han parar
Med vår lilla mandolin
Mellan små skarar
Af en svärm förströdda bin.
Fisken i lek och rom
Dansar på böljan om —
Dagen snart klarnar, glad och ljus. :||:

Men skyndom oss, prestinna,
Till Bacchi gårdar fram, vår dyrkan att besinna!
Släng spelet på din arm, gör kjorteln lätt och vig —
Snart nalkas templets folk, blott vinden kastar sig...
Men, gudar, himmel, ack, sist templet vi besökte,
Kring dessa parker mins hvad fröjde-eldar rökte!

En dyrbar hekatomb i tolf prestinnors vård
Af Movitz restes opp på templets inre gård,
Den Movitz, menar jag, som prydde våra lekar,
Som här vid denna grind, i skygd af dessa ekar,
Så ofta för oss spelt vid en nedgå'nde sol —
Ack, så är verldsens sätt — piano på fiol.
Han, som så röd och varm, med munnen full af skratta,
Med ögonen ihop och skulderbladen platta,
Han, som på denna plan så hukad satt och sof,
Han har nu tjent sin tid, arbetat och fått lof.

Men mot den källans tak, der du ditt hufvud lutar,
Dit templets hjordar drifs, de hvita lam och stutar,
Der, Ulla, mins du der hur gamla Movitz... ack...
Mins hur han neg och log, när offerpresten drack?

Påminn dig... Mins du väl hur offret brann och fräste,
Hur gnistorna mot skyn i regnets skurar hväste,
Hur åskan knall på knall mot flodens bottnar slog...
Vid detta körsbärsträd mins Movitz hur han stog
Med bägarn i sin hand och basfioln mot trädet —
Hvad sjöng han inte gladt! Mins blott det aftonqvädet
Om Dafnes röda stubb, som hon vid källan glömt,
Och om Camillas get och mycket mera ömt!

Aria.

Bakom dessa gröna lindar
Gömd bland blommor, ax och säd,
Skyld mot nordanvädrets vindar
Under detta träd,
Sjöng Movitz Bacchi mässa
Med rosor kring sin hjessa.
Här i floden han ofta bada,
Gick i vattnet, sjöng och vada:
Han sjöng den gudens lof, som gör oss glada.

Ulla Winblad.

Nog sjöng jag vid ditt spel, men med hvad ångst och hicka!
Mitt hjerta klämde till och pulsen flög och picka:
En gråt mig öfverföll, ett häftigt tårebad,
Hvars köld inom mitt bröst ånyo gör mig glad...
Prestinna, hålt! Törs jag den röda grenen skaka!
Min lystnad tvingar mig ett enda bär att smaka,
Till lindring i min värk afplocka några få —
Kanhända i mitt blod...

En prestinna.

Prestinna, kom och gå,
Tag facklan i din hand! Mitt hela väsen ryser:
Hvart doft, hvar minsta fläck, der dagens gryning lyser,

För min inbillningskraft uppdagar Movitz' mull,
Fast af dess stoft nu mer fins knappt hans urna full.
Men skyndom längre fram...

ULLA WINBLAD.

Din gråt, Camilla Stina,
Förråder dina qval, som min förråder mina.
Släpp mera ner ditt släp i sidorna, ma soeur!
Min Movitz ömt hvar dag i mina armar dör.
Dock han är mer ej till... Han är, hvad mig gör häpen,
Båd' af Apollo dömd och utaf Hymen dräpen.
Nog mins jag vid hans bänk hur der bakom i lund
Jag fyra missfall fick och tror i denna stund
I min ofantlighet, med all min ångst derjemte,
Att detta dödens bud bereder mig det femte.
Jag är en vaxbild lik, som framför bär ett taft,
Skild från allt ömt begär och all inbillningskraft.
Min sömn, min kulna sömn, i blodet mer ej röjer
En enda rolig dröm, som kittlar och förnöjer:
Ej kärlek mer förmår utur mitt yra blod
I sömnen gjuta mer sin purpur och sin flod.
Det fostret, som jag bär, till lif och ljus så nära,
Blef under denna ek en pant af Movitz' ära,
Inlindad i min famn mot denna rad af trän:
Emot hvarenda stam vi böjde våra knän.
Må ögat slockna ut, må hjertat sönderbrista:
Vid skymten af den rönn' — det trädet näst det sista —
Uti dess röda skygd, som Flora öfverdrog,
Så syns den tufvan än, hvarpå vårt bröllop stog.
Hvad vällust, ömma vän, i nattens svala sköte!
På basfioln en drill var tecknet till vårt möte,
Och stundom blott ett rop från någon okänd stråt —
Då allt hvad vällust känt, förentes i vår gråt;

Men blott att jag ett nej utur hans ögon läste,
En kallsvett i min barm och kring hans panna jäste.
Jag kom, jag sprang, jag flög, så snällt som en sefir,
Med fräckt utslagna hår och stubb af silfverskir.
I gräset när jag sprang, de höga brösten gunga,
Briljanten på min fot i språnget brann och ljunga,
Och på min hals ett hvarf af hvita perlor låg,
Som fånga ögats eld, förr'n det sin våda såg.
Just detta gula släp, som sig i våder skiljer,
Och denna skira stubb med blommor och kantiljer,
Det linnet — just det här, *då* tvättadt, rent och helt —
Min Movitz' köld bedrog, när annat allt slog felt...
Ack, säg mig, orkar du min yra känsla lida?
Tillåt mig i din famn med dig mig sammanvrida!

Men, gudar, hvad alarm på hafvet blixtrar opp?
Förenom våra språng högst opp på bergets topp!
Hjelp, himmel — hvad är det? Hvad är som oss insöfver?
Fast tusen lampor tänds i templets torn midt öfver,
Och fast tritonen stolt, så högt som templets torn,
Sin hvirfvel sprutar opp och dansar med sitt horn,
Så bli vi ändå här gudinnans hämd att röna!
Der blänkte hennes vagn... se ditåt... dit, min sköna,
På böljans ljusa plan, af Eols vindar hög,
Dess hvita dufvespann bland strida forsar flög.
Hvad majestätlig syn! Dit bort, bort åt det gröna,
Uppblänkte än en köl... se ditåt... dit min sköna!
Af roddarenas sqvalp och brödrens muntra ljud
Tycks redan att Neptun blir oss en blidkad gud.
Men, ack, en upplyst pråm sig fram ur vassen skjuter —
Med hjul och skrindor full, han forsar i minuter:
Dess hästar gnägga stolt, der de på däcket stå,
Bespänd hvar för sin plog med Ceres' drängar på.

Hvad starka stämmor hörs! Hvad många mancioler!
Hvad klockspel, klang och skott! Hvad glimmande
gondoler!
Hur skönt slår vågen opp! Märk, i hvart åretag
Syns böljan helt förgylld och himlen full med dag!
Der fladdrar fram en sump, och der en julle gungar,
Hvars last af krönta kärl den mörka köln betungar:
Af vädrets ilar lyft på vattnet som en spån,
Han kilar fältet ut och slingrar sig mot mån'.
I skuggan af den prakt, der månens nedgång prålar,
Små stjernor glimma opp med kulna sken och strålar;
Och der vid vassen, märk, der floden strömmar ut,
Mot dagens gryning ses en krets af dunkla spjut.
All nejden vidgar sig, och fästet lugnt uppdagas
I blå och röda moln, som bort med vädren jagas.
Re'n lärkan, ung och skön, kring trädets grenar flyr
Med flugan i sin näbb åt ungen, blind och yr.
Hvad prakt ser ögat ej inom de glesa grenar!
Ett fält af villbråd fullt, bland hjortars språng och
renar,
Der jägarn som en blixt ur skogen hinner fram,
Af hundens muntra glafs förföljd i rök och dam...
Men stigom högre opp, der fältet mer sig målar
Än till ett ljusblått haf, som släcker ögats strålar,
Än som en lummig skog, med mörkblå toppar stänkt,
Hvars udd i flodens djup sin gröna skugga sänkt!
Högst opp, min rädda vän, syns gudatemplen pråla,
Som präktigt blekna bort vid dagens bleka stråla —
Kom, ögna med mitt glas... Men, gudar, hvad är det?
Min lunga smärtar mig vid hvart mitt minsta fjät!
Knappt Ikarus mer högt sig i sin djerfhet ämna.

Räck mig din trogna hand, att dessa branter lemna!
Välan — på denna slätt, belägen längre ner,
Se, skönsta nymf, en skytt... Men nej, han syns ej mer.

Hvad han såg munter ut, och hvad han flög och flängde,
När stolt dess krökta arm det gyllne hornet slängde,
Och hästen som en pil åt marken sträckt försvann!
Den taflan tecknar allt hvad ögat tjusa kan.
Hör nu, nu blåser han, så berg och dalar svara...

Men, ack, hvad dråplig syn af all Dianas skara!
Der längst åt flodens brädd dess nymfer skönjas kan
Bland yra fålars traf och andetrutna spann.
Vid morgonrodnans rand, der denna rustning flåsar,
Syns bredt utslagna bord med jagttyg, nät och påsar,
En mängd af dryckeskärl i dubbla raders slut
På marken nedanför kring gräset bredas ut.
De tjogtals kokta ägg ur tunga knyten lossas,
Vid salt och raspebrön de skiftas och de krossas.
En gulgrön frisk melon ur korgen trilla ner,
Om med mitt ögnaglas jag skönjer rätt och ser.
Än syns en parmesan, som på sitt saltser hvälfver,
Än några korgar grönt bland skinkor och buteljer;
Och på en rutig duk, med vin och saffran stänkt,
Bjuds nu Dianas folk en frukost oförtänkt...
Men jägarn tog sitt nät och nymfen spjut och pilar:
Med sporren blank mot må'n hon utåt fältet ilar,
Bär falken på sin arm, i blanka keden fäst,
Och med en blodig häl hon kastar om sin häst.
Af vädrens friska fläkt, som kring dess axlar spelar,
Dess mörkt utslagna hår i lockar sig fördelar.
Dess skört i lätta veck af blåsten lyftes opp
Än vid ett blodigt sträck, än i ett tungt galopp.
En fläckig panterhud den hvita länden skyler,
Der ryttarn grymt sitt spjut i hindens sida kyler.
Som dagen sjelf så skön med jagtgudinnans min
Hon lutad häfver sig mot marken i ett hvin.
En molnsky utaf dam vid eldens blixt af hästen
Bortskymmer fältets torn, dess höjder, tjäll och nästen.

Det gröna gräsets prål bland dimmor bleknar af,
Och vädren grufva sig vid nymfens halt i traf.
Förfärligt hörs en tropp i skogen galoppera
Bland lurar, skratt och skott och lystringsord och mera,
Tills slutlig vid ett kärr den hela skaran står
Med tomma renslar klädd och nederfallna hår.
Der ses en ledsen nymf, en ung och trött Belinda,
Sin häst med slokad hals vid trädets grenar binda,
Då på dess varma rygg, med bössan lagd på länd,
Hon hukad somnar in, från jagtens åsyn vänd.
Nej, aldrig kärlek sjelf så ögats taflor villa:
Dianas fina växt man i dess ställning gilla.
Sjelf Floras ungdom fromt kring hennes kinder flöt,
När sömnens tunga hand dess ögnalock tillslöt.
Den vilda apelns löf bland dufna blommor hängde
Och öfver nymfens hals en rosig skugga slängde.
Kring kronan öfverst opp en ensam fågel flög,
Som sömnens läckra qval i hennes ådror smög.
På tufvan nedanför, ned i det mörka djupa,
Bland några mordgevär sig hunden lagt framstupa:
Fast jagten slutad är, han ändå lyss och tror
Och opp mot trädets topp med hvita ögat glor.
Den andra hundens glafs ett gälljudt eko gifver,
Der längst i skogens hvalf han sporrar kring och drifver:
Vid smälln af några skott framkilar han ur lund
Och hviftar på sin svans med beckasin i mund...
Men, ack, ju mer mitt glas åt stranden vill sig sänka,
Ju närmre hafvet tycks emellan bergen blänka,
Och i de öppna hvalf, dem tusen åldrar hvälft,
Syns sluparna i rodd och seglen till en hälft.
En gubbe, blomsterkrönt, stack neder hand med hatten
Och fyllde vid ett skratt sin kulle full med vatten —
Den andre, bäst han drack, slog hatten ur hans hand...
Ack, himmel, hvad för skratt... de skratta än vid strand.

Hör hur de skratta . . . hör . . . hålt nu . . . Nu ser jag föga —
Nog hör jag folkets sorl, men för mitt skumma öga
De inte mera syns.

Kor på fartygen
af båtsmän, Bacchi soldater och kommendörer.

Uppå vattnets lugna våg
Mellan mist och dimma
Rundt kring tackel, block och tåg
Vi neptuner stimma.
Fåfängt tro vi stormens hot:
Nej, vi hoppa på en fot —
Och om skutan knarkar mot,
Skratta vi och simma.

Om än åskan eldar skyn
Och i seglen fräser,
Om hon svedde ögnabryn,
Ändå ingen läser.
Bacchi visor sjunga vi . . .
Men när döden gått förbi,
Slå vi fullt i glaset i,
Medan böljan jäser.

Kära, hvad förfärar oss,
Blott vi få oss sansa?
Orkar Necken med oss slåss,
Sku vi oss förskansa,
Skjuta'n genom med harpun,
Så han släppa skall basun,
Ja, så fenor, fjäll och dun
Sku i luften dansa.

Hurra, gossar! Ser ni mån'?
Se den blanka ringen —

Den som kunde stöta på'n,
Tala om för ingen!
Had' vi bara ankargrund ...
Men den klimpen har ej sund:
Fan far i hvad den är rund —
Låt oss segla kring'en!

Opp i toppen! Opp, kamrat!
Ser du templets spira?
Jo, den glimmar desperat:
Fira, fira, fira!
Opp på däcket, alle man!
Skrik och knuffas, slå hvarann —
Bacchus skall oss preja an
Och med kransen sira.

Gossar, se den raska hvaln,
Hur han dör och tumlar!
Ljusblå vattnet i kanaln
Blodar han och grumlar.
Hurra! Längst i viken in,
Se, der dansar en delfin —
Blåsen flöjt! Knäpp mandolin!
Klang! Trumslagarn trumlar.

Se trumslagarn, hvar han står
I sitt hvita linne
Och en mängd af hvirflar slår
Med en upplyft pinne!
Trumman glimmar blank mot mån',
När han vandrar till och från ...
Bum, bumle-bum-bum — tocke dån!
Der är mandom inne.

Sjungom! Sjung Neptuni lof!
Gastar, troll och spöken,

Vatten-nymfer i hans hof,
Era sorl föröken!
Men begråten någon gång
Movitz' lyra, flöjt och sång,
Sakten era yra språng
Och hans grafvård söken!

Med svart kolt och hvit turban
I den främsta båten
Gamle Trundman sjelf för an.
Denna sorgeståten.
I den urnan — just den der,
Trundman på sitt hufvud bär —
I den urnan samlad är
Movitz' aska .... Gråten!

TRUNDMAN.

Lyft ankare ... Hurra!
Ro, första division! Ro jemnt med årarna!
Lägg roren uti lä ... Lovera mer åt söder
Och från den skutan främst med svarta vimpeln, bröder,
Som seglar bidevind — låt mig i brefvet se —
Som sitt kölvatten har i linien E. F. G ...

Hola, och brassa opp.. Hon fördeln har af vinden:
En kabellängds distans till östra tempelgrinden.
Men vinden skralnar, re'n visst sex streck eller sju...
Du der, med lurn i mun, med röda mössan, du,
Hvad är det? »Ost-nord-ost». Summera rätt, din råtta!
Halfparten utaf 6 och 2 dertill gör 8...
Inalles 11 streck... Den hållningen var bäst,
Och skeppets kurs blir nu just ackurat sydvest.
Hola! Hvart skralnar vind? Sig mån' ur molnet skjuter
Och kring den svarta köln en strålig bölja gjuter.
Klang, Ceres' kuskar, klang! Låt flaskan dansa...
Topp!
En kåre ostlig vind i seglen blåser opp.
Hola, buteljen fram! Skål, kuskar och soldater!
Låt ledarn brassa opp... Sätt seglen till, kamrater!
Framleden hästarna, dit relingen begyns,
Att deras ystra tramp och sträckta halsar syns,
Att fålens yra gnägg vid trumman och trompeten
En rysning sprida må kring hela menigheten,
Att dessa högtidspràl och sorgliga behag
Må folkets andakt bry på Movitz' griftedag!
Du der, vakthafvande med svart karpus af läder,
Som stolt vid basfioln vår Movitz' rum bekläder,
Upplyfta hans fiol och under facklans sken
För folket buga dig, som nicka i allén!
Med blosset i en hand och stråken i den andra
Kringsvinga din karpus... Ölkannan börjar vandra —
Det är ett fluidum utaf ett okändt öl,
Som sjelf en okänd hand nedlagt i denna köl.

Låt gnistra facklans eld! Låt Neptuns vimplar blåsa!
Låt Eols nakna svärm med svullna kindben flåsa!
Låt hvissla nöd och storm från alla nordens hörn
Och Jofur sjelf slå till med viggen på sin örn...

Skål! Sjungom med hvarann om detta äfventyret!
Sjung du, du glada man, som nickar der vid styret,
Om Bacchi hjeltars mod i både mist och mot!
Kling, klang! Nu är mitt bröst ett berg mot stormens hot.
Släng flaskan akter ut till den, som står och klarar!
Sjung, manskap! Hör hur skönt kling-klang i skogen svarar!
Du der, som står och styr med blommor i din hatt,
Släpp styret, sjung din skål i detta Kattegat!
Med urnan i min famn och styret mellan knogen
Jag sjunger Movitz' namn och styr gerad åt skogen.
Gif seglen mera vind bland dessa grund och skär
Och släck lanternan ut, se'n stormen skingrad är!
Nu blåser vinden opp, och kölen ståtligt qväfver
Sitt stolta hvita skum, ju högre han sig häfver.
Den lätta jullens fart i böljan opp och ner
Med brygdens sköna kärl knappt ögat skönjer mer.
Hvad vimpeln fladdrar skönt kring om de spända dukar
Vid stäfvens hvita fragg, som lyfter sig och hukar!
Jan Hagel, kom, kik ut... Hvad, ä' vi framme re'n
Trots mörker, regn och blåst och falska båkars sken?
Men, gudar, hvad för rop långst utåt hafvet skrålar?
Mot skyn slår böljan opp och vädrets ilska vrålar.
En himmel hvälfver sig, hvars svarta rundel, stänkt
Med röda blixt och moln, bär fasan oförtänkt.
De svarta fåglars mängd ä' alltid dödsprestafver...
Klang, våra bröders skål, som Neptun nu begrafver!
I tacklen skott på skott af slitna segel hörs,
Och vädrens vilda gny bland bistra läten förs.
Här svallar vågen fram med hufvuden, som gunga —
De hvita halsar sträcks, de röda norrsken ljunga:
Från deras öppna gap re'n lifvets ångor flytt,
Och hjertats tappra suck är re'n i rök förbytt.

Kring vrak och masteträn en sorgsen bölja strålar,
Der deras varma blod gjuts i najadens skålar:
Med djupa klagoljud kring hafvet opp och ner
Hon kastar skålen bort och uppåt fästet ser.
Grymt firmamentrens våld i alla vinklar rasa:
Luft, himmel, eld och jord bebådar nattens fasa.
Allt störtas och förgås vid detta Karons pass,
Der sjelf hans skugga krönt står med en blodig vass.
På brustna plankors svall, som sig i vågen bryta,
Med svarta läppars fragg de gula liken flyta.
Jan Hagel, skjut och smäll! Fram, läska din kanon!
Re'n stadens portar syns och lyktorna på bron.
Hvad vällukt flammar opp bland vädrens späda vindar,
Som fly från strandens redd och från dess öppna grindar,
Att åt hvart räddadt lif på hvarje lycklig köl
En rusig hjerna ge till tröst och hemkom-öl!
De skönsta frukters prål sig öfver skranken slänga,
Der pomeransers klot längst ned till marken hänga,
I skygd af deras tyngd på mattor af jasmin
Hvar nymf sin harpa slår vid klang af mandolin.
Opp, Öman Fodermarsk! Opp, i din gula tröja
Att af så mycket skönt ditt kulna bröst förnöja!
Vrid vattnet ur ditt skägg, gör hvarje nymf till din
Och gif trumslagarn rum, som lyftad står med pinn'!
Trumslagare, stig fram... Fram, Mollberg, du med vakten!
Slå hvirfveln! Templet syns... Sjung, alle man på jakten!
Sjung, manskap, öfverallt! Lofsjungen gudarna!

KOR.

Sälla strand, der vi nu landa,
I ditt skygd med glädtig anda

Folket i sin andakt står!
Strömmen svallar, åskan går.
Hvila på årarna! Böljorna brusa
Och vädrena susa.
Rättnu hinna vi till lands... Gutår!
Lustigt hela denna färden går. :||:
Sjungom från master, toppar och däck:
Lefve vår Bacchus, lefve han käck!
Sakta mellan grund och pålar —
Denna klippan fasan målar. :||:
Sjungom då alla! Stöt, stöt i basun!
Lefve vår Bacchus, lefve Neptun!

ULLA WINBLAD.

Prestinnor, stigen opp och tänden facklorna!
Vid deras klara bloss med dristig fot vi klifva
Från dessa branters höjd, som skräck och fasa gifva.
Opp, stämmom våra spel och i en lustig rund
Bland Bacchi hjeltars skrål bortblandom oss en stund!
Här nalkas Movitz' stoft. Här sträfva Bacchi slägter
Med djupa sorgeprål i myrtengröna drägter.
Men der med tappra steg mot lyktan bortåt bron
Se Mollberg, granadörn, framför sin bataljon!
Märk huru flinkt hans arm rekrytens tröja ryktar,
Så snart trumslagarns halt en sorglig hvirfvel lyktar!
Än hoppar han ett steg, än snafvar han på bron...
Märk här... här är han nu.

MOLLBERG.

Tje plats fer prozession!

Marsch! Öfverallt följ Martis spår!
Marsch! Hör trumslagarn hur han slår! --- Tamb.
Stå der du står,
Du Fröjas palt!
Venster, det djefveln gal i dej, sväng, halt!

Stå, rätta er! Sjung vinets lof!
Rättnu det klämtar uti Bacchi hof.

ULLA WINBLAD.

Uff, hvad han bröstar sig den Mollberg med man-
schetter,
Med handpik fälld på arm, ringkrage och stöfletter!
Hur stolt och bred i mun han sitt kommando för,
Der han på bryggan går sjelf främst som granadör!
Den ljusblå mössan, prydd med guld- och silfverglitter,
På hjeltens krökta lock hon framåt lutad sitter.
Än med ett upphöjdt bröst, än med en rygg så rak
I små och tyska tripp han ser sig fram och bak.
Hör hur han pratar...

MOLLBERG.

Marsch! Flux ekenen till höger!
Si schtint ut, Åkerthal! Gå rak i lifvet, Kröger!

Qvickt kaste foten, Proms, undt, Ahlqvist, her tu tå,
Vrid hufvu fan i våldt — till venschter, sadt jach...
Schtå!
Marschiren ... Allons marsch!

Marsch! Höger om! Fäll spjut och lans!
Marsch! Hör, trumslagarn slår till dans! ---Tamb.
Se, hvad glans!
Hvad stolt palä!
Ögat till venster... Ä' dä venster dä?
Uff, du ditt fä, ditt dumma skrof!
Höger om vänder er... Sjung Bacchi lof!

Kalfakter, nimmt syrtuten!
Hertz mir nun ein, zwey, drey... Är flere man på
skuten?
Heer, Jochum Nächtergal, hvi schtår du der på plan
Prezis, mein kind, prezis wie ein hannoferan?
Piano... warten sie... Vor millioner tjefvel,
Jach har zo kommandirt in Magdteburg und Refvel,
In Fraustadt und Perlin, bey Ferbelliner-Thor,
Bey Anklam undt Temin, bey kenig Theodor.
Bey kayser Leopold hab ich nach usum belli
Zwey generals gekriegt, herrn Hendel undt Corelli —
Wenn ich der Hendel nahm, so satt er undt schrief bas
Bey seinen klavecin von lutter à la glace.
Der kayser klofte mir zo på min axel lide
Undt sagte: »Mollberg, heer, komt zo mit mir på
side!
»Wo bist du for ein kerl?» Ich bin von Svezia,
Der stadswakt sein kanaille... und zo et cetera.
Ich prygle sie verdampt... Gott schtraf mich, jach
raljerer... .
Hvor jach nicht mit pistoln zo allzeit kommandirer

Schtill, dero gnaden, schtill! Piano, liebster herr,
Sie werden Mollperg sehn in mensibus in R...
Na, hast du mir gesehn? Der Kayser schtundt undt schnuse
Von sein guldt-tabatiere, så schtur wie schlachter-huse,
Undt bey ihm schtundt ein kerl, ein opper-adjutant,
Der seine schporen war von lutter diamant.
Er sagte: »Sies der herr, durchläuchtigste, der Mollberg,
»Der in den letzten krieg bey Schweidnitz undt bey Colberg
»Hat alles ruinirt»... Heer, hvile — so på hahn!
Heer... heeren sie ein mal! Der schtrefte tartar-chan
Mit seine bumblibum, mit esler undt boricker,
Mit pauken undt cimbaln undt micke, micke flicker
Jach nahm ihm mit gevaldt... Ich sagt ihm meine charge...
Naa, hohlt mich der kuku... Ein solches lumpen marsch
Niemals hab ich gesehn.

TUTTI.

Låt processionen skrida!

MOLLBERG.

Marschirn... allons... marschirn... Trumschlager, schtå på sida!
Schlå på sin trummel, schlå!

Marsch! Trampa jemt! Si opp! Si opp!
Marsch! Hör trumslagarn för vår tropp! ---Tamb.
Si'cken kropp,
Liksom af vax!
Hand på bandleret, rak i lifvet, Lax!
Rätta er! Marsch! Sjung Bacchi lof!
Portarna öppnas i hans glada hof.

MOLLBERG.

Geschwindt, mach heker schweng! Nun komt die
prozession.
Marschiren . . . Allons, marsch!

Marsch! Ett, tu, tri . . . Gå jemt, jemt, jemt!
Marsch! Hör, trumslagarn trumman stämt! ---Tamb.
Marsch! Utan skämt
Så vankas dask.
Tittar du hit, så drar jag dej, din mask!
Schtå, bataljon! Tag ståten mot!
Öppna nu lederna! Musköt för fot!

TUTTI.

Lef, Bacchus, vår patron!

EN PRESTINNA.

Opp, systrar! Hvad alarm . . . min fot till flykten
tager . . .
Hvad är det denna flock på sina skuldror drager?
Der Trundmans armar syns bland bajonetterna . . .
Hvad är det? Basfioln . . .

TUTTI.

Hurra, hurra, hurra!

EN PRESTINNA.

Der knäppte han oktaven —
Vasserra, tocken ton! Den väcker lik ur grafven.
Berg, stockar, stenar, folk från alla verldsens hörn
Han narra kan till dans och ur sitt ide björn.
Men, himmel, hvad tumult som öronhinnan rubbar!
En tropp förmätna lif, Neptuni barn och gubbar,

Kring tackel, tyg och tåg sig slingra opp och ner,
Hvars plumpa äfventyr en sorglig målning ger.
Bland hufvuden af folk, som under stormen landa,
Syns hästar resa sig och hjul och vagnar stranda.
Ur vågens hvita fors, så långt som ögat ser,
En söndersplittrad mast än gungar opp och ner.
Dess spets vid åskeknalln sig lyftar opp och flödar,
Omarmad och kringränd af nakna lik och dödar...
Det är ej Bacchi folk som retat hafvets gud:
Det andra kölar bör att störtas vid hans ljud...
Längst bort i vattubryn ett slocknadt vrak går under,
Hvars portar spruta eld med rök till skyn och dunder.
Små segel hit och dit de fladdra hafvet kring
Att söka strandens bugt, som slingrar sig i ring.
En båtsman klänger der att blott få tag i tågen;
En ann med öppet gap han svor och sönk i vågen.
Vid skottens blanka dön bland vattnets återsken
Ur böljans gröna skum syns hufvuden och ben.
Kring bryggorna vid strand ses folket slåss och skämta,
Trumslagarne slå larm och hästarna de flämta.
I alla hörn och skrubb man spända ögon ser
På denna Bacchi färd, som sig till lands beger.

Der glimmar kanslerns vakt med sorgligt fällda pikar,
Men framför går han sjelf och raglar och predikar.
Än höjer han sin arm med djerfva hot till skyn,
Än rynker pannan hop hans mörka ögonbryn;
Och stundom ser det ut vid spelets ömma toner
Som gråten trängt sig ner i gubbens permissioner.
Ändå hans armar höjs med ordens-karafin,
Hvars lock bär en cypress och pipen en jasmin.
Märk med hvad fromma drag hans trinda kindben skälfva,
När de i kärlets djup sin tända purpur hvälfva,

Och från en mängd af folk, som svettas i hans spår,
Hur ångan opp åt skyn med andedrägten går . . .
Der sväfvar fram en bror, en sönderslagen broder,
Hvars rock så utan väst som rocken utan foder,
Hans hufvud utan hatt, och pungperuken rak
Är så från lockar skild som ifrån pungen bak.
Obändigt denna tropp från stranden oppåt krälar —
Hvar en i sin gestalt om Mowitz' högtid grälar.
Med puckelryggig rang och näsan knäckt och platt
En rosslig skugga syns vomera i sin hatt . . .
En ann' sitt hufvud kryst längst ner i axelbladen,
Der, hukad mot ett hörn, han nickar åt paraden,
Hvars flyglar göra halt, tilldess att kommendörn
Hint städa sina skört och dunstat ut likörn . . .
I blotta linnet klädd, med breda steg mot knuten,
På allt upptänkligt vis af fluidum begjuten,
En bortvänd hjelte ses högt öfver knogens hull
Uti ett glittrigt språng allt planket fukta full . . .
En halkar i hvart steg . . . En annans vador svälla,
Af ömma lustar bränd i sjelfva lifvets källa.
Men trumman bådar larm . . . Hålt, se den Mollberg, ack,
Hur med en hvit stöflett han vrider fot och klack!
Ack, himmel, se den narrn hvad han har bålt att göra!

ULLA WINBLAD.

Med hatten på en sned och pennan bakom öra
I all sin krigsgestalt så liknar han i grund
En tysker stekter gris med äpple uti mund.
Och egde han förstånd och blott han hade pengar,
Den ljusblå Belzebub . . . Men märk hans krumpna drängar,
Hvad usla Martis barn, kutryggiga och små,
Som under fanans fläkt i glesa leder stå!

Se, hur de fromma lif de skyldra och de snusa —
I hvita krigsbandler och mössorna helt ljusa .
Med krökta ben och knän de glo på flygelman,
Som enögd står och glor i ledet på en ann.
Den ljusblå granadörn med pungperuk och mössa
Behändigt stöter ner sin messingsskodda bössa
Och ur en tandlös käft en näsa snus begär,
Se'n han i ledet ryckt och rättat sitt gevär.
Kan någon säga mig hvartill den truppen gagnar?
Dock, gudar, hvad alarm! Hvad bårar, skräp och vagnar!
Se, hur de luta sig ur sina korgar ut
Bland strömmar utaf folk, som brottas hvar minut!
Den skönaste vestal i vårens lätta kläder
Hon viftar med sitt flor och vinkar med sin fjäder.
Den trumpna filosof med kikare och käpp
Slår handen på sitt stop, när båtsman ropar: »Släpp!»
Vid vägen slotterkarln sin blanka lia skrapar
Och opp ur gräsets djup med spända ögon gapar.
Den gröna vagnen körs kring fälten opp och ner,
Af bygdens ungdom full, som undrar ännu mer.
Längst bort en präktig stång med löf och blommor prålar,
Kring om hvars runda plan en svärm af bönder skrålar:
Bland resta kägelspel de storma om hvarann,
Så klotens knall och dön man näpplig skönja kan.
Ditåt när ögat ser, det tusen prål uppletar:
Än glimmar opp ett bloss och än en skönhet retar,
Än lustigt från en köl en manlig stämma går
Med vivat öfverallt och forsen kring hvar år.
Allt skönt vid facklans brand i Hymens armar kysses,
Orfé sin Eurydice och Penelop Ulysses.
Ett muntert hurra hörs, patruller och wer-da —
Ja, från hvarenda mast hörs idliga hurra.
Hurra i tacklen går... och öfverallt de kräla
Med flaskor opp och ner att kyssas, slåss och gräla.

Den der i bruna kjoln, som hädar månens ring,
Se, hur på vimpelns topp han flätar benen kring!
Qvickt som en fiskemås han hjular ned i vågen
Och smäller klack mot klack vid språnget opp i tågen.
Se vattnet ur hans hår i klara droppars spel
Hur det hans axlar blött, som blottas till en del!
Snällt slingrar han sin tyngd, i lifvet mjuk och veker,
Då i hans glada svalg en rosslig tunga leker.
De hvita tändrens skymt af våda vid ett skratt
Gör denna yngling skön, så plump han är och platt:
Med hurra fullt i mun och glaset högt i handen
Hvar gång han hurrar, klang, så klinga de vid stranden —
Märk, om man skönja vill, när fästet ljungar opp,
Syns remmarn, blomsterkrönt, högt öfver vimpelns topp.
Hvad majestätlig syn! Kring grindar och staketer
Utvecklas, stranden fram, grönt virkade tapeter.
En flock af templets barn på dessa mattor stå,
Att åt hvar Bacchi man dess oljokaka få.
Vid dönet af basun, som nu till festen larmar,
En blodig trängsel sprids bland nakna bröst och armar.
I upplopp och i storm allt hvimlar af och till:
Allt hvad den ene gör, den andre härma vill.
I dörrarna vid strand, der drufvorna de pressa,
Står hvar en krögarfar med ankarn på sin hjessa.
Kring taken öfverallt, som täckta syns med vass,
Små nymfer räcka fram sorbet och ananas;
Och mellan stegarna, som opp mot listen skjutas,
Än kärlen tappas ur, än åter fullt ingjutas.
Knappt Bacchi skyltar syns för hufvuden af folk,
Som staplas opp mot skyn.

En prestinna.

Der blottar en sin dolk...
Prestinnor, vaktom oss! Kom, stigom mer tillbaka!
De yra hingstar slå, de fyllda vagnar braka,

Häroldernа så stolt på sina tunnor syns
Som glada förebud att snart vår fest begyns.
Må vi då följas åt, ej skiljas från hvarandra!
Välan, sväng facklorna! Musiken börjar...

MOLLBERG.

Vandra!.

MOLLBERG
MED SOLDATERNE OCH KAPITELKUSKARNE
framför brygden.

Manskap, gif akt!
Stå, rätta er, sjung!
Lofsjungom vår Bacchus och marschera i takt!
Marschen blir tung,
Men knekten är ung,
Och flaskan i bältet väcker kurage.
Si vårt bagage
Rullar i prakt
Med röda kärror, som gnisla fint i nafven.
Ser ni — hvaba —
Öltunnorna?
Ser ni den fastagen ifrån Malaga? »Ja!
»Ja, ja, ja, ja!» :||:

MOLLBERG.

Hurra, kamrater, klang!

ULLA WINBLAD.

Hvad slagsmål, stoj och tvång!
Hvad ringning öfverallt, bestörtning, gråt och sång!
De stolta hästars gnägg, som, frustande och hesa,
Vid bjellrans klara klang sig opp ur hafvet resa,
Som under brygdens tyngd och vreda snärtars fläkt
Uppkasta rök och dam, just dem — de mig förskräckt.

Kom, räcken mig ett glas af kryddvin och salvia
(Kanhända de mitt blod från dödens köld befria),
En bäfvergälls-tinktur, en perlgryns-emulsion!

Alarm! Trompeten hörs och kärrorna på bron!
Men den på tunnan se, med blommorna i hatten:
Den gossen ur sitt sprund ej sqvalpar bara vatten —
Det på hans näsa syns, så bjert och ponsoröd,
Och på hans trinda buk att han är templets stöd.
Hvad vattnet ur hans hår ned på hans axlar väller,
Der han med skåln för mun sig framför sprundet ställer!
Dess bomullsskjorta fint ett rosigt bälte bär,
Som tunnt i glesa hvarf kring lifvet lindadt är.
Högst på en annan vagn en Ceres' dräng uppklifver,
Hvars häst i tygeln tar och stampar i sin ifver:
Med ämbar't på sin arm och ankarn frammanför
Han stolt ur strömmens fors med dubbla tömmar kör.
Märk hur vid hästens brunst med armarna helt raka
Han kittlar opp dess käft och tömmen drar tillbaka!
Hvad han är ståtligt klädd i finaste buldan,
Med karfstock af cypress och tofflor af saffian!
En ljuf och mörkblå eld dess hvälfda ögon dölja,
Som skalkas i min barm och mig så ömt förfölja...
Prestinna, oförmärkt släng floret af och lyss,
Kom, väds, hans läppar le och ögat ger en kyss!
Du vackra Ceres' dräng, med kärlen öfverst fulla
Din kärras röda hjul så skönt i gräset rulla —
Kring hjulen vattnet yr och glittrar opp mot mån'.

Men, himmel, se den der, som grensle står på sån!
Ett tjockt utslaget hår dess skuldror tungt belastar,
Hvars lurf längst ned i sån sin svarta skugga kastar —
Med breda axelblad och tömmen allvarsam
Han under steg för steg sin balja rullar fram.

Se, hur hans bruna hingst vill betseltygen tugga
Och stolt vid månens sken uppeldas af sin skugga.
Märk på dess sträckta hals hvad svart och yfvig man
Och hur dess fot i dans afmäter Bacchi plan...
Än den med hvita fåln — den bör ju ej förgätas —
Se, kring hans klufna skärm hvad mogna rankor
flätas!
Märk hur i sakta traf han gungar på sitt skrin
Med munnen full af Gluck och hand på mandolin!
Inunder skrinets lock, vid klangen af sin stämma,
Hans hand ohelgad gör kapitlets lås och klämma.
Han gapar åt de krus, som neri botten stå
I turkiskt pappersverk med gyllne proppar på.
Det sköna saffransbröd ned i hans tungspänn slinter,
Och läppen pudrad syns med socker och korinter.
Med kringlan hvälfd i mun han mumsar på sitt skrin
Och sjunger ur Alceste en strof för mandolin.
Så börjar han en ann, hvars ton med gråt beblandas:
»Förgäfves detta bröst sin förra frihet andas»...
Det ömma snillespel, som i dess höghet rår,
Beveker folkets gråt att den af hjertat går.
Men, ack, den vagnen, den, som främst på fältet
vänder
Vid sexton fålars sväng med lödderhvita länder,
Hvars krökta hufvuden bär hvar sin hvit plymage
Just denna vagnen för vårt malaga-fastage.
Stolt skyldras för dess kusk, när han — men ingen
annan —
För vakten bugar sig med handen midt för pannan...
Prestinnor, se'n I den... Men klockorna hörs re'n!
Nu skriker Mollberg: »Marsch!» och vickar på ett ben.

MOLLBERG.

Schweng, manschkapp, hekre opp! Trompetere, mar-
schirer...
Wo facklen schpruter eldt undt alles eklärirer...

Gotts wetter... das ist schen... ein schenes prozession!
Die häster krumme sich undt fruschte so på bron.
Und kutskerne... ferstå... de hafve noch till bäste
Von helste tuppelt-ehl für sich undt seine häste.
Trompetere... encore... kantz pianissimo
Macht nur ein kleinen prutt so in then valdthorn, so...
Kantz traurig, liebster sohn ... nichts anders, meiner seele ...
Kanstu mir so, kanstu branikula so schpele?
Wahrhaftig... 's ist was schen... Piano, liebster sohn...
Allein, potz schlapperment! Die klocken ringen schon –
Marsch! Auf till templet, marsch! Nun trar jach på mich wanten...
Muskett på axel ... Marsch... Kör på mit provianten,
Undt hekre flygel, marsch!

NÅGRA AF KUSKARNA.

Hurra! Se min fåla,
Hur dess seldon pråla!
Hurra! Se, se den hingsten, hur han gnäggar och frustar
Och sin framfot kastar opp!
Hör, hur fränt han pustar
I sin brunst och lustar
Och står färdig till ett språng i galopp!
Se hans ögon, hur de blixtra hämd,
Hur han darrar, fängslad, yr och skrämd
Vid facklans bleka brand!
Granne, tag ditt glas i hand
Och blif min bror i detta land!
Är du då min bror af alla dina krafter?
Runka på ditt käril — hvad svarar du? Ja?
»Ja, jag är din bror vid dessa söta safter...
Låt oss ropa: Hurra, hurra, hurra!»

KOR.

Hurra, hurra, hurra, hurra!

NÅGRA AF KUSKARNA.

Bravo, bravissimo!
Lofsjungom gudarna i öl och persiko!
Klang, kamerater, klang! Re'n templets spira strålar —
Låt spritta Bacchi blod i dessa röda skålar!
Men skyndom oss... Allons!

MOLLBERG.

Halt, schtille, prozession!
Si, Jensen i fullt språng från templet efter pron —
So viele prottom, prur? Heer hur han sich beklager...
Halt, kiper Ede, halt!

JENSEN.

Uff, förr'n det väl blef dager,
Förr'n dimman skingrat sig och stjernan slocknat ut,
Förr'n någon visitör hint rykta sin syrtut,
Förr'n väktarn från sitt torn åt näringsstället kikat
Och hustrun med sin man sig vid en sup förlikat,
Förr'n någon korporal än vaknat i kasern
Och Mollberg i sin skrubb hint sluta sitt marquern,
Förr'n fiskarn första lögn i jägarns öra gjutit
Och första sanningsord från jägarns läppar flutit,
Ja, förr'n att rätt och nämd från förra dagens rus
Af tumlarn blifvit väckt — så stod jag här burdus.
Känn huru pulsen slår och hjertat i mig dänger...
Men, himmel, hvad tumult... Hvad hjul och fimmer-
stänger!
Hvad brygder, lass och klöf med åmar, tunnor, fat,
Och kring i alla hvalf hvad slagsmål, stoj och prat!
Uff, hvad jag flängt befängdt, båd öfver led och stätta,
Att tidigt templets tolk vår Movitz' fest berätta!
Min barm, min svullna barm, är ruggig som en ull,
Och denna trinda hatt af regn och gyttja full...

Men Trundman redan syns med hvit turban och kraga
På templets trappa, klädd, att procession mottaga.
Dess öga, fullt af gråt, insvepes i hans skört,
Hvar gång han bugar sig i tempeldörrn bestört.
Dock tycks hans ögnakast bli stundom mindre tunga,
När han med urnans skymt sig vänder till de unga.
All korets ungdom främst i gröna rockar syns,
Som ropa öfverljudt att Movitz' fest begyns.
De ropa än en gång med tummarna i öra:
»Var redo, Bacchi folk, att vinets lofsång göra!
»Med löf och oljoblad hans altar siras skall —
»Var redo, Bacchi folk, att samlas i ert kall!»

Bland lampors dunkla sken på nedersläppta snören
Syns hjeltar tumla om; och Åvall, kommendören,
Af sorg vid Movitz' död framstupa i sin flod
Med krukan tömd och grön han snarkar i sitt blod.
På trappan kommendörn, förutan pung och påsar,
Med ögonen ihop han svettas och han flåsar.
Förgäfves Trundmans rop hint väcka honom än —
Han ropar: »Pomerans!» Så somnar han igen.
Mig är nu anbefaldt, som templets brygder vårdar,
Det skola dessa kärl inom de yttre gårdar
Afvältras hvar för sig, allt efter sin likör.
Så stige hvar och en — I Bacchi kuskar, hör —
Stig hvar en af sitt sprund!

HÄROLDERNA FÖR BRYGDEN:
KYPAREN EDE, STADSADVOKATEN HERMAN.

HERMAN.

Vänd fålan och kör unnan!
Vrid hjulet mera kring och hjelp mig vältra tunnan!
Kurage, friska tag! Blif modig, djerf och stolt,
Uppveckla din mustasch, knäpp opp din våta kolt,

Ditt granna bälte tunnt kring bomullsskjortan linda
Att med en ledig arm de tunga åmar vinda!
Och du, som rullar der med dina röda hjul,
Klif neder af ditt sprund ... kör under detta skjul!
Hvad du ser ädel ut, när du af vinet hettas
Och med din skål champagne vid sprundet står och svettas!
Fort, krön med denna qvist — stå inte blyg och sen —
Krön sprundet med en qvist af denna blå syren!
Sänk sugarn längre ner... Lys hit med facklan, Ede!
Blif eldig, stark och kär! Kom, brottas i din vrede!
Ell' vill du inte slåss? Så tag min mandolin
Och ur ditt krönta kärl min stånka fyll med vin!
Se stint ut, der du rår och i din rustning prålar
Med bruna stöfvelskaft och randiga knäskålar...
Hvad nummer har ditt kärl? Kör kärran fram — låt se!

En kusk.

Rossolis n:o 1 ... Vespedro n:o 3.

Jensen.

Du med ditt hvita spann, i skygd af facklans låga,
Som gungar på ditt skrin och röjer din förmåga
Med kringlan half i mun, så frisk och chapeau-bas,
Hvad är dig anbefaldt?

En kusk.

Kapitlets malaga.

Herman.

Än den med bruna fåln, som står så röd i pannan,
Med pipen tätt till mun och ögonen i kannan —
Kör fram, lyft ankarn opp... Hvad bokstaf har du? »X.»
Hvad nummer och hvad sort?

Jensen.

Hamburger n:o 6.

Herman.

Men hvad ditt ök är stolt! Hör, hur det gnäggar bara!
Hör, mot dess fräna skrän hur bygdens hingstar svara!
Vid deras ystra brunst och gnäggning hvar om ann
Trompetens sträfva klang är nästan likadan.
Ett präktigt eko hörs kring skogens kamrar flyga
Bland postiljoners skrål, som sig från vägen smyga.
Hvad bokstaf på ditt sprund? Hvad sort har du beredt?

En kusk.

P... pomerans-essens ... Sötkummin n:o 1.

JENSEN.

Hola... trompeten hörs... Hvad nytt för syn och öra?
Se, Trundman på altan... Var tysta, få vi höra!

TRUNDMAN *med en upplyft urna, omgifven af facklor.*

KOR.

Skåden hit, märk och mins —
Movitz mer ej fins!
Vårt ömma öga gråter.
Re'n hans mull samlad är
I den urnan, här
Trundman upplåter.
Sjungom högt Bacchi lof!
Sofve Movitz, sof!
Sofve han, gömd och glömd,
Smädad och berömd!
Nämn hans glada namn nu åter...
Skåden hit, märk och mins —
Movitz mer ej fins!
Vårt öga gråter.

TRUNDMAN.

Hvad — må jag ej gråta
Min bror och bestört
För ögonen våta
Nu hålla mitt skört!
Templet jag åter
Sorgsen upplåter.
Hvad skall jag göra? Jag gråter.
Hvad skall jag göra —
Templet förstöra?
Nej, jag skall hänga mig sjelf.
Dock, nej, du flod, du klara älf,

Låt i ditt sköte min hamn sig få dölja!
Öppna din bölja,
Låt mig få följa
Med dina forsar och dö!
Men, ack, hvad skall jag göra
På denna så sorgliga ö?

Hvad olust, sömn och gråt i detta Floras hof...
Opp, Åvall, följ med oss! Opp, ligg ej der och sof!
Mitt öga bjuder mig, se'n vi vår hamn uppletat,
Se'n jag trots vind och våg mot hafvets böljor stretat
Och se'n med sång och sorl jag anfört Bacchi tropp,
Att nu sin hvila få... Opp, Åvall, res dig opp!
Du templets dörravård, i all din ångst och syra
Med drufvors hängslen prydd och väpnad med din lyra,
Som skrattar i din sömn, så flottig som en ål,
Skänk mig vid dagens blick en halfpart ur din skål!
Opp, ligg ej der och pip och kuttra som en dufva —
Märk, från den gyllne skyn till minsta svamp och tufva
Vid morgonrodnans rand, som fläktar opp och ner,
Hur glädjen svärmar kring och all naturen ler!
Si, soln nu glittrar fram — dess strålar käns så sköna,
När ur en kulen sky det regnar kring det gröna.
De späda vindars fläkt all nejden öfverfar
Och från en kylig sömn gör ögats hinna klar.
Från löfven perlor strös, på älfven skuggan spelar
Och nattens tysta gud i dimmor sig fördelar.
Den mörka flugan flyr, fast ögat ser ej hvart,
I gyllne punkters spel, som skifta grönt och svart...
Känn sötman af den lukt, som från det planket ångar,
Der Movitz' hekatomb instänger flodens gångar!
Hvart löf der helsar djupt en mild upprunnen sol,
Och tuppen ur sin glugg re'n första gången gol.
Naturen vaknar, bror! Allt fältet nu uppklarnar
Med stampar, sågar, varf, med valkar, hjul och qvarnar.

På åkern plogen vänds, i verkstan släggan hörs
Och sluparna på sjön med spända segel förs.
Opp! Ligg ej der och lyss och dina strumpor valka —
Känn, gubbe, hvilken lukt vid vestanvädrets svalka!
Hvart träd sitt rökverk bär åt Flora högt i skyn,
Hvar fisk i lek och rom försilfrar vattubryn.
Med purpurröda ben de hvita tranor hoppa,
Sig skoftals par om par i templets rännil doppa.
Den röda kråkan yfs. Papgojan, gul och grön,
I mandelträdets topp sig ruggar ung och skön.
Inunder björkens blad, som daggens perlor kyler,
En hämpling, vaknad nyss, sitt gröna hufvud skyler —
Hvad är hans sång ej fri... Hör, Åvall, lyss åt lund...
Men, nej, han snarkar blott och bara drar på mund.
Kring kullar, fält och fjäll, på bergens kalk och skiffer
Drifs templets hjordar fram af fogdar och kalifer.
Hör, hör, du Bacchi man, vallhjonens glada skrål
Vid solens bleka blick och fästets röda prål!
Hör jägarns första skott, som mellan träden glimmar,
Och se hur rökens dunst i ljusblå rundlar immar!
Än dallrar smällens dön i skogens brutna hvalf
Vid hästens rädda språng, som i sin loka skalf.
En bäfvan och en flykt emellan löfven rasar
Af all den skrämda flock, som skingrar sig och fasar.
Bofinken sjöng och föll... talltrasten sjunger än...
Men, gudar, hvad tumult! Hvad nytt alarm igen!
Betrakten öfverallt... Hvad mycke folk och gäster,
Allt Bacchi ridderskap, prestinnor, barn och prester,
Okände vandringsmän i kyllrar, stoft och dam,
Som mellan stöt på stöt i trängseln rusa fram!
All vägen är betäckt af friska, muntra värdar,
Som hvar och en sin gäst till Bacchi dyrkan härdar,
Der de vid trädens skygd i öppna luckor stå
Och dagens frukost, punsch, i kurbitsflaskor slå.

Helt tätt står vagn vid vagn och kuskarne rader
Bland pikar och gevär, stöfletter och schavader.
En mängd af lass och klöf jemt färdas om hvarann
Till templets portar fram med blomsterkrönta spann.
Hör Ceres' drängars skrål, som grensle stå på sprunden,
Hör, hur de sjunga gladt vid första morgonrunden!
Opp, Åvall, se på mej! Se hvad jag har — och välj —
En bägare med vört, vespedro en butelj!
Se hur min vört så skönt vid blåsten skummet krusar
Och öfver bägarns brädd i hvita fraggor frusar!
Den kärnan på din läpp, den oljan i din gom
Bär lifvets helsodryck och dödens läkedom.
Men, Bacchi söner, I, stig några fram i hopen,
Tag denna urnan mot och dessa tömda stopen —
Begråten Movitz' stoft!

Min gråt bör ej bli döljd,
Då jag nu ser din färd, af Karons andar följd —
Dig, Movitz, menar jag... Topp, håll, slå vad om supen
Att Karon aldrig haft så däjlig själ på slupen...
Gutår, du sälla själ!

O, du, du glada bygd,
Der jag hans lyra hört i dessa lindars skygd!
För hvar gång som du satt i denna labyrinten
Med tummen mot din bas och fingret krökt på qvinten,
Och som mitt hjerta mins, intill den stund det dör,
Hur groft med drill på drill du sjöng: *Brillante fleur*...
Men, ack, din mun är kall — förvissnad är den handen,
Som med så glada ljud förtjuste denna stranden!
Den grottan mer ej syns, der du, min Pytias,
Beundrad för din konst, sjelf stifta din parnass,

Der du... ack, tillåt mig att med din urna stanna...
Der du så ofta satt och pimpla ur min kanna,
Just denna kannan, den, som Åvall kastat här,
Som gjort så mången gång Olympen i dig kär.
Men, himmel, han är död — hvad hjelper mig orera —
Hans stoft ju längse'n gömdt inom sin gyllne lera!
Du der, stå ej och svälg med ögonen ihop
Och ur din våta glugg fäll tårar i mitt stop...
Ja, när han slöt sin sång, så var det, så att tala,
Som svalans flygt till bo bebådar nattens dvala,
Som gumsens bräk i byn vid dagens bleka rand
Betyder lammens lust att somna efter hand.
Ty vid hans sista pust i krogdörrn hos madamen
Af brödralaget straxt försvann den gamla stammen:
En kasta sin fiol på nacken tungt och gick,
En ann sitt oboe inunder armen fick,
Den tredje, full med dun, stack flöjten i syrtuten,
Och alla oboe försvunno i minuten;
Trumslagarn hängslet promt opp öfver hufvu't drog
Och hvälfde trumman kull vid krogdörrr, der han stog;
Men Movitz fins ej mer... Kom, följen mig, ell' huru...
Der ser ni Movitz' bänk grönmålad och af furu —
Just från den granens topp, der denna bänken står,
Man öl-kapellets torn rätt fram i sigte får.
Den dunkla lyktans sken en strålig skymning kastar,
Hvartut som ögat ser och hvaråt foten hastar.
Der står hans körsbärsträd, af daggens droppar hvitt,
Inom hvars fordna skygd han slog båd bom och qvitt.
Der ligger käglan kull och klotet fullt med mossa,
Och der vid grottans grind, der luntan brann och blossa,
Hans stöflar och karpus än ligga qvar i sand,
Hans stångpisk, styf af blår med svarta parduband,
Hans fullmakt, möglig, grön, med krumelurer skrifven,

Kringlindad om en ost, förbränd och sönderrifven;
Och der — hvad, ser jag rätt — bredvid den halfva
skon
Hvad ser jag ... himmel, ack, hans kapitulation
I ränniln vicklar sig bland skal och äggegulor
Med gulbrunt stort sigill, standarer, klot och kulor.
O, gudar, se hans väst — hans tröja, lapp på lapp!
Fins der en skilling? Nej, nej, blott en ergad knapp.
Ack, mäktar tidens band vid dessa nejder röra,
I grund det glada folk förgöra och förstöra?
Men, ack, vid denna syn allt ökar mina qval,
De hvita snäckors prål, de röda musselskal.
Kring grottan Eols harm i blomman sorgligt hviner:
Allt vissnar vid hans suck, från dessa små jasminer
Till ekens stolta stam — än helgad der han står,
Så bär han ej sin topp så vördig som i går.
Och dessa åkerfält, med gyllne ax betäckte,
I sin förvandlings-lag påminna mig mitt slägte:
De blad, just dessa blad, som gulna kring min fot,
Afskildra mig min min, när döden tar mig mot.
Se ditåt, mina barn, förbi de höga ekar,
Längst in i skogens rymd, dit inåt, dit jag pekar,
Säg, ser ni något träd, en hvit och yfvig stam,
Hvars rikt beprydda löf ur dimman glittra fram?
Tro, förr'n de röda bär härnäst bofinken lockar,
Att kanske på min mull man pimpinella plockar.
Och denna hand, som förr i ständigt sus och surr
Till glaset sträcktes ut, *dum captat, capitur*.
Ja, förrän dessa bin hint fram till skördeanden,
Är lian i min häl och skutan nära stranden!
Ty så är lifvets rund kring denna trinda boll:
En Mogols elefant, med kejsarns parasol,
En kaimakan, insvept i sjelfva Mahomets fana,
Är i en blink ej mer än denna pris havana.
Sjelf storvisirn till häst inom en väpnad krets

Bland dubbla svansars fläkt på pikens gyllne spets
Och dogen på sin thron i glimmande gondolen
Är i en blink ej mer än denna tomma skålen.
Kring allt, hvart tanken flyr i all naturens glans,
Står döden tyst på lur som spelman till en dans.
Den sämsta snöpings lif, den skönsta sultaninna,
Allt måste flux om bord vid Karons rodd försvinna...
Den Movitz, verlden egt, måst sträcka sina knän
I samma svarta sump som Cesar och Eugène.

Hvad kulet vattuspel som ned i droppar faller,
Försilfradt i sitt skum bland jaspis och koraller,
Som med en kylig fläkt i gyllne vaser sprids
Och genom nya rör till nya hvirflar vrids!
Bland dessa vattusprång, der dygnet om de sqvala
Vid trädens kulna rusk och all naturens dvala,
Syns Bacchi hjeltars stoft kring kullar här och der,
Som hvar en på sin spets en upphöjd stjerna bär.
De äldsta Bacchi män, som trotsat tid och laster,
Med nakna hufvuden och kransar af albaster
Har konstens lätta hand i Floras portar ställt.
En Noach, krönt bland dem, syns naken i sitt tält,
Nedom hvars gjutna bädd sig tvänne nymfer smycka,
Som manteln från hans länd med yra ögon rycka.
På stoden midt emot Kambyses' skugga står,
Der snillets starka drag sjelf fasan öfvergår.
Ett barn med böjda knän det raglar och det blundar
För en tyrannisk pil, som blodets utlopp rundar.
En Tantalus, utsträckt, långhalsig, svart och ful,
Fördömmer i sin törst sitt snabba vattenhjul...
Men i den stolta park, der träden sig fördela,
All Fröjas vällust syns i stela marmorn spela:
En Ahala, så yr, af konsten eldad skönt,

Med benet sträckt till skyn spritt naken står och
krönt:
Dess axlar, barm och bröst Cyterens värma målar,
Fastän dess ögons glans ej mer i tiden strålar;
Och på en marmorhäll bland kupidoners spel
En Ahaliba syns vidöppen, kall och stel:
Dess hand, med blommor full, en lusta tycks bekröna,
Som ögnas vid ett veck uppå det runda sköna —
Zefirens lätta blåst och flodens våg än mer
Åt denna helgedom de sista pustar ger...
Men, ack, hvad furiers språng som sira golf och väggar!
De hvita gipsverk... allt, allt, allt min själ uppeggar:
Till klagan, harm och qval allt, allt beveker mig.
Må urnan krossad bli och Trundman dö med dig!
Må denna källans sorl, som rinner mig så nära,
Frammullra i sin fart helt tyst Neptuni ära,
Men måtte detta stoft, just denna usla jag,
I hafvets bottnar strös vid Jofurs dunderslag!
Ack, Vänskap, hvad du är! Jag tror, i Bacchi rike
Du Kärlek nämnas bör som närmast hans gelike:
Den ene kogern för med sötma och med sorg,
Med söta drufvor fylld den andre bär sin korg.
Hvi skall min skröplighet sin morgon se allena?
Hvi får mitt stoft med hans sig ännu ej förena,
I samma kärl bli gömdt inunder Bacchi tron?
Men Movitz' fest begyns: snart nalkas procession.
Allt Bacchi manskap svängs plutonvis mot hvarandra,
Inom hvars flyglar fromt de krönte hjeltar vandra;
Och åter framför dem en rad af spelmän går,
Som under facklors sken på svarta trummor slår.

Emellertid som visst en eller flere timmar
Kapitlet samlar sig, der templets ungdom stimmar,

Och som lanternan syns på öl-kapellets port,
Välan, kom, följen mig till en så lustig ort —
Låt opp, du Bacchi man, som innanföre talar!
Din öppna fönsterluft och dina varma salar,
Din skorstens mörka rök mot dagens ljusa rand
Och ångan af dig sjelf, som tittar ut ibland,
Den eld, hvars glöd och kol kring dina kittlar sprakar,
Der du med skopan står och ideliga smakar,
Och brödrens hesa skrål vid systrarnas alarm
Gör att vi vänta svar vid bägarn från din arm.
Din lappmudd och kalott i Juni milda dagar,
Ditt hvita glesa hår, som tolkar tidens lagar,
Gör att i Fröjas hof du mer ej syns så ung...
Med nymfen i din famn sjung, fader Bäckman, sjung!

Om ödet skull' mig skicka
En skön och dugtig flicka :||:
Att med sitt pip och qval mitt fromma bröst bedra,
Ah, ah, ah, ah,
Jag skull' ej, som andra göra,
Efter folkets sqvaller höra:
Den henne ville röra,
Skull' mig betala bra.
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
Den henne ville röra,
Skull' mig betala bra.

När hon gick ut till andra,
Så skull' jag hemma vandra :||:
Emellan skafferi och källarsvaln... Hva ba?
Ah, ah, ah, ah!
Jag skull' inte bry min hjerna,
Om den prydnad, hon mig ärna,
Blott Bacchi saft och kärna
Flöt i buteljerna,
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,

Blott Bacchi saft och kärna
Flöt i buteljerna.

Om hon mig sängen neka
Ell' ut åt dörren peka, :||:
Det kosta kanske på... men mor hon vill så ha.
Ah, ah, ah, ah!
Om de främmande, kanhända
Med pistolerna uppspända,
Mig kasta öfver ända,
Hvad skull' jag göra? Hva?
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!
Mig kasta öfver ända,
Hvad skull' jag göra? Hva?

Der kommer till exempel
En andlig man ur tempel, :||:
Som med en vördig min drar af sig handskarna.
Ah, ah, ah, ah!
Som han är en man af värde
Och jag trifs ej bland de lärde,
Så går jag mina färde
Och lemnar tofflorna,
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!
Så går jag mina färde
Och lemnar tofflorna.

Om se'n af garnisonen
Kom den och den baronen, :||:
Min hatt i fönstret såg bland andra hattarna,
Ah, ah, ah, ah,
Och jag skulle blott bejaka
Att jag sofvit hos min maka,
Helt säkert jag mig staka

Och stode chapeau-bas,
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
Helt säkert jag mig staka
Och stode chapeau-bas.

En ann gång kunde hända,
Jag ville hemåt vända :||:
Och ljuset ännu brann emellan luckorna,
Ah, ah, ah, ah.
Att min engel börja spotta,
Mig båd' prygla och hundsvotta
Och kanske ur sin potta
Gaf mig ... et cetera ...
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
Och kanske ur sin potta
Gaf mig ... et cetera ...

Men säj, på tro och ära,
Säj, kan man mer begära :||:
Än att jag sjelf ser bort och håller ljusena?
Ah, ah, ah, ah!
Se'n, när jag dem sjelf insöfver,
Kanske, om jag då behöfver,
Knappt ett glas vin blir öfver
För mitt besvär ... Hva ba?
Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha,
Knappt ett glas vin blir öfver
För mitt besvär ... Hva ba?

TRUNDMAN.

Kom, skrala gubbe, kom, som skrattar åt din aska,
Som näslös dansar om i ringen med de raska,
Som med din tunga fot rör Fröjas mjuka bädd
Och med din röda plym bestiger grafvens brädd,

Kom, tag ditt krus i hand och dina lockar kamma,
Gjut döden i ditt kärl vid morgonrodnans flamma,
Men glöm dess malört bort på bolstren i paulun . . .
Hola, kamrater, klang! Här stötes i basun:
All nejden hurra hörs, kring kärlens sprund och
fragga
Trompeten stötes stolt vid åsyn af din flagga,
Trumslagarn hvirfveln slår med dubbla slag på slag
Och luften mulnar bort af folkets andedrag.
Kring allt hvad ögat ser åt kullar, berg och branter
I mörka flockar sprids gevär och musikanter.
Opp, samloms, mina barn! Med andakt bugen er
För all den herrlighet, som Movitz' aska ger!

Men skåden... himmel, ack... hvad ömt, hvad skönt...
jag bäfvar . . .
Märk, efter spelets tropp prestinnan Ulla sväfvar
Med svart utslaget hår och guldgult damast-släp —
Betrakta hennes glans mot allt det mörka skräp
Af Mollbergs stora vakt, som framför går och slingrar!
Märk hur dess hvita hand på mandolinen fingrar,
Hur hennes bindel skönt af vädrets ilar förs
Och huru lätt dess fot inunder kjorteln rörs!
Den lilla pennans skymt, som ömt på strängen klingar,
En liten fjeder är af kärleksgudens vingar.
Men hennes röst dertill vid facklans eld och sprak
Gör själen så förtjust som lustan rädd och spak.
På vägens blomsterstråt, som opp åt templet syftar,
Märk hur precist sin fot hon efter takten lyftar!
Se, hennes toffelblad, broderadt guld i grönt,
Hur, vid hvart steg hon tar, det strålar högt och skönt!
Hvad mer än dråplig syn! Märk, märken qvinnolisten,
Märk, mellan hvar kadans af främsta oboisten
Hur hon slår benet opp, så sulan syns på skon —
De blunda och de le i hela procession.

Puff... hvad det kostar på! När hon ser ner på kragen,
Knappt tippen uppå skon hon skönja kan för magen:

Den uppsvälld är och hög och liknar en pulpet,
Der Astrild haft sin post och lemnat sitt signet.
Kom, mina kära barn! De nalkas oss så nära.
Tänd, tänden facklorna! Soldaterna de svära....
Hvad stormen ökar sig med slagsmål, tvång och hot!
Opp, låtom oss gå ut att taga dem emot!

TRUNDMAN MED KOREN.

Sjung, mina söner, alla tolf!
Sjung efter mej! Se på kärlet, jag förer!
Lyft på karpusen,

Fläkta med ljusen,
Höjen opp krusen,
Kommendörer!
Stänk persiko kring templets golf!
Stänk ratafia!
Sjung vår litania!
Noach, Maria,
David, Uria,
Ej denna urnan dem tillhörer.
Rent i botten!
Lyft på kalotten!
Drickom om i botten!
Sätt uppå kalotten!
Sen på mej — se hvad jag bär:
Fallen neder, jag besvär —
I den urnan ... just den här ...
Movitz' aska samlad är.

Kor.

I den urnan ... just den här ...
Movitz' aska samlad är.

Tutti.

I den urnan ... just den der ...
Movitz' aska samlad är.

Ulla Winblad.

Prestinnor, bugen er med bittra sorgeqväden
För Trundman, der han går inom de glesa träden!
Mot dagens röda skymt och ljusens blacka sken
Hans skugga sväfvar fram så lutad i allén.
Än armarna i kors det mörka kärlet lyfta,
Då tusen hurra hörs af dem, som gå och snyfta,

Än gubbens armar lågt i vördnadsfulla stig
Till jorden sänka det och åter korsa sig.
Men på hvem lyssnar han? Hvem är den der charmanta,
I språnget Jensen lik, som idligt hörs diskanta,
Som, pussig, blek och stinn, med håret i en lock,
Sin flaska rycker opp utur sin puderrock?
Han ljusblå strumpor bär, den glada Bacchi-vännen,
Omaka, liksom han... i skorna messingsspännen...
Hör hur han grälar jemt, så vindögd, plump och stinn!
Men nu, nu sprang han bort längst in i skogen in...
Hvad är jag inte trött... De kulna moln, som fläkta,
Gör sömnen mig så söt att ögat må försmäkta:
Knappt mina ögon se den Trundman i sitt nit,
Långt mindre örat hör hans sorgepsalmer hit.
Men ödet och vårt kall i stillhet må vi lyda,
Med ömma klagoljud att vinets dyrkan tyda.
Opp, systrar, slumren ej! Låt nattens andar fly!
Snart Bacchi eldar sprids i dagens öppna sky.
Snart presterna med bloss mot altaren sig stöda,
Och inom gallren snart skall offerblodet flöda.
Kom, Trundman vinkar oss och viftar med turban...
Nu ropar kanslern: »Marsch!» och Mollberg står på plan.
Betäcken era bröst — vår skönhet må vi dölja...
Opp! Oss är anbefaldt näst efter Trundman följa!
Trompetens fräna ljud ger klang i skog och mark:
Med andakt följen mig och templets patriark!

ULLA WINBLAD

FRAMFÖR KOREN AF PRESTINNORNA.

Sjungom, systrar, Fröjas ära!
Fast vi Bacchi rökverk bära.
Fröjas ära :||:

Våra varma bröst begära. Fin.
Vi bekänna hennes lära
Och gudinnans lag besvära. D. K.

KANSLERN.

Du, Bacchi korporal, och ordens-granadörn,
Dig anbefaller jag, som marskalk af likörn,
Gör rum för procession!

KOR.

Under facklans dunkla låga
Vi till Bacchi gårdar tåga,
Men vi våga :|:
Klandra dödens pil och båga... Fin.
Spör oss någon om vår plåga,
Blir det svaret på hans fråga. D. K.

MOLLBERG.

Nun woll'n wir salutiren —
Schiltre... Auf axel... Schtill!

KANSLERN
med ordens-karafinen framför basfiolen.

Nu är jag just von bieren,
Så att i all den glans, jag sväfvar som prestaf,
Knappt handen orkar opp att lyfta hatten af.

MOLLBERG.

Schiltre... Auf axel... Schtill!

KANSLERN.

Tack vackert för besväret!
Märk, Bacchi ridderskap — när Mollberg rör geväret!

Så må vi buga oss och klinga med hvarann!
Upplyftom karafin... Se nu, nu skyldrar han!
Det kallas tempo det, så kunna nacken vrida
Och med en afvig hand geväret slå på sida,
Bli vindögd som en uf, stå raker som en stör.

KOR AF PROCESSION.

Ah, monseigneur
Är just i sin galla —
Fallarilalla!
För din mustasch måst döden knäfalla.
Ah, vot' servitör!

KANSLERN.

Tack, fader Mollberg, tack! Très humble serviteur!
Framför din bataljon din egen skål vi dricka.
Hvad du ser tapper ut kring halsen med din bricka!
Och med den mössan, tänk, så silfversmidd och hvit,
Hvad du drar hjeltar fram för spetsen af din plit!
Din mulna anletsfärg, din hvita lock vid öra
Och dina ljusblå skört med hvita veck, må göra,
Allt bildar dig så skön, bland trummor och gevär...
Klang nu! Nu skyldrar han... Bien obligé, mon cher!

KOR AF PROCESSION.

Bien obligé!
Nu skyldra de alla —
Fallarillalla
Mollberg, din skål... Låt fluidum svalla
Och ny sötma ge!

KANSLERN.

Hvad du ser däjlig ut, du Mollberg för paraden!
Din like näpplig näms i hela Henriaden.

Men, I med basfioln, I raska gubbar, märk,
J bröder, tumlen ej med ordens speleverk!
J kommen väl ihåg hvems hand rört detta skrofvet —
Knappt sådan Mechel fins i meklenburgska hofvet.
Gå jemnt i takt... jemnt, jemnt... Jag säger än en gång:
Hans like aldrig fås på valdthorn och bassong:
Han trotsa i sin tid Soprano i Neapel,
Besozzi i Turin och mången ann konstapel,
När med en pussig käft han mumsa på sitt rör,
Och det för ett patrask, som inte har gehör.
Med ögonen ihop och näsan i syrtuten
Han svängde oboen så tonen gnall mot knuten.
Kamraten midtemot, rödbrusig, tjock och stinn,
Smög ofta samma ton uti sitt valdthorn in...
Men, himmel, hvad alarm! Re'n börjas nu med sången —
Sväng sakta, Bacchi män, i denna blomstergången!
Du der, vakthafvande vid basfioln framför,
Höj facklan högre opp och på karpusen rör!
Låt kring fiolens hals dess klara gnistror skakas,
Och svinga din karpus båd framåt och tillbakas!
Klang, Öman Fodermarsk, du Bacchi kommendör
Med benena i kors och helsning från Skanör!
Ja, du, du tömma vill fem stop och inte yra —
O, gudar, hvilken gäck: han är plakat af fyra!
Drick ut din krönta hälft, ryck in uti ditt led
Och blif en kostlig länk i denna våta ked!
Noch än ur karafin vid spelets storm och dunder
Må vinet gjutas ut... Klang, Löfberg... Håll inunder!
Stig fram, du Bacchi man, i ditt inkognito
Med hufvu't utan hatt och foten utan sko...
Marsch! Vid trompetens skräll slå benen opp, marschera,
Mot basfiolens hals sänk bröst och skuldror mera

Och skingra facklans eld vid den uppgå'nde soln
Från deras pust och flämt, som våndas med fioln!
Sjung — sjungom alla ömt! Re'n mina läppar snyfta
Vid åsyn af det kärl, som Trundman nu upplyfta.
Sjung efter honom, barn! Upphöjen hand och mund,
Ty Bacchi fest begyns, och just på denna stund!
Förenom våra ljud med all den starka skara,
Som vandrar framför oss att Movitz' stoft bevara!
Upplyften era krus med famntag åt hvarann!
Nu öppnas templets port... Men hvem är denne man,
Som redan solens glans till vinets fest förblindat,
Som, naken öfverallt, sin krans kring midjan lindat,
Som mot sitt hvita skägg inom sin svullna famn
Vår Movitz' lyra bär och jollrar vid hans namn?
Opp, Åvall, opp, senjör! Ej tid att längre sofva —
Opp, klinga på ditt spel! Med oss dig hemförlofva
Till templets helgedom... Men säg mig hvad han tror...
Hör på hans vilda sång!

ÅVALL *vid tempeldörren med lyran.*

Tom är min flaska, tunnan utrunnen —
Guld i min ficka var aldrig uti.
Knappt den trådsändan ännu är spunnen
Fullt till det blaggarn min skjorta skall bli.
Och till en jacka, prydd med snören,
Väfd utaf getragg, lagom stor,
Fan ta som tror att klädsfabrikören
Ännu hint födas och ögnat sin mor.

Jag heter Åvall, bror!
Tom är min verkstad: knappt fins der verke,
Knappt till en pinne att slå i en klack,
Aldrig en stöfvel, inte ett märke,

Aldrig en sula... nej, ingen... stor tack!
Afklädda väggar, små och låga,
Nedruttna golf med beck och talg —
Men ändå klang! Mitt stop i full råga
Fräser rossolis och glödgar mitt svalg.

Af sorg vid Movitz' död, I kostliga senjörer,
Jag legat här två dygn.

Just här på trappan, ensam, allena,
Jag nu mest legat två dygn vid mitt stop,
Och med min klang på denna här sena
Templets all ungdom jag bådat ihop.
Just under detta mandelträdet,
Der nu papgojan skrattar fräckt,
Der har jag spelt och sjungit det qvädet,
Som all naturen till klagan uppväckt.

KANSLERN.

Inträden, kommendörer,
I ordning, par om par!

ÅVALL.

Lamporna fladdra, facklorna spraka,
Hästarna gnägga och Trundman ser ner,
Nymferna gråta, skyarna braka,
Floden sig grufvar och Eol han ler.
Men, mina barn, i gråt jag somna,
När jag min broders urna såg...
Träden då in! Välkomna, välkomna —
Bacchus uppelde vårt blod och vår håg!

Ack, om jag kunde stå
Och ögna blott en skymt af dem, som kring mig gå...

Men, gudar, hvad alarm! Mitt skrämda hjerta bäfvar,
Min syn förvillad blir i mörkret, der jag sträfvar.
När i min blöta sömn vid denna lampans sken
Jag nyss på trappan låg i porten här allen
Och då mot vädrens blåst jag under trädet grina
Och jag såg opp och drack, så hördes luften hvina.
Jag såg och lyssna ömt uppå de stumma dön,
Som ständigt höras hit vid Karons rodd kring ön.
Än skymta åran fram och än sågs hela raden
Mot flodens hvita fragg i vassen hvälfva bladen.
Än flög en korp förbi, och än vid blixt och rök
En fiskmås dyka ner, och oppåt flög en hök.
Än tände sig ett bloss, och än dess eld sig dela,
Än månans ljusa klot på mörka böljan spela.
De nakna granars sus, de böjda aspars fläkt
Och ufven, der han tjöt, mig gjorde så förskräckt
Att bägarn föll ur hand... Men hör hur folket svärmar!
Sjelf Trundman frammanför, i släp och vida ärmar,
Hör, hur han sjunger högt vid tusen facklors sprak
De slagna hjeltars lof... Men, ack, hvad storm och brak!
Helt säkert detta folk vill Bacchi pressar klämma —
Jag känner Ullas röst och Trundmans grofva stämma
Och minns ännu i natt vid lampan der jag låg,
Hur präktigt sluparna man bort i viken såg.
I vassen öfverallt, der offerhjorden råmar,
De hvita seglen sågs bland roddare och pråmar,
Tills slutlig vid en knall uppblixtra hela strand,
Just samma den minut som Trundman steg i land.
Dess djerfva blick till skyn, dess röda svett i pannan,
Dess vördnadsfulla nick, när gubben öppna kannan,
Hans stapplande gutår, förr'n oljan halka in,
Var värd Apelles' hand i målning mer än min.
Men när hans bröst hvar gång vid pipen flög och flåsa
Och hårets knorl så sträft sågs kring hans axlar blåsa,

Och då hans öppna gap, med hvita tänder prydt,
Mot kärlets bräddar låg, nyss skuradt, blankt och nytt,
Och från dess hvita skägg när ölet rann och sqvala,
Så dråplig tafla, barn, kan intet guld betala...
Men räcken mig en gång ett spetsglas obemängdt,
Gör ej min sorg så djup och ödet ej så strängt!
Ett spetsglas pomerans... Men, ack, jag allting saknar:
Jag utan vänner dör, och utan glas jag vaknar.
Min tanka grumlig blir, mitt hjerta saknar luft,
Min anda sitt begär, min hjerna sitt förnuft,
Mitt blod sin lugna fart, mitt snille sina lagar
Och kroppen allt sitt stöd, när hufvu't så behagar...
Men hvad min oro öks i denna mörka vik
Af dessa nymfers skrål och dessa gastars skrik!
I förgår låg jag här på trappan och kavera
Med hufvu't fullt af löf och glaset med madera.
Min hand var vänd till stryk, min fot upplyft till dans,
Och detta gula skägg var stänkt med pomerans.
Ur denna Noachs bild, ur pipen mellan låren,
Jag skrufva oljan ut och pressa sista tåren:
Jag gret, och i hvar tår, som ned ur ögat föll,
Det fräste finkel, barn, som hundra grader höll.
I mandelträdets topp papgojan sjöng och hvissla,
Då skrufven i min hand de skönsta toner gnissla.
Gå bort — låt döden sjelf afkyla min person...
Men hurra! Trundman syns, och der går procession...
Se, kanslern med pokaln hur hjulbent han sig svingar,
När Mollberg gör honnör och ordens-spelet klingar —
Kors hvad hans skugga bräns!

Men, ack, hvad dufna ök
Som uppför trappans brant uppklifva på försök!
Klang, du, du Mollberg, bror med hårpung och mustascher!
Du ser mig ut, kamrat, som du har tömt fastager.

Hvad du tar tappra steg framför ditt krumpna led
Med pikens gyllne udd och mössan på en sned!
Hur fromt syns i din marsch de hvita vador blänka,
Då du med piken fälld vill sorgefloret sänka!
Din röda tyska läpp, förvillad i sin min,
Befaller trummans halt och nymfens mandolin.
Klang, Mollberg! Du är skön... Men, himmel, hvad
jag skådar!
Hvad röster och musik, som Fröjas folk bebådar!
O, gudar, hvilken nymf med svart utslaget hår
Som främst på trappan steg och fram till templet går!
Hvad skira kjortlars fläkt kring hennes tofflor spela,
Som under vädrens pust sig lyfta och fördela!
Ack, Ulla, allt ditt prål förqväfver all min röst —
Din skål i denna vört... din bild i detta bröst...
Trompetens uppbrott hörs... Klang, Trundman, der
du tråkar
Med urnan mot ditt bröst och om din hjelte språkar!
De klara höjders brand vid folkets storm och stoj
Gör dig din skugga täck inom sitt flor och boj.
Vid kärlets ädla tyngd du hedrar den du tjenar,
När åt dess kalla stoft ditt hjerta varmt du länar —
Gack till ditt våta kall, som pryds af dina år,
Inom den porten in, som för dig öppen står...
Hola, pukslagarn hörs och processionen skrider!
Klang, Ede, klang din skål, der du på tunnan rider
Som brygdens härold främst till folkets tröst och gagn
Med rosor kring ditt sprund och facklor kring din vagn!

Men, himmel, se en mängd, som hosta och gå luta,
Som basfiolens block i steg för steg framskjuta —
Märk huru skrofvet, spräckt, vräks likt ett skepp i qvaf,
Som sqvalpar mot den strand, der linan brustit af!
Knappt skönjer ögat mer vid brödrens våta möda
Än blott en horisont af näsor, blå och röda.

Du der med lurn i mun, med röda mössan, du,
Låt vimpeln fladdra ut!

Hur präktigt ser jag nu
Vid oljekannans svigt det krönta barnet buga
Och åt hvar Bacchi man dess oljekaka truga!
Vid dönet af basun inom sin slutna ring
Det ögnar fromt till skyn och bjuder kannan kring.
Klunk, Mollberg, der du står! Klang, Ede, der du
gungar,
Och vivat Fröjas folk, som mellan spelet ljungar!

Hola! Der raglar en, som Movitz' stråke bär,
För hvilken trumman rörs och ropas till gevär.
Välkommen, gubbe, du, som orkar drufvan pressa
Med glädjen i din mun och sorgen på din hjessa!
Din skalkhet glittrar fram på dina silfverhår,
Wolfdauer, du, som tyst så mången lagt på bår,
Så en bedröfvad far vid dottrens gömda vagga
Som mången svartsjuk man uti sin hämd och fragga.
Träd opp till templets port! Derinne önskas dig
Ett majregn utaf öl i dina torra stig.
Gack, famla i ditt kall på denna klagodagen!

Der dansar fram en ann, med näsan sönderslagen,
I en demi-coupé, en charge-à-trois-pas:
Grälmakar Löfberg, klang! Välkommen och hurra!
Hvad du har tumlat om, och hvad du orkar föga!
Han är det, utan hatt, med silfverglitt på öga,
Som framtill på sin kolt ej mer än fodret har
Och baktill intet mer än öfvertyget qvar.
Klang, Löfberg, drick mig till! Snart morgonrodnan
flammar...
Men, gudar, hvem är den, som trampar der och dammar

Med handen sträckt till skyn och ögonen ihop,
Som med ett bittert skratt lagt locket på sitt stop
Och hjulbent speglar sig i trädens glesa skugga?
Hvem är den Bacchi man? O, stolta Ehrensugga,
Välkommen i din ångst! Kom, luta dig och drick
Af denna högtids-vört, jag nyss af Trundman fick!

Hurra! Se Jensen sjelf bland folket hur han drifver!
Med pennan krökt i hand han ideliga skrifver,
Han mumlar i sin skrift och ser på bataljon.
Men Mollberg bugar sig vid spelets klang på bron —
Allt folket bugar än, och templets vimpel blåser...
Der parentatorn är, så tjock som en boråser.
Bevar' oss hvad hans hår det fladdrar gult och sträft —
Bevars — hans andedrägt snart vädrets våld förqväft.
Han är det, der i dörrn, som nu sin penna hvässer,
Som skall kring Movitz' stoft i dag strö sorgcypresser.
Klang! Portarna slås opp: allt Fröjas hoffolk syns...
Der kommer Trundman ut, och festen nu begyns.

KANSLERN.

Allt folket träde fram! Allt lefvande härinne,
Träd fram och sjungen högt vår Movitz' sorgeminne!

KOR.

Hvem är, som ej vår broder mins,
Fastän hans skugga mer ej fins?
Fastän hans valdthorn tystnat har,
Är skogens genljud ändå qvar.
Än Floras fåglaskara
Skall ömt hans spel förklara.
Än jägarn vid sin snara
Skall på sin pipa svara
Hur, ibland Orfei söner

Af Bacchus krönt så sköner,
Han utan like var.

TRUNDMAN.

Prestinna, tänd din eld! J nymfer, templets prål,
Med dubbel skönhetsglans vid dödens göromål
Utgjuten eder gråt... Men hör, pukslagarn larmar
Med pinne hvälfd i skyn och silfversmidda armar!
En präktig hvirfvel hörs i dubbla slag på slag,
Som bådar något stort och något nytt behag.
Med pinnarna i kors och tummarne i vädret
Går klangen opp åt skyn och konsten ner i lädret.
Hvad han ser munter ut den pukarn — och så gladt
Med liten svart mustasch och galonerad hatt
Nu trumlar han till storms... Bevar' oss, hur han
larmar!
Flyg, flygen alla fram! Med vidt utslagna armar
Mottagen denne man — det parentatorn är,
Den sorgsne Jensen sjelf, som nu vår gråt begär!

KANSLERN.

Du Fröjas täcka folk, som vrider dina händer,
Som nu vid altaret din fällda fackla tänder,
Som, blottad i din barm, med dina höga bröst
Till jorden kastar dig, var tyst — hör Jensens röst!
Pukslagare, slå an! (*Pukor.*)

I spelmän och raljörer,
Allt Bacchi ridderskap med templets kommendörer,
All denna menighet, som här i templet syns,
Nedböjen era knän! Parentation begyns,
Och klockan klämtar bön.

Du, gubbe, du, som snyftar,
Som stolt vid basfioln den röda stråken lyftar,

Som under facklans sken med hvita lockar står,
Släck blossets dunkla eld, der dödens fasa rår,
Och fall på dina knän!

J, raska köresvenner,
Som sprundat Bacchi kärl, j brygdens åldermänner,
Uppvicklen era skört, till jorden fallen ned!
Nu parentatorn syns... hans uppsyn är oss vred...
Flux hattarna utaf!

Du, templets gamla myra,
Du brygdens embetsman af skylten n:o 4,
Som under trädets rusk och löfvens kulna fläkt
Dig här med lyran lagt, stig opp och var betäckt
Och träd i templet in!

Du, ordens-granadören,
Med allt ditt manskap fall, fall ned vid tempeldören,
Häng mössan på din pik, slå handen för ditt bröst!
Nu träder Jensen fram. Med bäfvan hör hans röst!
Pukslagare, slå an!

TRUNDMAN.

Allt folket falle neder!

MOLLBERG.

Hau! Schilträ mit muskett... geschwindt i alle leder!

TRUNDMAN.

Prestinnor, bugen er vid alla klockors ljud!

ÅVALL.

Hvad djupa sorgepräl omgifva vinets gud!

En härold.

Stig, parentator, fram!

Jensen.

Nyss i de mörka vågor,
Der nattens fasa rår bland thordöns qvalm och lågor,
Der klippans branta tyngd högt öfver hufvu't står
Och med en vredgad spets till Jofurs skyar går,
Der bergen vältras ner med brända löf och grenar
Och åter kastas opp uti ett regn af stenar,
Der en förtörnad flod sin klagan gjuter ut,
Båd' fängslad i sin fart och störtad i sitt slut,
Der böljor utaf eld ur Plutos kamrar flyta,
Som sig till högre qval i ljusa svall frambryta,
Der Tityus förskräckt fördömmer gudars far,
Då gamen ur hans bröst en blodig lefver drar,
Der jättarna med harm sig ilskefulla rifva
Att på hvarandras rygg till himlarna uppklifva,
Der Ixion, med flärd af Hymens fackla bränd,
Blir i en glödgad ström på hjulets axlar vänd,
Der hvita bloss och sken ur tända ugnar gjutas,
Som med en hisklig gråt än öppnas, än tillslutas,
Och der en vredgad drott med krona af cypress
Sin stolta nyckel för och spira utomdess —
O, gudar, just, just der på denna grymma orten
Höll Plutos svarta vagn och hästarna för porten.
Skenbarligt såg jag då vår Movitz oförtänkt
I svart fotsidigt släp, med gyllne stjernor stänkt.
Hans uppsyn tycktes vred, hans spridda blickar kulna
Och kindrens sjuka färg som axen, när de gulna.
Men en trehöfdad hund jag bunden såg och krum
Vid denna mörksens port upprest på hafvets skum.
En grämelse och nöd all örats känsla qväfde
Vid tusen fångars skrål, som plågotyngder häfde.

Och mot en gruflig eld bakom en itänd lönn
De svarta skuggor sågs än vältra sig i sjön
Och än vid jernbasun, hvars ljud ny nöd förkunnar,
Med brända hufvuden upplyfta gap och munnar.
Bland gnistor, blixt och rök sågs blodets ack och ve
I röda droppars spel förtviflans målning ge,
När från den svafvelsjön, som storma, brann och spraka,
Benranglen flöto fram och bloden flöt tillbaka.
Der sam en usel mor med vilda ögnakast
Och höll en brottslig son i sina armar fast:
Han åter, dubbelt vild, till fadrens bröst sig slänger,
Som våndas i en glöd bland halster, jern och tänger.
Förvirrad i min själ, mig tycks jag ännu hör
Den jernbasunens skräll, som afgrunds bäfvan gör.
En kuttra som en uf, en jama som en katta —
Men Movitz, tycktes mig, i porten stod och skratta
Så tändren skallrade och ögonen föll ut,
Ja, så att svetten rann och koka som en lut.
Den svarta mantelns släp, den gula skuggans fasa
Gör att mitt stela bröst käns klappadt som en trasa.
Mitt hjerta i mig klack, och gikten flög i ron:
Cerberus, templets hund, han nagga mej i skon.
Allt nattens trolleri kring om mitt hufvud rasa,
Och hvartut ögat såg, blott nya eldar brasa.
Så uppsteg ur en rök en strålig hekatomb,
Då Movitz' hufvud brast och smattra som en bomb:
Ur lågan giftet flög och ormar ur det djupa,
Der paddors svarta mängd bland krokodiler stupa —
Bland vingar, ben och klor en aska breddes ut,
Som ständigt flamma opp vid Eols hvin och tjut...
Men, Bacchi ridderskap, om ingen mig hugsvalar,
Så vet jag näpplig sjelf för hvem jag står och talar!

TRUNDMAN.

Allons — ett glas champagne! Pukslagare, slå an!

(*Pukorna höras.*)

Parentatorn.

Slik kräslighet — gutår — sjelf Cresus aldrig fann...
Men, Bacchi syskon, märk: Vid knalln, då hufvu't flamma,
Så kallna all min blod, och tungan skalf och stamma —
All luften ljusna opp, båd klippor, strand och våg,
Och ett mig okändt land jag mellan molnen såg.
Den hvälfda dödens port, med hästarna i trafvet,
Hjul, kedjor, bommar, allt, allt sönk burdus i hafvet,
Då vid ett präktigt sorl af flöjter och musik
Ett tempel restes opp, olympens boning lik.
Jag kröp, jag sprang, jag flög till obegriplig ära,
Till tusen tafflar fram med dricka och förtära,
Till stekta kycklingar och strufvor utaf gull
Och mumsa ett kalops ur en rubinkastrull.
Der bars en pudding fram, förgylld i alla kanter,
Men sockret, strött ikring, brann klart som diamanter.
Ett blått laxvälling-fat var så min smak i lag
Att pulsen blef helt mjuk från sina torra slag.
Persilje-abborn, barn, uti den gröna såsen
Och i sin smörpaulun den äppelstinna gåsen,
Slikt allt gör mig bestört... Men jag — jag drack och åt
Vid vackra munnars min och sköna ögons gråt.
Der gingo gudar kring och med hvarann spassera,
Mars med ett kycklingben och med ett glas madera,
Apollo tog en sup, och Bacchus satt och sof,
Men Jofurs guldpendyl slog fem i hans alkov.
Vid urets klara spel på små fåtöljer runda
De trenne gracer sågs hvar vid sin smörgås blunda.
Jag blunda vid min syn... men just då jag hant fram,
Gick månen ned i moln och templet flög i dam.
Jag kände, utom torst, en lindrig hufvudyra:

Min andedrägt blef sval, min tunga full med syra —
Då först, då mindes jag nu dagens göromål.

TRUNDMAN.

Klang, knäpp på pukorna! Klang, parentatorns skål!

KOMMENDÖRN MED BASFIOLEN.

Klang, parentatorns skål, som så förträffligt rimmar!
Tänd af Apollos eld, hans hela väsen glimmar.
Men med en skurpen läpp och med en tom butelj
Vid sjelfva vinets brunn stå torstig som en elg,
Och med en själ insvept i sjelfva Karons dimma
Hur kan den främsta skald en enda mening rimma?
Förqväfs ej snillets fläkt i rimmets tvungna slut,
När stopet ligger stjelpt och oljan runnit ut?

TRUNDMAN.

Slå i ett glas champagne, j läckra nuditeter!

PARENTATORN.

Det kallar jag ett vin för kungar och poeter —
Hirr, hurra i min själ! Hvad det var delikat!
En blandning utaf vört, af finkel och suckat!
Klang, fyllen era kärl! Bon, systrar, fyll i mera!
Räck Ulla bägarn der, den dera med madera!

KANSLERN.

I nymfer, slån i mer!

PRESTINNORNA.

Fullt, ers magnificence!

KANSLERN.

Räck fodermarsken vört, Lars Löfberg pomerans,

Och den vid basfioln, som står och flätar benen,
Må af det kärlet få, som bär den blå syrenen!

ULLA WINBLAD.

Gudinnan kallar mig från templets göromål.

TRUNDMAN.

Stöt i basunerna! Prestinnan Ullas skål!

PARENTATORN.

Mitt öga fullt med gråt, som bägarn med likörer —
Låt bägarn gå ikring, I templets kommendörer...
Men, gudar, hvad jag ser... Du lilla sorgsna nymf,
Hvarföre gråter du? Hvar tår blir mig en skymf,
Om ej med Movitz' mull du den i stillhet blandar...
Men, ack, hon sväller opp... fram, Junos tjenste-
andar...
Hon stapplar på sitt mål, hon rifver sina hår —
Kom, väds, att verlden snart en glädtig nyhet får.

KANSLERN.

Gack, Ulla, i ditt kall, dit hymen dig nu sänder!
Påfågeln redan stolt den gyllne vagnen vänder:
Din hjessa siras skall med liljor af den hand,
Som ger naturen lif och fröjdar haf och land.
Gå bort...

PARENTATORN.

Släpp henne fram, hon börjar redan hicka —
Snör hennes snörlif opp... Klang, nymfens skål vi
dricka:
Må Junos lätta hand uppbädda hennes säng
I templets gyllne kor!

Ja, vidare i fläng
Med snabba språng och skutt jemt blunda jag och tråka,
Tills genom hvalf i hvalf jag templets grindar råka.
Ett ständigt hurra söngs, hvarthän jag sprang och kom,
Och qvinnor, barn och män i gräset tumla om.
Men jag skred längre fram opp till de inre gårdar
Förbi de ättefält, de stjernbeprydda vårdar,
Der Bacchi hjeltar göms vid ett fulländadt lopp
Bland ciceroners stoft.

KANSLERN.

Lyft Movitz' urna opp!
Trompetare, gif akt!

(*Trompeter.*)

PARENTATORN.

Se'n, hur jag flög och flängde
Så hatten blåste af och hårets lockar hängde,
En gast mig fängslad fick, insvept i dam och rök —
Den gasten som en korp förbi i luften strök
Och skratta Movitz' namn.

KANSLERN.

Pukslagare, rör pukan!

(*Pukor.*)

PARENTATORN.

Hvad rysning i mitt blod vid denna mull i krukan!
Men, gode Bacchi män, straxt gasten bort han flög,
All templets herrlighet upprann så klar och hög.
Just denna sälla park, der Bacchi bröder andas,
Der vinets helsosaft med lifsbesvären blandas,

Hvad vällust i min själ! Hvad trängtan och begär!
Men ämnet är för hand — och nu, nu står jag här.

KANSLERN.

Lyft Movitz' urna opp! Pukslagare, rör pukan!

(*Pukor.*)

PARENTATORN.

Hvad rysning i mitt blod vid denna mull i krukan!
Vid fetman af dess dunst mitt hår det fuktar sig:
Hvar knoka ångar vin. Hvart doft befaller mig
Att hjelten skildra af... Välan, jag penseln tager...
Apollo, sänk min hand och gif min målning dager!

TRUNDMAN.

Stig opp hvar på sin bänk, båd' prest och kommendör —
Åt brodren Jensen nu ett kärt salutem gör!
Nu är hans snille varmt: nu kan han först orera...
Senjör, ett glas champagne! Senjör, ett glas madera!

KOR.

Bort allt hvad oro gör,
Bort allt hvad hjertat qväljer!
    Bäst att man väljer
    Bland dessa buteljer
    Sin maglikör.
Granne, gör du just som jag gör!
Vet, denna oljan ger humör.
    Hvad det var läckert!
    Hvad var det? Rhenskt bleckert?
    »Oui, monseigneur!»

JENSEN.

Jo, den gaf mål i mun och bilder för min syn!
Min själ nu dubbelt hög upplyftar sig till skyn...

Nu reser jag... farväl! Re'n är jag öfver gränsen,
Förbytt i bara sol.

TRUNDMAN.

En fälsup, nådig Jensen!

KOR.

Bort allt hvad oro gör!
Allt är ju stoft och aska.
Låt oss bli raska
Och tömma vår flaska
Bland bröderna!
Granne, gör du just som jag gör!
Vet, denna oljan ger humör.
Hvad det var mäktigt!
Hvad var det? »Jo, präktigt!»
Mallaga? »Ja!»

JENSEN, PARENTATORN.

I Jofurs ljusa hvalf opp i olympens sal
Med knä om knä mot Mars, Pompé och Hannibal
Vår Movitz lagerkrönt, manhaftig, sträng och bitter,
Klädd i en grön talar uppå sin urna sitter.
En lukt af vårens fläkt, af väpling och jasmin
Från jorden genom skyn uppdunstar tunn och fin.
Små sånggudinnors sorl med vört i gyllne skålar
Omge hans tappra lif och kring hans klarhet skrålar.
Fördubblad blir hans glans, när dessa skaldemör
De evigt lysande olympens portar rör.
En Venus, hög och skön, med vridna, mörka lockar,
Sig med ett öppet bröst i molnets rundel bockar
Och ur ett kupigt horn, durchsigtigt perlemo,
Åt Movitz ger en klunk af Jofurs persiko.
Sjelf Ceres, krönt med ax, den gula manteln kastar:
Med bägarn hvälfd i skyn till Movitz' gap hon hastar —

Ett gullregns klara spel kring bägarns bräddar yr
Af porter, som så skönt olympens snillen bryr.
Med knutna ljusa hår, vällnktande och sköna,
En ynglig stiger fram hans hjessa att bekröna:
I löf och myrten klädd, han främst bland gudar förs,
Då tusen fröjdeljud i tusen himlar hörs.
Den ynglingen så täckt med sina fingrar leker
På lutans lena sträng, som dödar och beveker:
Han blidkar jättarna i deras raseri,
Och det är Amfion... Men vid hans symfoni,
I skira linnen klädd och krönt med hyacinter,
En annan stämma hörs på spända gyllne qvinter
I kosteliga slag berömma vinets gud,
Och det är Arion i all sin högtidsskrud...
Den trogna Orfeus med ögonen tillbaka
Nedåt de dolda rum, åt Eurydis, sin maka,
Med tårar och behag och med utslagna hår
För Movitz bugar sig och ömt på cittran slår.
Min hjelte deremot sin rygg alls inte kröker:
Han koxar och han glor om ingen är som röker,
Om ej bland all den prakt af tafflar, lek och ljus
Hans ögon skönja må en Norrköpings kardus.
Straxt alla rusa till. De skönsta barn af Fröja
Med rosenfärgad hy sig ned i molnet böja:
Med hvälfda höga bröst och foten uti dans
De svinga sina skört högt opp mot solens glans,
Att af den späda eld, som dagens gryning målar,
Hans pipa tändas må uti en punkt af strålar.

Straxt i en krets af skönt, dit ingen dödlig når,
Vår Movitz i talarn med purpurtofflor står.
Till höger Hannibal mot stolen, bakom karmen,
Tar pipan af en grace, med hatten under armen,
Som stolt vid pukors klang af Mars istoppad blir
Och Movitz åter bjuds vid ett glas malvasir.

Den klara rökens fläkt i blå och hvita skyar
Olympens gyllne hvalf fördunklar och förnyar:
Hvar ånga från hans kärl, hvar kräkning, grön och
salt,
Beströs med potpurri och granris öfverallt.
Men, ack, en strålig vagn, af hvita hästar dragen,
Re'n vid olympens port som förebud till dagen
Vid morgonstjernan syns.

TRONDMAN.

J dufne Bacchi män,
Drick parentatorns skål med bägarn om igen!

PARENTATORN.

Du härold med ditt bloss och skrinet under armen,
Ryck korken ur ditt krus, som jäser här i varmen,
Och vid din maglikör, sötkummin som du vet,
Sjung all olympens fröjd och Movitz' herrlighet...
Dock vändom nu vår syn ifrån de ljusa skyar
Ned till det mörka klot, som morgonsoln förnyar,
Som nu vid dagens rand i lust och blomma står,
Så skönjer ögat lätt hvar hjeltens skugga går!
Der vandrar kroppen än och längtar efter dricka:
Af rösten hörs ej mer än då och då en hicka.
Mig tycks åt Stadsgåln bort vid Åkerblomskans disk
Jag än hans tallrik ser med persilja och fisk,
Och hur den gröna skåln med surmjölk står och vickar
I ståndet hos madam, som i sin solhatt nickar;
Och på en rutig duk af mangladt bolstervar
Ser jag hans stånka öl, hur den är tom och klar,
Hur brödren nervid bron i gula skärp och jackor
Emellan jern och släp, fastager, skrin och packor
De ströfva om hvarann bland skutor, ved och kål
Att Movitz få till värd och luggas vid hans skål,

Hur årorna dras opp med trätor, stryk och slammer,
Och hur han står i gräl med Belzebubs madamer,
Hur kjortlar lyftas opp, och hur mot turk och ryss
Han med en blodig läpp i krogdörrn ropar: »Kyss...»
Hur grym hans vålnad står i kärran och predikar,
När veden famnas in utaf hans grymma likar,
Hur hjelten oförskräckt utvexlar en legion
Af tunnor tusentals och dansar kring på bron...
Men snillet eldas bör på denna kämpabana —
Noch, Trundman, noch ett glas und noch en pris havana!
Bort allt hvad oro gör!

Kor.

Bort allt hvad oro gör!
Bort allt hvad hjertat qväljer!
Bäst att man väljer
Bland dessa buteljer
Sin maglikör.
Granne, gör du just som jag gör!
Vet, denna oljan ger humör.
Hvad det var läckert!
Hvad var det? Rhenskt bleckert?
»Oui, monseigneur!»

Parentatorn.

Rhenskt bleckert, himlaskum —
Det vinet kallar jag ett vinum mendeum.
Det är för delikat: det liksom kyler själen
Än med en syrlig dunst från hjernan ned i hälen,
Än med små läckra os och lätta vomitiv,
Tills i ett ögnablick man slumrar bort sitt lif.
Kring dunsten af dess perl de ljufva drömmar flyga
Att kärleksgudens qval så sött i blodet smyga:

Hvar skönhet blir min fru, hvar ovän blir min vän,
Pultronen hjelte blir och så pultron igen...
Se här, tag bägarn bort — men noch en klunk i botten!
Som den nu rullar ner, så fyllen mer i måtten
Och vi gå längre fram uti vårt tankespel
Att ögna Movitz' stoft, hans mandom och hans fel!

Märk, hur hans mörkblå arm ur rundeln i kalaset
Upplyftar med en knuff det lilla gröna glaset!
Men hur han knuffas in och åter knuffas ut,
Så borgar ej madam en tår på hans syrtut.
Hvar gång han tittar in ell' lunkar sina färde,
Står alltid själn i pant, och mest för halfva värde —
Ja, blott vid minsta smolk, ett boss, ett ingenting
Den svartas hela svärm på tungan skalar kring.
Hos Wiboms vet jag visst, längst ner vid Dantobommen,
Madam förbanna sej, om inte förr'n vid domen,
Att, om han inte har mer'n tomma gluggen qvar,
Hon spottar'n uti syn, lik mycke hvart hon far.
Ty, gode Bacchi män, det är en hisklig qvinna:
Jemt hennes morgonbön är sjunka eller brinna;
Och blott sin sneda käft hon rätt i ordning får,
Så talar hon ett språk, som fan och hon förstår.
Med qvasten högt i hand och toffeln i den andra
Så plär hon midnattstid på tröskeln gå och vandra!
Och förrän soln gått opp, med eder, gnag och kält
Hon man och barn och dej och mej på truten smällt.
Märk, på en knölig länd hur lappad, snäf och liten
En kjortel svänger sig, af svart flanell, utsliten,
Som åt ett eldrödt ben en trasig skugga ger,
Hvar gång hon linkar opp och åter linkar ner.
Men Movitz blekna ej för sådan en Medusa,
Och aldrig stod han feg i käringgräl och snusa:
Tvärtom, med friska blick han kafla sin mustasch,
Då ur en bakvänd hatt uppsteg en ullplymage.

Ur hvart det minsta dun i denna röda plymen
Mars flere blickar sköt än pilar gå från Hymen.
Ja, kring den hatten, fäst på brandenburgsk fason,
Man Fama tycktes se sjelf udda dess galon.
Säg, är min sång ej stolt uti min skaldeyra?
Är denna hand ej värd Apollos gyllne lyra?
Bör sådant hufvud ej med lagrar strös som mitt,
Och pontak bli min lön?

TUTTI.

Slå i båd' rödt och hvitt!
Klang — parentatorns skål!

PARENTATORN.

Slå i af alla sorter:
Franskt, pontak, frontignak, rhenskt bleckert, mosler, porter,
Mjöd, bischoff, långkork, punsch, konstantia, malaga,
Öl, klaret, färsk-öl, rack... af alla sorter, ja!
Ja — vidare igen om Movitz till att tala —
All afgrunds svarta här från mun till läppar skala,
Och tungan som ett löf mot gomen skalf och flög,
Då sist hos Wiboms-mor han in sin skugga smög.
Som vargen häfver sig midt bland de feta lammen
Så rusa han befängd i stubben på madammen;
Men om Wibomskan ej en örfil gett ell' fler,
Han henne durch und durch med sabeln störtat ner.
Det fordras tålamod att stryk af kärngar taga —
Min hjelte mellertid var inte bland de svaga:
Der båtsman ropa »trumf», der ropa Movitz »hut»,
Och klingan stod på språng förr'n handen gjort beslut.
Der andra vräktes ut, med blånor in i huden,
Der stod hans sötgröt kokt, der var han alltid buden

Uppblänkte någon skylt, se'n allt var tyst till slut,
Så steg han bara in, drack brorskål och gick ut.

Tre Prinsar eller Blå Prinsarne: ett ända intill sednare tiden bibehållet näringsställe i Kråkgränden vid Skeppsbron, huset n:o 3.

Men fann han krögarn dum och tomhändt och förvånad,
Promt dödsfall i hvar vrå och i hvart öga blånad;
Peruker, hattar, stop, allt, intill skåp och säng,
Allt darra och försvann för denna Plutos dräng.
Sjelf bordet, der han stod, han trumfa ned till aska:
Hans ögon glittra hämd, så gröna som hans flaska.
Af sorg att lefva sjelf han kom igen med skrik,
Slog fönsterna i kras och piska folk och lik.
Så är ock Movitz känd i fångtorn och arrester,
Bortblandad i en svärm af middagslösa gäster,
Der med en tapper arm, fast stundom mindre fet,
Han sitt pyrmonter tömt i fjorton dygns diet.
Hans skuldror svigtat ha, dock till min hjeltes heder,
Blott under guden Mars i rotar och i leder;

Men ändå var hans rygg som cedern stolt och stark,
Och trotsa i sin bugt sjelf skogarnas monark.
Som herden fri och glad, när morgonrodnan randas,
Vid ögats första blick bland bär och blommor andas
Och i sin lugna själ af intet buller vet,
Så Movitz, men tvärtom, han vakna till förtret:
Hans morgon alltid mörk, liksom hans sinnen brydda,
Och aftonstundens lugn var okändt i hans hydda.
Hans rund begyntes då kring malmar och staket
Med håret i en lock och hjertat i förtret.
Sin sabel tog han blott och trädde den i låret,
Se'n följde han sin trupp i marschen tätt på spåret.
Han brukte ej gehäng och sällan sin schavad,
Om inte framför lik ell' uppå kyrkparad.
Emellertid bestört han några tårar slöser,
Då en gång till duell han framsteg med plöröser —
Här lyste hjelten rätt inom en ädel harm
Att ömsint sörja den, som digna för hans arm.

Men, Bacchi trumpna folk, I sofven visst der borta —
Friskt opp med floribus, att sömnens dunst förkorta!

Ja, man har hjelten sett på fartyg vinterdag
Sitt hufvud lyfta opp med blodigt öfverdrag —
Två skeppsbesättningar från Hernösand och Riga
Blott för en enda kyss af Åkerblomskans piga
De grepo till gevär, till störar, skoflar, skaft
Att Movitz slå ihjäl.

Kanslern.

Blås, blåsen opp med kraft!
Klang — parentatorns skål ... Senjör, läs om det sista!

Parentatorn.

Två skeppsbesättningar från däck på däck de qvista
Med störar, skoflar, skaft, med påkar och med rör

Att hjelten slå ihjäl... Men han slog dem, senjör!
Han satt sin hatt på sned och spotta på sin tumme,
Blef gulblek som ett vax och mållös som en dumme,
Ej våra hjeltar lik, som gyckla i en vrå,
Der segervinnarns krans af kyparn sättes på...
Nej, knappt han stampa till — han näpplig foten
rörde —
Förr'n guden Mars sin son på segervagnen körde,
Och Fama högt i skyn, rödbrusig, stinn och fet,
Ur molnet kika ut och stötte i trompet.
Han akta menskolif som spindeln aktar flugan:
Der han bröt dörren opp, stod döden midt i stugan.
Men endast att han nös ell' att hans raseri
Blef stilladt med en sup, hur var han? Helt poli.
Han kunde taga snus i dosan ur den handen,
Som nyss han fyllt med stryk och hukat ner i sanden.
Med en blodfärgad arm han en gång i ett hugg
I luften kasta opp en hjessa med sin lugg.
Han kände inte karln, fast det var lika mycke;
Emellertid — märk blott ett prof, ett ädelt stycke,
Hvad dråpligt sammanhang af fromhet, våld och prat —
Hur gjorde Movitz väl? Jo men, just ackurat,
Eneas ändå lik i den trojanska fejden,
Som sin Anchises bar ur elden ut i nejden,
Drog han den krymplingen, fick honom in i hast
Till Åkerblomskans disk och smeta hufvu't fast,
Göt olja i hans sår, förband hans länd och nafvel,
Slog valnötsskåpet opp och dörrarna på gafvel...
Stå inte, Mollberg, der och nicka vid ditt stop —
Låt bägarn gå ikring!

Men, gudar, hvad för rop,
Hvad jemmer, ångst och nöd! En röst så ömt en-
trägen...
Prestinnor, stigen opp... Men hvart tog Ulla vägen

Hålt, bida... bröder, hålt... Hvad trängsel och alarm!
Min näsa blöder — aj... »Aj aj, min fot, min arm!»
Ge rum! Jag stöter dej i buken bajonetten...
»Nej, jag rår om den skon»... Nej, min är klarjonetten...
»Mitt öga är det der»... Det lög du, det är mitt...
»Nej, Löfbergs är det der med blod och silfverglitt»...
Ack, himmel, min peruk.... »Min kjol, mitt hufvudkläde»...
Hvad grufveliga sorl... »Hvad bittert sorgeqväde»...
Tag opp din mössa der, du fallna granadör,
Som stupat på ditt stop... Men, mina vänner, hör,
Hvad ynkliga tumult — allt börjar sig försämra...
Mig tyckes Ullas röst i koret hörs sig jemra?
Men bullret är så stort af vagnar, lass och spann
Och Bacchi kuskars gräl, som gräla om hvarann.
Vänd hästarna... kör fram... nej, stryk dem mer tillbaka...
Vrid hingsten med din töm... och närmre strand dig maka...
Men nej... der störtar en, så dammig, sprängd och ful,
Och sträcker halsen fram bland sönderslagna hjul.
Den bruna fåln, som nyss så sedig stod och glimma
Med sitt hamburgerfat, står utan träns och grimma —
Och der med klufven läpp, i gräset nervid ån,
Framstupa Åvall syns, den tappre Bacchi son.
Soldaterna med sång de ströfva opp och neder,
En tropp af båtsmän tätt vid stranden står i leder,
Valdthorn och trummor hörs med klang och hvirflar jemt
Och Trundman re'n så skönt har templets klockor stämt.
Än fuktar han sitt skägg med drufvans ljufva syra,
Än tutar han ur lurn i tornet klockan fyra,
Än pinglar han en psalm ur Bacchi alkoran,
Då templets ungdom gällt diskanta på altan.

Allt folket sprides straxt kring bergens strödda kullar,
Och åter sprids en svärm i slupar, skrof och jullar...
Hålt, bröder — något nytt förvillar här vår syn:
Der fräste en raket med knall på knall i skyn.
Der sprang en härold ut med ett försilfradt bäcken
Och gråtögd i hans fjät en nymf med dun och täcken;
En annan, klädd i taft, med rosig, stickad stubb,
Strör rosor, eld och kol i korets inre skrubb.
En nymf i sakta steg den lilla dörrn upplåter,
En ann slår dörrn igen och i sitt förklä' gråter,
Och åter syns en ann i dörren niga täckt
Med vofflor på ett fat, med pontak och konfekt...
Nu öppnas dörrarna!

Hvad blanka spjut och kylrar!
Allt folket bugar sig, och Mollberg ïdlig skylrar.
Ett klart och kupigt hvalf, dit folket fram sig trängt,
Förvarar Movitz' stoft, med gyllne galler stängdt.
Kring gallret gubbarna, i sida gröna rockar,
Med blotta hufvuden och åldrens hvita lockar
I steg för steg gå fram, att med en präktig ton
Ur öppna böcker högt lofsjunga hymens tron.
Tätt efter dem en rad af gummorna framrycka
Med vridna myrtenband om hjessa, staf och krycka:
Ömt hvar en hymens pris på sina läppar för
Vid offerprestens gråt, som djupa knäfall gör.
Hör på hans vreda rop, så templets grundval skakar:
Bryt Ullas fackla af, som ligger der och sprakar!

Men åter nytt alarm... hör, mina vänner, hör...
Än Mollbergs grofva röst, än Ullas, innanför...
Hvem mördas i vårt kor? Hör, huru Ulla skriker —
Hör, hur hon våjar sig... hon döden ej undviker...

Hvar är hon... Klang, triumf... Ut, härold, sjung
och spring!
Ut, Mollberg! Trundman, ut, i tornet opp och ring!

Men, ack, hvad majestät i templets förlåt prålar!
Sjelf Juno bröstar sig mot morgonrodnans strålar:
Gardinen vecklas opp, som dagens glädje gömt,
Då ögat blir förtjust och blodet mildt och ömt.
På trappan nedom dörrn sig presterna fördela
Bakom de dubbla kor, som hymens psalmer spela.
Basunerna sträcks ut från läktare och skrank,
Och menigheten syns upptimrad som ett plank.
Med höjda hufvuden, hoppackade och runda,
Med ögonen helt stint de blunda och begrunda:
De vänta dörrens glänt, längst in i koret in,
Och tränga sig ihop hvar make tätt vid sin.
På trappan vid sitt träd framför all menigheten
Den trogna Åvall trött sig vältrar på tapeten —
Då Mollberg klifver fram med piken för sin tropp
Och den i marken kör så hjelten tittar opp.
Gevären stötas ner och trummorna afskedas,
När dörren öppnas skall och Bacchi fest beredas.
Vid denna glada glänt, om ögat dristar se,
Kring fönstren fläta sig syrener, aloe.
Pioner, nejlikor hvar minsta skrubb uppfylla,
Dem vårens fjärilar försilfra och förgylla.
Men under lärkans sång, som nu just tystna af,
Märk huru göken gol och templets spådom gaf.
Han öfver taket flög — hålt, sorla inte, bröder —
Och nu på templets spets sin lätta fot han stöder.
O, hvilket förebud... en gök, så mörk och black...
Hålt... all Cyterens prakt nu öppnas... gudar, ack!
Se vaggans gröna skymt, och hör hur meden knarkar —
O, gudar, hvilken syn! En liten Movitz snarkar.

Med samma hjerta min och våta ögnapar,
Om näsan lika röd som kommendörn, dess far.
Se, lilla mun vill re'n åt bägarn, der han blänker!
Han den sin första gråt och första löje skänker...
Välkommen, Fröjas pilt, i Bacchi varma spår!
En sup, mitt lilla lam! Välkommen och gutår!
Men, ack, min själ blir matt: jag svimmar på mitt höga...
Ut, Löfberg, der du står med silfverglitt kring öga,
Löp som en ljungeld qvickt till öl-kapellet — jo —
Och framställ på en duk ett ämbar persiko!
Uff, himmel, hvad tumult med klämtningar, trompeter,
Lufteldar, bloss och klot, cylindrar och raketer...
Skrik, härold, sväng pokaln, förkunna Bacchi tropp!

EN HÄROLD.

Nu är en Movitz född — trompetare, blås opp!

(*Trompeter.*)

MOLLBERG.

Musket auf axel ... Marsch!

JENSEN.

Så sorg och glädje blandas:
Uti ett vissnadt frö ibland en blomma randas...
Men Trundman klämtar. Ut, ut, ut ur tempelsaln!
Ut, ut! Stäng templets port! Der smäller nu signaln.

15.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Barbaras fest den 15 Maj 1786.

»Hette hon Barbara? Svara mig!» Ja,
Bacchus på tunnan nu oss bebådar:
Vår skyddsgudinna — hurra, hurra —
Vältrar sig nu ibland gudarna, ja!
Klädd uti Jofurs sitserpaulun,
Uti en stubb af gyllene trådar,
Med små ridbyxor af rosigt kattun,
Vältrar sig nu den stormäktiga frun...
Stöt i basun och klinga i tropp,
Klang! Par brikoll så lyfte hon opp:
Bacchus, från tunnan i språnget så lätt,
Gjorde gudinnan sin kur... »Det var rätt!»

Juno befallde, och nymferna — ja —
Spridde kring laget sin glädtiga låga.
Fluidum flöda, och ur kärlena
Rann nu rossolis och röd mallaga.
Af dessa syror bereddes vår bål...
Sjungom gudinnan och sväljom dess råga!
Rossliga stämmor, i klingande skål
Sjungom med Bacchus nu Barbaras skål!
Vårt göromål på denna vår dag
Är att bekräfta vår åldriga lag,
Vinet förtära i måttliga mått,
Hedra brikoller och önska dem godt.

16.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Barbaras fest på börsen den 8 December 1786.

Du, som i Bacchi gårdar
Vårdar
Din ärfda tunna,
Vill du unna
Mig förkunna
Barbara, vår hjeltinna?
Gör dig till festen färdig,
Värdig
Af all förmåga!
Med din råga
Sorgligt tåga
Barbaras graf att finna!
Se, hvad sken nu brinna
Kring de kärl, som rinna!
Barbara . . .
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

Skönt den vackra våren
Håren
I lockar hängde,
När hon blängde
Och sig trängde
Främst bland nymfernas skara,
Jemt främst i skördeanden.
Handen

Mäskroret förde.
När hon hörde
Ceres körde.
Fram sina brygder att klara,
Var hon bland de rara.
Bacchi hjeltar, svara!
Barbara...
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

Mjällhvit i källarvarmen
Barmen
På nymfen svällde,
När hon hällde
Och förvällde
Sitt ratafia röda.
Näsan kring tappen fräste,
Hväste
Fram orden, snyfta,
Ögat syfta,
Handen lyfta
Baljorna utan möda.
Skild från Bacchi gröda,
Multnad denna döda!
Barbara...
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

Klingom vid denna grafven!
Stafven,
Med drufvor knuten,
Blank och gjuten
Och kringfluten,

Sqvalpar de safterna dyra.
Just denna slefhjeltinnan,
Innan
Sig dagen tände,
Rörde, vände
Och sig brände
Af dess uppglödgade syra.
Svälj i Bacchi yra,
Svälj ett glas, svälj fyra!
Barbara . . .
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

Sjung, du, vid denna bålen
Skålen
För vår hjeltinna,
Riddarinna,
Dråplig qvinna!
Sjung, Bacchi hjeltar, mera
Hur i dess våta öden
Döden
Benranglet knäckte,
Lampan släckte,
Flaskan bräckte,
Fylld med den skönsta madera.
Nu fins ingendera:
Allt till stoft och lera!
Barbara . . .
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

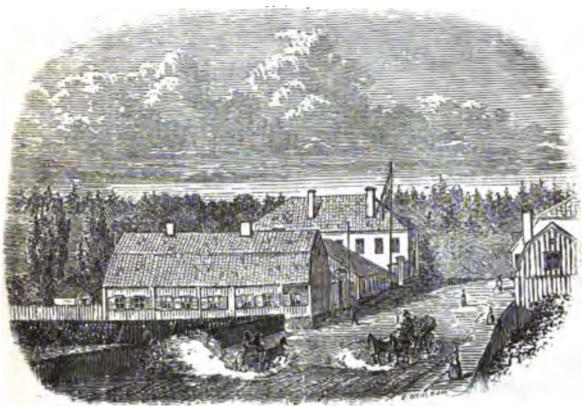
Nymfen nu sjöng och sprunda,
Blunda

Och gret och hicka...
Maken flicka
Till att dricka
Ej på Cyteren andas.
Stubben och kjorteln, gossar,
Blossar
Ur grafvens dimma
Fram en strimma
Syrlig imma,
Som med rossolis blandas.
Gossar, kärlen bandas —
Opp, si, dagen randas!
Barbara...
Höj glasena!
Töm kärlena!
Hurra!

17.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

På Clas på hörnet den 16 Maj 1787.

Kom, öppna vårt tempel! Höj kransen till skylt!
Se, kittlarna fyllas med nektar och sylt!
Drufvorna pressas,
Trattarne hvässas,
Re'n uti templet messas.
Präktigt beslagen,
Till denna dagen
Bacchus sin tunna förgyllt.
För dig och mig han henne fyllt,
Bjuder dig klunka ur krönta skålar,
Gl adt för dig målar

Rosiga bålar,
Der dig ditt fluidum räcks.
Din syn i glädtiga strålar
Re'n blundar i glaset och släcks.

»Förkunna barnena, man ifrån man»,
Så ropar nu Bacchus brikollerna an:
»Fria från tulla,
»Ankrarne rulla
»Utaf rossolis fulla!
»Från stora pråmar
»Gungande åmar
»Dragas af gnäggande spann —
»Berätten hur er fröjd är sann!
»Vinbergen börja sin mognad röja,
»Vågen sig höja
»Att oss förnöja.
»Fartygen lukta af vin . . .
»Med skålen från Bacchus och Fröja
»Omfamna din lilla kusin!

»Klang! Inom vårt tempel ej armodet rår:
»Vid kryckan binds glaset, och krymplingen går.
»Är han förlägen,
»Vänskap benägen,
»Visa då honom vägen!
»Är han nedslagen
»På denna dagen,
»Nog han sitt respass då får.
»Men, ack, vår tunna ej förslår!
»Delom vårt mått, en och en i sender,
»Vänner och fränder!
»Hjelpsamma händer
»Gör att hon rinner än godt.
»Men Bacchus sitt glas nu omvänder
»Och önskar brikollerna godt.

»Der sen I på bryggan den plundrande klass
»Med sugrarna ragla plirögda på lass,
»Vältra och undra,
»Ryta och dundra
»Och mina åmar plundra.
»Men, mina söner,
»I, som jag kröner,
»Visen mitt färgade pass!
»Klang! Ryck din korkskruf, blank och hvass,
»Retas med korken och bjud mig att dricka!
»Öppna min svicka,
»Sjung för din flicka!
»Klingar du, granne!» Jo, Jo!
»För alla dig redelig skicka
»I ära och vänskap och tro!»

18.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Barbaras fest den 9 December 1787. Måltidsvisa.

Bröderna taga
Hvar en sitt glas — hurra —
Om de behaga
Att hedra Barbara.
»Barbara?» Ja!
»Hvad säga häfderna?»
Häfderna
De säga: Gumman har varit bra.

Häfderna mena
Att Noach i sin pråm
För sig allena
Sväljt fluidum en åm,
Att han på spe
Jemt vid sin bägare
Tittade
Åt bergen att få Barbara se,

Om han skull' finna
På den fördränkta park
Ännu en qvinna
Till sällskap i sin ark.
Hon fick — ja, ja —
Ett rum på bänkarna.
Bröderna
Torde finna denna anstalt bra.

Man vet, i arken
Intill de minsta rum
Af hvad på marken
Som mognar fluidum
Fans det ju der
I rankor, frukt och bär,
Ungefär
Som nu i källrarna hos oss här.

De glada åtta,
Se'n de vid regnets skur
Hvar på sin potta
Had' tagit sig en lur,
Drucko igen
Och så en omgång se'n —
Bägaren
De hvälfde i fyrtio dagar än.

Gäss, höns och dufvor,
Morkulla och kalkon
Bland vinets drufvor
Innästlat sina bon.
Hvad hjerparna
Och åkerhönsena,
Orrarna
Måst varit då alltför kostliga!

Bröder, brikoller,
Kom, klingom än en gång!
Vid Bacchi joller
Och all Cyterens sång!
Höj armarna
I vädret med hurra!
Barbara
Den främsta festen bland festerna!

Arken var proppad
Af verldens lif och lust:
Just då neddoppad
Stod jordens gröna kust.
Men par brikoll
Så ropte Noach: »Håll!»
Som ett fjoll
Han slunga dufvan ut på vår boll.

Skåden vid glaset
Med hjerta godt och gladt
Middagskalaset
På berget Ararat!
Der, bröder, ack,
Vid pontak, punsch och rack
I sin frack
Stod Noach der på däcket och drack.

Då, just den stunden,
Så säga häfderna,
Blef gumman bunden,
Vår fru, mor Barbara:
Noach — hurra —
I bussarongerna
Chapeau-bas
Gaf första kyssen åt Barbara.

Kransen vi bära
Och alla bröderna
Klinge dens ära,
Som plantat drufvorna!
Klingom igen
Och skicken, Bacchi män,
Bägaren
Vår högst uppsatte bror och vän!

19.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Den 15 Maj 1788 i Par Brikoll.

Just i förgår, midnattstid...
»Huru dags?» Det blir dervid:
Mellan tolf och ett... »Må göra,
Derom ingen strid»...
Just så dags kom Bacchus, han,
Sjungande, plakat och grann,
Började i bålen röra
Och sitt sällskap fann.
»Tjenare, go' vänner, och gutår»,
Ropte Bacchus, »denna båln är vår!
»Om den inte, gossar, nu förslår,
»Kyssen mig, gossar, på öra!»

Milde fader — skrek en hvar —
Om du hundra bålar har,
Fins ej ibland dina söner
Den, som droppan spar.
Om du, der du Mälarn ser,
Ser hvar våg, som rinner ner,
Och du der hvar sqvalpning röner,
Hvad den droppan ger,
Så för hvar en droppa fordra vi
Utaf dig en sup från kronbränneri —
Och om du slår mera än uti,
Mera dig drufvan kröner.

»Vivat», ropte Bacchus, »hej!
»Alltid ja, men aldrig nej

»Nånsin röjes i min hicka,
Ty jag kan det ej.
»Se, min mening är så här:
»Den, som alltid nykter är
»Och ej har sin flaska kär,
»Är en skälm till punkt och pricka.
»Kära hjertans, bara märk och hör:
»Den, som bär en skalk härinnanför,
»Han sitt bröst ej nånsin yppa tör —
»Derför han fruktar att dricka!»

Gossar, klingen en och hvar
Och berömmen vinets far!
Du, som knifvens egg nu bryner
Och i korken skar,

Hamburgerbörs är belägen i Jakobsgränd, huset n:o 6.

Tag ditt glas som ärlig man,
Drick så mycket som du kan!
Döm om mina glada syner,
När ditt glas du fann!
Jag befaller dig, befaller än:
Är du skyldig en min goda vän,
Må du på Hamburger-källaren
Stjäla bort taflan för Hüner.

20.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Barbaras fest den 15 December 1792.

Om prinsen utaf Brunswig nalkas
Med hela sin armé till oss,
Så, förrän vi med prinsen slåss,
Skall han vid vinets brunnar svalkas
Och vika undan alla gräl.
Ihjäl, ihjäl båd' barn och makar,
Om inte prinsen saften smakar,
Som smakar oss så hjertligt väl!

Krön kärlet med oliveqvisten
Och sprunda det, du frihetsvän!
Om racken och om polacken
Med Barbara är hela tvisten,
Och den förliks med skål på skål.
Skål, skål, skål, skål, I Bacchi männer!
Hvar en uti sin riksgäld känner
Om han kan gälda än en bål.
Med enig hand omhvälf din tunna,
Der nidska händer tappen fäst!
Medborgligheten blir vår gäst:
En hvar vi lemna hvad vi kunna
Till delning af vår panacé.
Den ena dricker till den andra —
Och när från tunnan vi hemvandra,
Så sjungom vi: *l'égalité!*

Innehåll.

Handlingar rörande Bacchi Ordenskapitel.

Sid:

Register.

